

İngiltere, Fransa İspanyol faciasına nihayet vermek için faaliyete geçtiler

Londrada, İspanyada bir hükümet mevcut olup olmadığı meselesi münakaşa edilmeğe başlandı

İspanyol mülteci ve milislerinin Fransa topraklarına akınları devam ediyor, dün topçular da hududdan geçtiler, Cümhuriyet hükümeti Valansiyada yerleşecek

Altın ve gümüş külçeleri de Fransaya nakledildi

İngiltere, ecnebî gönüllüler İspanyol topraklarını terketmeden evvel Franko hükümetini tanımayacak

Fransızların Katalonya hududuna yent en sevkettikleri kuvvetlerden bir grup

Londra 7 (Hususi) — Sayısı yüz binleri aşan İspanyol mülteci ve muhariblerinin kitle halinde Fransız topraklarına akını devam ettiği bu sıralarda İspanyol faciasına bir nihayet vermek için sarfölan diplomatik gayretler de artmıştır.

Dün, Fransadan Katalonyaya dönmüş olan cümhuriyet hükümeti hariciye nazırı Delvayo, bugün tekrar

Perpinyana gelerek bazı meb'uslarla görüşmüştür. Başvekil Negrin de, Fransız hududuna yakın bir kasabada İngiliz sefiri Stevenson ile uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

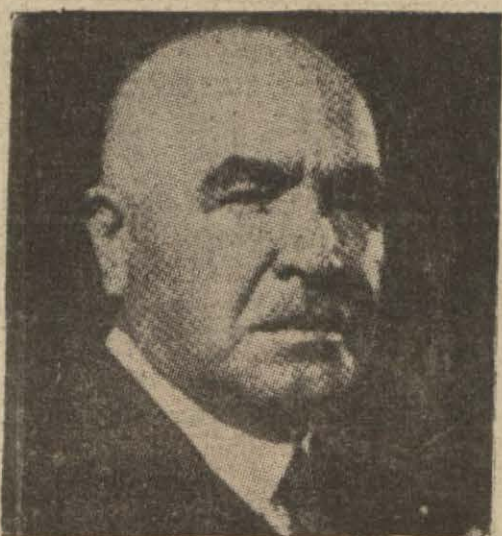
Londradaki İspanyol sefarethanesinde bildirildiğine göre Cümhuriyet hükümeti, mültecilerin Fransada iskânı (Devamı 11 inci sayfada)

Tramvay - Tünel idaresi Mukavelelenameler bugün Ankarada imza ediliyor

Havagazi Şirketlerle müzakereler bir müddet daha uzayacak

Ankara 7 (Hususi) — Tramvay ve Tünel Şirketlerinin satın alındığına dair mukavelelenameler hazırlanmıştır. Mukavelelenameler yarın (bugün) Nafia Vekâletinde hükümet ve şirket murahhasları tarafından imza edilecektir. Yeni idarenin başına getirilecek müdür taayyün etmiştir.

Diğer taraftan Havagazi şirketlerle müzakerelere devam edilmektedir. Görüşmelerin bir müddet daha devam edeceği anlaşılmaktadır.

Nafia Vekili Ali Çetinkaya

Başvekil Partide ve İktisad Vekâletinde meşgul oldu

Ankara 7 (Hususi) — Başvekil doktor Refik Saydam bugün öğleden evvel İktisad Vekâletine gelerek Vekil Hüsnü Çakır ile bir müddet görüşmüştür.

Başvekil öğleden sonra da Parti merkezine gelerek bir müddet çalışmıştır.

Londrada yeni infilâklar oldu

Londra 7 (Hususi) — Bu sabah tekrar, şehrin merkez mahallelerinden biri olan Stepul'de, elektrik santrali yakınında muhtelif infilâklar vuku bulmuştur.

Civar evlerde yapılan bir araştırma neticesinde, bir İrlandalının ikametgâhında muhtelif bombalar bulunmuştur.

Ämme müesseseleri etrafında alınan emniyet tedbirleri daha sıklaştırılmıştır.

Sovyetlerle italyanlar arasında bir ticaret anlaşması imza edildi

Roma 7 (Hususi) — Yeni bir ticaret anlaşmasının akdi için bir müddettenberi Sovyet Rusya ile İtalya arasında cereyan etmekte olan müzakereler muvaffakiyetle neticelenmiş ve anlaşma, bu akşam Romada imzalanmıştır.

Bir İtalyan gazetesi ne diyor? Giornale d'Italia bu hususta diyor ki:

Yeni anlaşma eskî anlaşmalardan fazla bir mübadeleyi deriş edecektir. Sovyetler birliği İtalyaya mühim miktarda ham madde, yakacak, bálhassa (Devamı 11 inci sayfada)

Denizbankın Yeni kadrosu

Ankara 7 (Hususi) — Denizbank Umum müdür vekili Yusuf Ziya Erzinin önümüzdeki günlerde yeni kadroyu tasdik ettirmek üzere şehrimize gelmesine intizar olunmaktadır.

Tekirdağda 3 amele toprak altında kaldı

Tekirdağ 7 (A.A.) — Dün akşam üzeri Barbaros nahiyesi civarındaki kömür ocaklarından biri çökmüş ve üç amele toprak altında kalarak ölmüştür.

Filistin konferansı dün Çemberlaynin riyasetinde toplandı

Ortada iki konferans var

Müftününaleyhtarı üç murahhas Arab memleketleri murahhaslarının toplantısına iştirak etmediler, konferansta Lord Halifaks ve Makdonald da bulundular

Emir Faysal

Yemen veliahdı

Londra 7 (Hususi) — Filistin meselesini görüşecek olan Yuvarlak Masa konferansı, bugün St. James sarayında, başvekil Çemberlaynin riyaseti altında toplanmıştır.

Hakikat halde iki konferans toplanmıştır: Bir taraftan İngiltere ile Arab memleketleri arasında, diğer taraftan İngiltere ile Yahudi ajansı arasında. İki (Devamı 11 inci sayfada)

Fransız Hariciye Nazırı nutuklara cevap veriyor

“Fransa hiçbir yerden kendisini çekmeyecektir,”

Fransız Äyan Meclisi Bone'nin beyanatını müteakib 16 reye karşı 210 reyle itimadını bildirdi

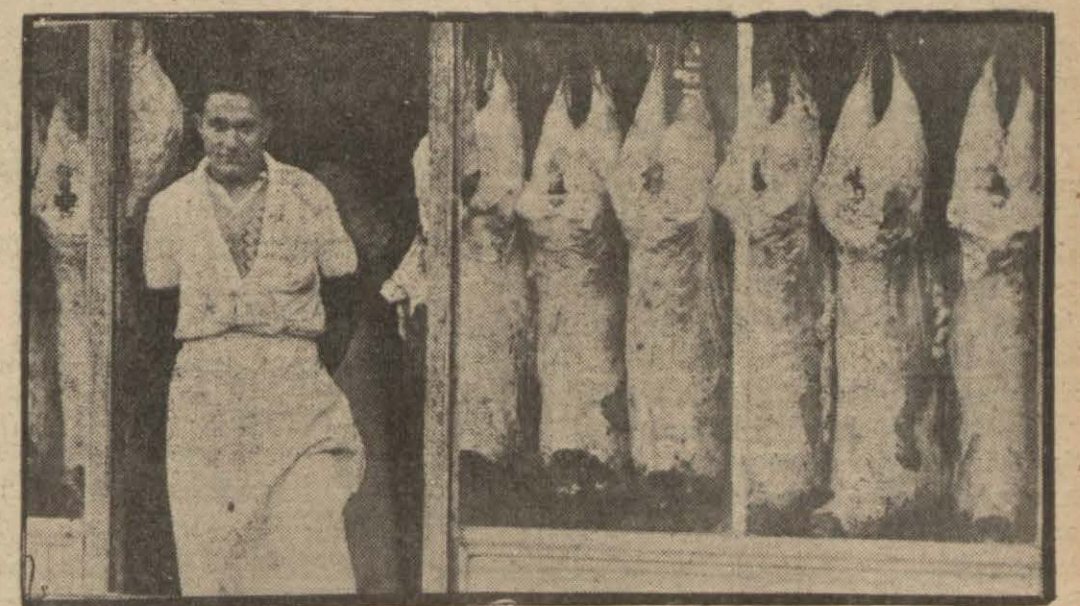
Paris 7 — Äyan meclisinde nutuk söyliylen Bone, son zamanlarda yabancı devlet adamları tarafından söylenen nutukları mevzuu bahsetmiş ve müteakiben ez-cümle demiştir ki:

Fransa her şeyden evvel kendi azasını ve kendi imparatorluğunu teminat altına almak istemektedir.

Maamafih Fransa, diplomatik faaliyete (Devamı 11 inci sayfada)

Kasabların derdi

Dün matbaamıza gelen 30 kişilik bir heyetin talebi: “Nark ya kaldırılmalı, yahud celeb, komisyoncu ve toptancılara da teşmil edilmelidir,”

Bir kasab dükkânı

Dün perakendeci kasabların umumî heyet toplantıları yapılacaktır, fakat ekseriyet hâsıl olmadığı için bu toplantının

başka bir güne tehirine mecburiyet hâsıl oldu ve toplantıya gelenler de dağıldılar. (Devamı 4 üncü sayfada)

Hergün

**İktisadî işlerimizde umumî
Bir muhasebeye ihtiyaç var**

Yazan: Muhittin Birgen

Hemen her yerde, hattâ en liberal memleketlerde olduğu gibi bizde de, bugünkü devlet, dünkü devletin çok farklıdır. Dünkü devletin iktisadî faaliyeti hemen hemen hiç yok gibiydi. Evvelden, devletin iktisadî faaliyeti, ancak fevkalâde hallerde, memleketin büyük eksiklerini tamamlamaya münhasır kalırdı. Meselâ, buğday kıtlığı olursa buğday bulup getirir, harb zamanında şeker ve petrol tedarik eder veyahud bunlara benzer şeyler yapardı. Bugünkü devlet öyle değildir. Milletın bütün iktisadî faaliyetine gittikçe artan bir dozda müstemiren müdahale ve hattâ iştirak ediyor. Bugünkü devlet çiftçi, bugünkü devlet fabrikatör, tacir ve müteşebbis olmuştur. Bilhassa, iktisadî faaliyetleri mahdud muhitlere münhasır millî iktisad bünyeleri içinde hemen umumiyetle iflâsa uğramış olan liberalizm, devletçilik namını verdiğimiz yeni bir iktisadî anlayışa hemen her tarafta yerini terkedip geriye çekiliyor.

Türkiyede de böyle oldu. Bugünkü Türk devleti, artık yalnız bir millî müdafa sistemini, bir âşayış bekçisi veya bir adalet tevzicisi değildir. Çiftçidir, fabrikatördür, tüccardır, müteşebbisdir. Bu işlerle uğraşmaya başladığı zaman danberi de hayli vakit geçmiş bulunuyor. Artık, yapılan işlerin ne gibi neticeler verdiğini tetkik etmek, bu neticelere göre tutumumuzda değiştirilecek şeyler bulunup bulunmadığını görüp ona göre kararlar almak zamanı gelmiştir.

★

Filhakika, mademki devlet çiftçidir, fabrikatördür, tüccar vesaire, şu halde, iktisadî işlerde hâkim olan kanunlara kendisi de boynunu eğmeğe mecburdur.

İktisadî teşebbüslerde hâkim olan bir çok kanunlardan biri de şudur: Her hangi bir iktisadî faaliyet müteşebbisi arada bir durup, defterlerini gözün önüne koyarak işlerini derin bir mürakabeden geçirmeğe mecburdur. Bazı müesseseler vardır ki vaziyetlerini sık sık tetkik ederler. Meselâ, bankalar gibi. Bunların her on beş günde bir nevi bilanço yapanları pek çoktur. Üç ayda bir defa her banka mutlaka bir bilanço çıkarıp vaziyeti gözden geçirir. İyi idare edilen bir ticaret hanede üç ayda bir değilse bile, mutlaka altı ayda bir bir bilanço yapmayı kaide olarak kabul eder. Senede bir defa bilanço yapmak ise istisnasız bir zaruret olarak telâkki edilir.

Bu mürakabe, bu umumî muhasebe tek bir gayeyi güder: Acaba işlerimiz iyi gidiyor mu, gitmiyor mu? Gidiyorsa bunları daha iyi hale getirmek için ne yapmalıyız? Gitmiyorsa yolumuzu düzeltmek için ne gibi tedbirler ihtizahtan muhtaç? Eğer her hangi bir iktisadî teşebbüs kendisine sık sık bu sualleri sormazsa, karanlıkta gidiyor, demektir ve karanlıkta yürümenin neticesi neler olabileceğini izaha lüzum bile olamaz.

Türkiye devleti de, bir iktisadî müteşebbis gibi, bu kendi kendini mürakabe mecburiyetinden varestesizdir. Böyle olduğu halde, devletçilik prensibini koyduğumuz ve tatbikata giriştiğimiz tarihtenberi umumî bir bilanço yapmak tarzında hiç bir umumî mürakabe yapılmış değildir.

★

Böyle bir muhasebeyi yapmak kolay olmadığını biliriz. Bilhassa devletin iktisadî faaliyet teşkilâtının çalışma sistemi, böyle bir umumî görüşü vazih bir surette tesbit edilecek unsurları hiç düşünmemiştir. Bununla beraber, böyle umumî bir mürakabeye şiddetle ihtiyaç vardır; bu mürakabeyi elde mevcut vasıtalarla ve imkânın yetebildiği bir sıhhat ve vuzuh ile yapmaya mecburuz. Böyle bir mürakabe gösterecektir ki bir çok sahalarda muvaffak olduksa bir çok işlerde de muvaffakiyetsizliğe uğradık. Eğer yaptığımız işlerde yüzde altmıştan fazla isabet ettikse, sevinebiliriz. Fakat, bu, isabet nisbetini yükseltecek çareleri arama zarureti bizi varestesiz bırakmaz.

Bence yeni hükümet yeni işlere girişmeden evvel bu muhasebeyi yapmalıdır. Bunu yapmak için elimizde vasıtalar yok olmamakla beraber noksanlarımız, bilhassa ilim ve ihtisas noksanları

Resimli Makale:

Herşey bir nisbet meselesidir.

Kutub civarında münzevî yaşayan bir Eskimoya, üstüba hattında yanan bir zenciye, dağ başında koyunlarla yalnız kalan bir çobana hayatlarından memnun olup olmadıklarını sorunuz. Sihatleri yerinde, sırtları pek ve karınları dolu ise size müsbet cevap verirler. Çünkü yalnızdırlar, kendilerinden daha iyi vaziyette olanı görmemişlerdir, mukayese yapmak imkânından mahrumdurlar.

İnsan için iyilik ve tenalık olduğu gibi saadet ve bedbahtlık ta bir nisbet meselesidir. Ancak komşunun iyilik veya fenalığı, saadet, yahud bedbahtlığı ile ölçülerek kıymeti anlaşılır. İnsan yalnız şahsî vaziyetine bakarsa, azla kanaat ederse kendisini mes'ud sayabilir. Fakat bu takdirde bulunduğu noktada kalmıya mahkumdur, muhitinize bakınız, işlerinden daha iyi netice alanlara yetişmiye çalışınız, hased fena, fakat yarış yükselme âmilidir.

SÖZ ARASINDA

Paris'in en mükemmel
Ev kadını

Resmini gördüğümüz bayan, 3 gün süren bir müsabaka sonunda Paris'in en mükemmel ev kadını olarak seçilmiştir. Matmazel Süzan, Cümhurreisi Lebrun tarafından kabul edilmiş, kendisine birincilik kupası verilmiştir.

Bizim büyüktür. Bu noksanları telâfi etmek üzere hususî bir teşekkül vücade getirmeği ben çok faydalı buluyorum: Devletin muhtelif iktisadî faaliyeti ve iktisadî siyaseti için bir taraftan mürakabeye ve bir taraftan da bir koordinasyon hareketine ihtiyaç vardır. Şu halde, bu işlerle ayrı ayrı meşgul olmak üzere bir koordinasyon ve mürakabe ofisi tesis edip bunun başına bu işlerde çok müteşebbis bir kaç Avrupalı koyacak olursak, işlerimize ilmi bir insicam vermeği muvaffakiyetle temin edebiliriz.

Vâkıâ geçen sene «Ali mürakabe heyeti» namı altında böyle bir teşekkül vücade getirilmişti. Ancak, bu teşekkül kâfi değildir. Yalnız mürakabe, maksadı temin etmez, koordinasyon işi ile de meşgul olmak lazımdır. Bundan başka, bu işleri tam muvaffakiyetle görebilmek için kendi unsurumuzun ihtisas kuvveti ve çalışma metodu kâfi değildir. Avrupalı müteşebbislerle muhtacız.

Devlet teşkilâtımız arasında, gayri siyasi olan ve günlük siyaset işlerinden müteessir bulunmayan böyle bir müesseseye çok ihtiyaç vardır. Bu müessesenin başına Avrupalı bir kaç müteşebbis ta

Hergün bir fıkra

Hayalimde
canlandırıyorum

Genç bir ressam atölyesinde çalışıyordu, yaşlı bir tanıdığı atölyeye girdi. Ressama çalışır görünce sordu:

— Ne resmi yapıyordunuz?
— Bir köpek balığı resmi yapıyorum.

— Köpek balığı resmi mi?.. Siz hiç köpek balığı gördünüz mü?

— Hayır görmedim, fakat hayalimde canlandırıp, resmini yapıyorum. Nitekim siz de hiç melek görmediğiniz halde bir çok melek resimleri yapmışsınızdır.

Erkek kravatlarında
yeni değişiklikler

Erkekler de galiba kadınlardan örnek alıyorlar. Avrupa ve Amerika'da kravat modalarının süratle değiştiği, bundan böyle delikanlıların, üzerlerinde türlü türlü hayvan resimleri bulunan düz zeminli kravatlar takmaya başladıkları görülmektedir. Bazı mevhum itikadlara inananlar ise, ekseriya, uğurludur, diyerek içinde fil desenleri bulunan boyunbağları kullanmaktadırlar.

koyduğumuz takdirde ondan çok iyi neticeler alabiliriz. Devletin iktisadî faaliyetinin randıman kuvvetini arttırmak bakımından fevkalâde büyük kıymeti olacak böyle bir müessese için ne kadar masraf yapsak yerindedir. Avrupalı usullerle çalışmak bahsinde çok titiz olan doktor Saydamın bu bahsi ele alması neticenin çok hayırlı olmasını temine kâfi geleceğine tamamen kanim.

Muhittin Birgen

İstihası kesilen
Bir yavru

Bu cici bebek üç buçuk yaşındadır. Müthiş surette istihassız oluşu, annesini, babasını telâşa düşürmüş ve yavrularını hastaneye yatırarak rejim altına almışlardır. Şirin İngiliz çocuğu bir ay kaldığı bu hastanede, yalnız süt ve ikşer saat fasıla ile günde 6 muz ile beslenmiş, istihası düzelmiş, üstelik te ağırlığı iki kilo artmıştır.

Küçük yazı rökoru...

Bahsedeceğimiz rökor küçük yazı rökorudur. Bu rökor bu sefer bir Alman meraklısı tarafından kırılmıştır.

Homburg adındaki bir Alman beynelmillel federasyonun nezareti altında bir kartpostalın yalnız bir tarafına 29,423 kelime yazmağa muvaffak olmuştur. Satırların adedi 264 dür.

Bundan evvelki rökor bir İngilizce aid bulunmakta idi. Bu İngilizce 26,000 kelime yazmağa muvaffak olmuştu.

Almanın ustalığı şayanı kayıtlı görülmektedir. Bu incecik yazıları pertavatsız, gözlüksüz yazmağa muvaffak olmuştur. Alman, çocukluğundanberi bu yazı merakını beslemekte imiş. Kendisine federasyon tarafından münasib bir hediye ve madalya verilmiştir.

Asama yanardağı

Japonyada, Tokyodan 100 mil mesafede bulunan Asama yanardağı indifa ve Tokyo şehrine de külle yağmaya başlamıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Belediye Meclisinde şehrin imarı için icab eden paranın nereden bulunabileceği mevzuu etrafında konuşulurken azadan Avni Yağız çok mühim bir noktaya dokunarak İstanbul kendisine sarfedilen parayı geri verebilme kabiliyetinden bahsetti ve:

— Edirnekapı caddesini açmak için (300,000) lira harcadık. İstimaik neticesinde elimize geçen arsalardan lüzumsuzlarını satmak suretile kısa bir zaman içinde bu paranın

280.000 lirasını geri aldık, şimdi kâr olarak elimizde (80,000) liralık arsa ile muhteşem bir şehrah vardır, dedi.

Avni Yağızın temas ettiği nokta, meselâ Eminönü meydanının istimâki esnasında bir çok defalar bu sütunlarda müdafaa etmiş olduğumuz bir fikirdir.

O halde bu fikrin daha evvel bulunmuş, tatbik edilmiş, semeresi alınmış olmasına rağmen o zamandanberi bir kenara atılmış, bir imar, bir gelir kaynağı haline getirilmekten çekinilmiş olmasına:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Rüşvet

E. Talu

A rada sırada, gazete sütunların da şöyle bir haber okuyoruz: Galatada Mişon belediye nizamlarına aykırı iş görürken suç üzerinde yakalanmış ve karakola götürüldüğü esnada memurlara rüşvet teklif ettiğinden adliyyeye tevdi olmuştur..

Veyahud:

... şirketi direktörü Mösyö Tapon, yazhanesinde kaçak eşya bulundurduğundan anımsız baskın yapan memurlara: «Beni bırakın, sizi memnun ederim..» dediğinden, hakkında bu cihetten de ayrıca takibat yapılacaktır.

Dikkat edin.. bu edepsizliğe içtisar edenlerin yüzde doksan dokuz buçuğu gayri Türk unsurlardır. Bu, bizim için büyük bir teselli olmakla beraber, hâlâ bugün, cümhuriyetin on altıncı yılında böyle kafa taşıyan heriflerin aramızda bulunması, teneffüs eylediğimiz havaya iştirak eylemesi adamın fena halde gücüne gidiyor.

1923 denberi şu mübarek yurdda vuku bulan azim değişikliği anlamamakta ısrar edenlerin millî hududlarımız dahilinde yerleri olmalı mıdır?

Türkiye cümhuriyeti memurlarından her hangi birinin para ile satın alınabilir olduğunu akıl ve hayale getirebilmek dahi, Türk varlığına hakaret etmektir.

Bu bakımdan, kanunun, rüşvet teklifinde bulunanlar için tayin eylediği ceza-yı az görüyoruz. Bilhassa bu fiili itikâb eden, yabancı bir şahıs ise, hapiste yattıktan sonra, bir daha gelmemek kaydıyla, millî hududlarımızın dışına çıkarılmıdır.

Mösyö Tapon'a ve onun gibilere, memurlarımızın haysiyeti ile oynamak hakkını tanıyamayız. Bu memlekette iş, ancak dürüst davranmakla görülebilir. Kanunlarımızı diyet, memurlarımıza hürmet edenler başımızın tacıdır. Başka türlü davrananları aramızda görmek millî izzeti nefsimize ağır gelir.

Fedakâr ve namuslu Türk memuru, kendisinin, her hangi bir menfaat mukabilinde vazifesini suistimale müstaid olabileceğinin akla gelmesine dahi tahammül edemez.

Mösyö Tapon ve emsali bunu idrak etmemişler ise, vah onlardır! O zaman, bu temiz yurdun hiç bir kapısından içeriye giremez, hiç bir ferdele iş yapamazlar.

Bin defa haykırdık; bir defa daha haykıralım.. duyan, duymıyana tekrar etsin! Bizi tanımayan, inkılâbımızdan haberdar olmayan, bize, bizim millî şiarımıza hürmet etmesini bilmiyen, Türk varlığına hakir gören Mösyö, Herr, Sinyor, Gospodin, Pan vesair yabancı, Bay mukabillerinin burada yerleri yoktur..

İstemezük!

E. Talu

Meşhur sinema yıldızı
cayır cayır yanacaktı

Emil Zolanın hayatı filminde parlamış olan yıldızlardan Erin O'Brien Moore, bir lokantada yemek yerken kaza ile elbisesi tutuşmuş, yüzünden, el ve bacakların dan yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır

TAKVİM

ŞUBAT

Kısmi sene 1364	8	Arabi sene 1367
Y. inisikânun 26	Resmî sene 1939	Kısmî 93

ÇARŞAMBA

GÜNEŞ	Zilhicce	İMSAK
05	18	S. D.
1 33		5 24
		11 51

	Uçis	İkinci	Alçam	Yata
D.	D.	S.	D.	S.
12	28	16	17	33
6	55	9	41	12
				1 33

TELGRAF HABERLERİ

Çemberlaynin son nutku mühim akisler uyandırdı

Nutku tefsir eden bir İtalyan gazetesi: "İtalya isteklerini ileri sürmekten geri kalmıyacaktır," diyor

Londra 7 (Hususî) — İngiliz - Fransız tesanüdü hakkında başvekil Çemberlayn tarafından dün Avam kamarasında yapılan beyanat, bütün dünya matbuatı tarafından hararetle mevzuu bahsedilmekte dir.

Fransız matbuatı, bu beyanati sulhün muhafazası yolunda kat'î sözler suretinde tavsif ediyor.

Petit Parisien diyor ki:

Çemberlayn bugüne kadar asla bu derece kat'î bir lisan kullanmamıştı. İngiliz yardımı hakkında alenen yapılan bu vâd yalnız sebebiyet vermemiş bir tevâzûye müteallik olmayıp, her hangi bir tehlikeye hâdisesine de şâimdir. Bunun manası çok geniş. Çünkü tehlike daima bizzat harbden evvel gelir. Bu demektir ki, ileride İngiltere yalnız muhasebatın başlangıcında değil, bir harb tehlikesi belirmediği anda da Fransanın yanında yer alacaktır.

Matin gazetesi, Çemberlaynin bu beyanatını fevkalâde mühim olduğunu, hususile ki Fransız - İtalyan gerginliğinin başındanberi İngilterenin ilk defa olarak vaziyet aldığını yazıyor.

Populaire gazetesi de şöyle diyor: Artık hiç şüphe kalmamıştır. Bundan böyle Fransada hiç bir ferd İngilterenin Fransaya karşı hattı hareketinden şüphe edemez ve yeni bir teslimiyet hâdisesini haklı gösteremez. Çemberlayn şimdiden herkese cevap vermiştir.

Amerikada

Vaşington 7 — Diploması mehafili, Çemberlaynin beyanatının İngiltere hükümeti erkânından her hangi bir zat tarafından yapılabilecek beyanatın en kat'î olduğu ve Fransaya karşı yapılacak her hangi bir tevâzû hâlinde İngilterenin hattı hareketi ne olacağı hakkında hiç bir şüpheye mahal bırakılmamakta

bulunduğu mütealeasını serdetmektedir.

Diğer taraftan Amerika efkârı umumiyesi de Çemberlaynin Avam kamarasındaki beyanatını memnuniyetle karşılamıştır.

Almanya

Berlin 7 (A.A.) — Çemberlaynin «İngiliz kuvvetlerinin Fransanın emrine verilmesi» hakkındaki beyanatından bahseden Korespondans Diplomatik ezcümle diyor ki:

Bu beyanat, Fransız - İngiliz münasebetlerini bilen bir kimseyi hayrete düşürmeyecektir. İngilterenin, bu münasebetlerin mahiyeti nazarı dikkate alınınca, Fransanın «Hayatî meseleler» içi ciddi surette tehdide maruz kaldığı zaman bu memleketi kendî haline terketmesini bekliyecek. Fakat, Fransada bu hayatî meseleler hakkındaki fikirler bir müddet çok farklı olmuştur. Mesele: Fransız halk cephesi, bir Sovyet İspanyası ihdasının halk cephesi ve binnetice Fransa için hayatî bir mesele olduğunu bildirecek kadar ileri gitmiştir.

İtalyada

Roma 7 — Gornale d'Italia diyor ki: Times nehri kıyılarında yaşayanların, Fransız - İngiliz menfaat birliğini tebarüz ettirmek için tevessül ettikleri tarzı harekete İtalyan metalibatinın nazarı itibara alınmıyacağı manasını mı vermek lazımdır? Eğer bu böyle ise, demek ki İtalyanların haklı istekleri Çemberlaynin siyasetine esas olan adilâne sulhtan hariç tutulacaktır. Halbuki İngiltere hükümeti pekâlâ bilir ki, faşist İtalya isteklerini ileri sürmekten geri kalmıyacaktır. Ve Fransa da bilmelidir ki, İtalyan kuvvetleri İspanyada Frankonun nihâz zaferine kadar kalacaklardır.

İtalyada harb zamanı için kanun hazırlanıyor

Mussolini söylediği bir nutukta ceza kanunu ile askerî kanunları da ıslah edeceğini bildiriyor

Roma 7 (A.A.) — Mussolini, «Harb ve bitaraflık zamanlarına aid yeni hukuk» istişare komisyonunun ilk toplantısında söylediği nutukta harb zamanına aid yeni bir kanun tanzimi lüzumunu izah etmiş, enternasyonal hukukun bilhassa tayyarelerin icadından sonra hükümsüz kaldığını ve İtalyanın pek yakında hiç bir memlekette olmayın bir kanuna sahip olacağını beyan etmiştir. Mussolini ceza kanunu ile askerî kanunları da ıslah edeceğini ilâve ettikten sonra komisyonun mesaisini şahsan kendisinin kontrol edeceğini bildirerek sözlerine nihayet vermiştir.

Bu daimî komisyon senato azasından Amedeo Giannininin riyaseti altında ve millî müdafaa nezaretleriyle diğer idarelerin teşriki mesaisile çalışacaktır.

Askerî Şûra

Roma 7 (Hususî) — Mussolini bu sabah, bizzat idare ettiği tayyare ile Perugia hava karargâhına gittikten sonra, tekrar Romaya dönmüş ve toplantılarına devam eden yüksek askerî şûrasının müzakerelerinde hazır bulunmuştur.

Efganistanın Ankara Büyük Elçisi

[Anadolu Ajansının foto servisi]

Efganistanın yeni Ankara büyük elçisi Cümhurreisi İsmet İnönü'ne itimadnamesini vermiştir. Yukarıdaki resim, yeni büyük elçiye yapılan merasimi göstermektedir.

Bir harb vukuunda İngiliz askeri Fransaya gönderilebilecek mi?

Londra 7 (A.A.) — «Times» in askeri muharriri bir harb takdirinde Fransaya İngiliz ordusu gönderilmesinin müşkülâtını tetkik ederek diyor ki:

«Deniz aşırı bir yere gönderilecek ordunun ehemmiyeti, İngilterenin harb filosunun kudretini azaltmaksızın o ordunun emrine tahsis edeceği gemilerin adedine bağlıdır. İngilterenin kara ordusu nu donanması zararına olarak kuvvetlendirmek bir çılgınlıktır. Bugün hava müdafaaası İngiltere için fevkalâde ehemmiyetli olduğundan bunu da, karada yapacağı bir harb için zayıf düşüremez.

Nihayet, modern orduların taarruz kudretinin bağlı bulunduğu mühimmat ve mai mahruk nakliyatının maruz bulunduğu tehlikeler bugün dehşetli surette artmıştır. Fransada bir İngiliz ordusunun bulundurulması halinde ise bu tehlikeler bir kat daha artacaktır.

Almanyanın 35 bin tnluk ilk zirhlisi denize indiriliyor

Berlin 7 (A.A.) — 35.000 tonluk ilk Alman zirhlisi bu ayın 14 ünde Hitler hazır olduğu halde denize indirilecektir. İkinci de ikmal edilmiş gibidir ve ihtimal yaz başlangıcında indirilecektir. Bu iki cüzütanın servise gireceği tarih olan 1940 nisanında hizmete alınmak üzere şimdiden gönüllü toplanmaktadır.

Üçüncü bir hattı harb gemisinin inşası da mutasavverdir, fakat tonajının ne olacağı malûm değildir.

Çinlilerin yeni bir muvaffakiyeti

Çunking 7 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor:

Şansi vilâyetinin cenubundaki dağlık Çungtia bölgesinde Japonlar mühim bir hezimet uğramışlardır.

Hongkong 7 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor:

Çin kıtaatı Sarinehrin şimal kıyısında düşmanı çevirdikten sonra hücumu geçmişler ve dört Japon taburunu dağıtmışlardır. Şimdi Hong-Ho'dan Şansi'nin cenubuna kadar olan bütün bölge düşmandan kurtarılmıştır. Bununla beraber Taotsin demiryolunun doğu şimal bölgesinde henüz bir kaç Japon kıt'ası bulunmaktadır.

Londra 7 (A.A.) — Şekial ajansı bildiriyor:

İngiliz hükümetinin Çine ikinci bir ikrazda bulunmak tasavvurunda olduğu bildiriliyor.

Kont Cianonun Varşova ve Berlin seyahati

Berlin 7 (A.A.) — İyi malûmat almakta olan mehafilde beyan edildiğine göre Kont Ciano, bu ayın 23 ünde Romadan ayrılacak, 25 Şubatı Varşovada ve ihtimal 28 inde Berlinde bulunacaktır.

Sihhat müdürleri Arasında tayinler

Ankara 7 (Hususî) — Akhisar hükümet tabibi Hilmi Urfa Sihhat Müdürlüğüne terfiyan, Gönen hükümet tabibi Celâl Erzincan Sihhat Müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Rize Sihhat Müdürü Vehab da üçüncü sınıfa terfi etmiştir.

Rumen Hariciye Nazırı Varşovaya gidecek

Bükreş 7 (A.A.) — Gafenku, Mart ayının ilk günlerinde Beck ile görüşmek üzere Varşovaya gidecektir.

Seferberlik müdürlüğünde

Ankara 7 (Hususî) — Dahiliye Vekâleti seferberlik müdürlüğü ikinci şube şefliğine Vize kaymakamı Esad Onat tayin edilmiştir.

Amerikada harb ihtimaline karşı hazırlıklar

Vaşington 7 (A.A.) — Altı demokrat senatör verdikleri bir kanun teklifinde harbiye ve bahriye nazırlarına harb ihtimaline karşı «askerî» denilen maddeleri stok etmek salâhiyetinin itasını istemişlerdir. Bunlar, mezkûr maddelerin satın alınması için 25 milyon dolarlık tahsisat teklif etmişlerdir.

Ordu encümeninde

Vaşington 7 (A.A.) — Senato, Ruzveltin ordu encümenindeki beyanatını mevzuu bahsetmeksizin toplantısını Perşembeye bırakmıştır. Muhafız demokratlar müzakereyi açmak istemişler ve cümhuriyetçiler de, hasta bulunan Borahın gelmesine intizaren bu mevzuu dokunmuşlardır.

Diğer taraftan, hariciye encümeni reisi, Pittman, askerî hususa zikredilmemek şartile Ruzveltin ordu encümenindeki beyanatını neşri lehinde bulunmuştur.

Yeni Yugoslav kabinesi iş başında

Belgrad 7 (A.A.) — Yeni kabine, bugün öğleden sonra ilk toplantısını yapmıştır.

Hırvat mahfellerinden öğrenildiğine göre, Maček, Stoyadinoviç hükümeti tarafından Hırvat memurlar hakkında alınan tedbirlerin ve azillerin derhal kaldırılmasını rica etmiştir. Bu rica, müzakerelerin başlayabilmesi için elzem şart olarak telâkki edilmektedir.

Dük dö Kent Şimali İrlânda seyahatini tehir etti

Londra 7 (A.A.) — Belfasttan bildiriliyor:

Dük ve düşes dö Kent, şimali İrlânda hükümetinin ısrarları karşısında önümüzdeki ay içinde Ulster'e yapmaları mukarrer olan seyahatlerini daha geç bir tarihte tehir etmeğe muvafakat etmişlerdir.

Alsas muhtariyet partisi şefi tevkif edildi

Paris 7 (A.A.) — İntransigent gazetesine Strazburgdan bildiriliyor:

Strazburg belediye azasından ve Alsas muhtariyet partisi şeflerinden doktor Roos bu sabah tevkif edilmiştir. Polis Roos'un evinde suçlu icab ettiren bir çok vesikalar bulmuştur.

İtalyan ordusundaki Yahudiler ihrac edildi

Roma 7 (A.A.) — İtalyan ordusundaki bütün Yahudi sübay ve askerlerle faşist milis teşkilâtına dahil Yahudilerin derhal ihracı hakkındaki kanun bugün resmî gazetede intişar etmiştir.

Rusyada Macar menafii ile Japonya meşgul o'acak

Moskova 7 (A.A.) — Japon sefiri, Macar sefaretinin hareketinden sonra, Sovyet Rusyadaki Macar menafii ile meşgul olmağı kabul etmiştir.

Sabahtan sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

Yugoslav kabinesinin tebeddülünden doğan vaziyet

Yazar: Selim Ragıp Emeç

Her gün bir parça daha değişen beynelmül siyasal şartlar karşısında hükümetinin mevkiini kuvvetlendirmek ve alacağı kararlarda salâhiyetinin ağırlığını artırmak maksadile geçen ayın on birinde yeni seçime baş vuran Yugoslav başvekilî Bay Stoyadinoviç, dahilde tatbik edilmesi lâzım gelen siyaset üzerinde bir kısım arkadaşlarla anlaşamadığı için istifaya mecbur olmuştur. Yugoslavyada ötedenberi devam edegelen bir Hırvat meselesi vardır ki ummumun arzusuna rağmen bir türlü halledilip memleketin siyasi hayatına kat'î bir istikrar verilememiştir. Bu defaki intihabat neticesinde bu meselenin halledilebileceği sanılmış ve son istifa, bu hususta beslenmiş olan ümidlerin vâhiliğini meydana çıkarmıştır. Şöyle ki:

Bay Stoyadinoviç kabinesine müzaheret eden Bosna müslümanları Slovenler ve hükümetin sair azası arasında yapılan bir anlaşma neticesi, yeni seçimden sonra Hırvat meselesinin umumi bir memnuniyet doğuracak surette halledilmesi karargir olmuştur. Fakat intihabat yapıp hükümet partisi ekseriyet kazandıktan sonra bu itilâfa pek iltifat edilmek istenmemiş, bu yüzden, kabine azası arasında için için anlaşamamazlıklar baş göstermiştir. Meb'usan meclisinde maarif meselesi hakkında maarif nazırı Bogoliüp Kuyuçiç'in söylemiş olduğu nutuk ve bu münasebetle Hırvat meselesine yapılmış olduğu temas şekli, iki Bosnalı müslüman olan diğer beş nazırın itirazını mucib olmuş ve bunların istifa etmeleri üzerine bütün heyeti hükümet te iş başından çekilmeyi muvafık görmüştür.

Yeni kabineyi teşkil eden Dragiça Tsvetkoviç eski hükümet partisinin amele teşkilâtını idare eden ve onu hızlandıran bir simadır. Son dakikada istifa eden arkadaşlarının noktai nazarını kabul etmesi, Stoyadinoviç kabinesinin mevkiini muhafaza edilmez bir hale getirmiştir. Şu hale göre yeni Yugoslav kabinesinin başlıca vazifesi, Yugoslavyayı vücade getiren Sırb, Hırvat ve Sloven zümreleri arasında tam ve kat'î bir anlaşmanın esasını aramak ve mümkünse korumak olacaktır. Yeni başvekilin dış siyasette değişiklik olmayacağı söylemesi ve eski kabinenin sebebi istifası gösterir ki, bu hususta bugünden yarına esaslı bir değişiklik beklemek muvafık değildir. Fakat her işin şahsa göre istikamet alabileceği de düşünüldürse, bu vadide kat'î bir tebeddül olmayacağı da berveçhişinin kabul edilemez. Demek ki Yugoslavya kabinesinin değişmesi, netayicini ifade edebilmek için, bir nebze intizarı âmir bulunuyor, beklemek ve gördükten sonra hüküm vermek her sıyasî hâdisede olduğu gibi bu vak'a karşısında da inhiraf edilmemesi lâzım gelen bir hattı hareket olmak icab eder.

Maamafih şu noktaya da işaret edilmelidir ki yeni kabirinin hüviyetinde, eskisinde olduğu gibi, Balkan Antantına sadakat ifade eden vefakâr mana aynen mevcuttur. — Selim Ragıp Emeç

Kaç yıl sürecek?

İstanbulda bir cemile yapmak isteyen Nafia Vekâleti dünyanın en güzel parçası olan Boğazın Rumeli yakasına geniş bir yol açıyor. Bebekten İstinyeye kadar olan sahili İstanbulun en tabii bir gezinti sahası haline getirecek olan yol geçen yaz dört yüz elli bin liraya ihale edildi ve derhal işe başlandı. Rumelihisarı mezarlığı kesildi. Rihtım yapıldı, beton malzemesi hazırlandı. Her şey tamam. Yalnız işin Belediyeye aid istimlak muameleleri o kadar ağır geliyor ki müteahhid de eli kazmada bekliyor. Haber aldığımız göre bu istikamet üzerinde daha istimlak muamelesi bitmemiş birçok bina var. Bunların muamelesi ne zaman bitecek, ne zaman yıkılacak ve yol ne zaman yapılacak? Bir yaz geçti, bir kış geçiyor ve yol hâlâ kapalıdır. İstimlak işlerinde Belediyenin de mülk sahiplerine karşı haksızlık ettiği, alıcıya aid avukat, taviz ücretini vermediği, bu yüzden muamelelerin ikmal edilemediği söyleniyor. Halbuki İstanbul Belediyesinin Nafia Vekâletince yapılan bir yardıma karşı elini çabuk tutması, istimlak işlerini bitirip yol istikametini müteahhidin emrine bırakması lazımdır. Hâlâ iyi iş aktı çıkar fikrinde ısrar etmek dinamik bir rejimin teşkilâtına yakışmaz. Vali Doktor Lütfi Kırdarın bu işe el koyması ve Eminönünde gösterilen enerjik hareketlerin İstinye - Bebek yolu için de gösterilmesi beklenir.

Bürhan Cahid

Kasabların derdi

Dün matbaamıza gelen 30 kişilik bir heyetin talebi: "Nark ya kaldırılmalı, yahud celeb, komisyoncu ve toptancılara da teşmil edilmelidir,"

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bunlar da otuz kişilik bir grup matbaa - mıza uğruyarak bize dediler ki:

— İstanbulun et işi hakkında hem halkı, hem de alâkadarları tenvir etmek için bazı izahatta bulunmağa geldik.

İstanbulun bir et meselesi vardır. Fakat bu, şehir halkile beraber adedleri 800 zü bulan İstanbul kasablarını alâkadar ediyor. Çünkü bu şeklin bir müddet daha devamı, dükkânlarımızın bizzarur kapanması ile neticelenecektir.

Hükümet ve belediye et işini ele aldığı ve bilhassa eti ucuzlatmak kararını verdiği zaman, bundan en ziyade memnun olan perakendeci kasablardı. Çünkü et ne kadar ucuz olursa istihlak o kadar artacak ve bittabi kazancımız da o nisbette fazla devir yüzünden yükselecekti.

Fakat iş tamamen aksi zuhûr etti ve biz kâr etmek şöyle dursun her gün artan zararlarla dükkânlarımızı kapatacak hale düştük. Çünkü: Ete nark kondu. Fakat konulan nark, halka eti arzeden son ele, yani bız perakendeci kasab satışlarına tahsis etmektedir. Halbuki et bizim elimize geçinceye kadar:

1 — Müstahsil, 2 — Celeb, 3 — Komisyoncu, 4 — Toptancının elinden geçer.

Bugün İstanbuldan başka yerlerde, meselâ Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerde et fiatları daha yüksek olduğu için müstahsil malını o piyasalara sevk etmek ve bunun neticesi olarak buraya az mal gelmektedir.

Bu vaziyet karşısında celeb ve komisyoncu diğer istihlak merkezlerindeki piyasa fiyatına et almakta ve şehrimize getirmektedir.

Tabiidir ki gelen malların üzerine mutad kâr ilâve edilerek toptancıya satılmakta ve o da gene mutad olan kârını zammederek eti bize devretmektedir.

Fakat burada perakendeci kasab aldığı malı narka göre satmak mecburiyetindedir.

Halbuki etin bize maliyeti narktan yüksektir. Meselâ karaman için satış narkı 40 kuruş olduğu halde, perakendeci kasab bunu 43-44 kuruş almaktadır. Buna 0,75 kuruş nakliye, 1 kuruş fire, 1 kuruş ta yağ farkı ilâve edince, yani 3 kuruş daha masraf binince ve eti kırka satınca düştüğümüz vaziyeti anlatmış oluruz.

Gelelim Ziraat Kurumuna; Kurum filhakika eti 35 kuruştan veriyor ve yeknazarda bu vaziyet zevahiri kurtarıyor gibi görünüyor. Fakat Kurum şehrin et istihlakının onda biri kadar et tevzi ediyor.

Bu tevzi işi de büsbütün bir meseledir. Çünkü Kurum iddia edildiği gibi fakir halkın bulunduğu semtlerdeki kasablara değil, bazı semtlerdeki bazı kasablara veriyor. Meselâ Eyübdü 4 kasab mevcut olduğu halde birine, Aksarayda 18 kasab olduğu halde yalnız üçüne veriyor. Aynı semtteki kasablardan bir kısmı eti Kurumdan 35 e, diğerleri toptancılardan 43 kuruşa alırsa bunun neticesi nereye varır.

Kaldı ki Ziraat Kurumunun tevziyatı yalnız esasta değil, teferrüatda da yanlış.

Kurumdan 35 kuruşa et alıp ta 40 kuruşa tekrar esnafa kârı tevzi edenler olduğunu söylemek kâfi bir delildir. Bir de etin nakliyesi meselesi vardır. Bu nakliye işi de Kasablar Şirketi adında bir teşekküle verilmiştir. Bu şirket şehrin en yakın ve en uzak yerlerine seyanen beher koyunu 25 ve beher sığıru 168 kuruşa nakletmektedir. Halbuki bugün bunu 25 ve 80 kuruşa nakli taahhüde hazır bir çok teşekküller mevcuttur.

Hülâsa; et işinin bir mesele halinden çıkması ve kökünden halledilmesi için iki çare vardır:

1 — Narkın kaldırılması.
2 — Narkın müstehlikten itibaren etin her geçtiği elde fiyatının tesbiti suretile teşmili.

Nark kaldırıldığı taktirde ticaretin üssülesasını teşkil eden arz ve talep kaldeleri ve meşru rekabet dolayısıyla şehirde etin normal fiata satılması temin ediliyor.

Nark müstahsilden itibaren celeb, komisyoncu, toptancı kasab ve perakendecinin bütün kasabları idare edecek, normal fiata satılabilmesi için Ziraat Kurumunun bütün kasabları idare edecek, yani bütün şehrin ihtiyacını temin edecek bir müessesese haline getirilmesi lâzımdır.

Ziraat Kurumu bir devlet müessesesidir ve Kurumun her devlet müessesesi gibi bütün vatandaşların seyanen faydalanacakları bir müessesese olması mutlak bir zarurettir.

Eski eserler

Abideleri Koruma Cemiyeti ile belediye teşriki mesai ediyorlar

Maarif Vekâleti Âbideleri Koruma Kurumu müdürü, dün Vali ve Belediye Reisini ziyaret etmiştir. Kurum, şehirde bulunan âsarı atikadan hangilerinin muhafaza edileceğini, hangilerinin kıymetsiz bulunduğunu tesbit etmektedir. Tesbit işi bitirildikten sonra hazırlanacak olan rapor Belediye Reisiğine verilecektir. İmar hareketleriyle beraber yürüyecek olan abideleri imar işi ile Maarif Vekâletinden başka İstanbul belediyesi de yakından alâkadar olmaktadır.

Tarihi kıymeti sabit bulunan camilerin etrafı açılacaktır. İmar plânına aid detaylar hazırlanırken bu nokta ehemmiyetle gözönünde tutulacaktır. Camileri, yapıldıkları devre göre ayrı ayrı tarzı mimaride inşa edilmişlerdir. Camilerin etrafındaki binaların, o caminin tarzı mimarisine yakın bir stilde yapılması temin edilecektir. İstimlak kanununda ta dilâti teklif eden İstanbul belediyesi meydanlarda ve sokaklarda derinlemesine otuz beş metrelik bir sahayı daha istimlak edeceğinden, camilerin tarzı mimarisine uygun binalar bu sahalarda yapılacaktır.

Tramvay ve Tünel Şirketlerinin teslim muamelesi devam ediyor

Tramvay ve Tünel Şirketlerini teslim almakla meşgul olan heyet, dün şirket şebekesinde transformatorlerin devir ve teslim işiyle uğraşmıştır. Heyet, dün öğleden evvel Şişli deposuna giderek buradaki tesisatı teslim almağa başlamıştır. Yarından itibaren şebekenin, tramvayların ve havaf hatların teslim alınmasına başlanacaktır.

Kültür işleri:

Maarif müdürüğüne yeniden iki müfettiş verildi

İzmir ilk tedrisat müfettişlerinden Asım ve İçel ilk tedrisat müfettişlerinden Turgud, İstanbul Maarif Müdürlüğü emrine verilmiştir. İki müfettiş bir müfettiş daha ilâve edilerek ecebe ve ekalliyet mekteplerinin vaziyeti gözden geçirilecektir.

Şehir haberleri burada bitmemiştir. Devamı 10 uncu sayfadadır.

Acı bir kayıp

Eski Liman Dairesi riyasetinden müteakid Süleyman Falk Fenik, Allahın rahmetine kavuşmuştur.

Merhum, Dr. Arif Etem Korlenin eniştesi erkânharb binbaşılığında müsta'fa Ali Rıza İkonun kayınpederi, Dr. operatör Hayrullah Fağın, Ulus gazetesi yazı işleri müdürü Mümtaz Fağın ve İktisad Fakültesi talebesinden Faruk Fağın babasıdır. Cenazesi bugün saat 11,30 da Kızıltoprakta Kuyubaşında 12 numaralı evinden kaldırılacaktır.

Bütün tanıdıklarına kendisini sevdirmiş olan merhuma Cenabı Haktan mağfi-ret diler, kedrcil ailesine taziyetlerimizi sunarız.

İRTİHAL

Muallim Efdaleddinın anası, Dr. Halidun Tekinerin büyük anası, mühendis Mehmed Ali Kasımın kayıvaldesi, Dr. İnsan Sami ile Sümerbank İstanbul şubesi müdürü Muhlib Somel ve Doyçebank İstanbul şubesi şeflerinden Rauf Aytac, İş Bankası memurlarından Faruk Barlas ve bütün eksperlerinden Kemal Dirinin büyük kayıvaldesi Bayan Yegâne irtihal eyledi.

Mumalleyha Maraşın Beyazıdada ailesinden Amedci merhum sair Bay Kenanın kızı ve Hazinei Hassa umum müfettişi merhum Bay İsmail Cevadin zevcesi idi. Şerikat ve insanliyet mücessemi salihati nisvandan mübarek bir kadındı.

Cenazesi yarınki Perşembe günü saat 11 de Dızdariye medresesi sokağındaki hanesinden kaldırılarak Beyazid camisinde namaz kıldırdıktan sonra Merkezefendi'deki aile mezarlığına defnedilecektir.

Cenazeye celenk gönderilmemesini kendisi vaziyet etmiştir. Allah rahmet eylesin.

REMZİ KİTABEVİ
ANKARA CADDESİ N° 93

DÜNYA MUHARRİRLERİNDEN TERCÜMELER SERİSİ

ŞİMDİYE KADAR 32 KİTAP ÇIKMIŞTIR HER KİTABIN FİYATI 50 KURUŞTUR

HALK OPERETİ

Bu akşam 9 da

on şan operet

MODERN KIZLAR

Yazan: Mehmed Yesari

Pek yakında Moezar yıldızları

Yeni ve büyük bale heyeti

TURAN

TIYATROSU

Buakşam

Ses kraliçesi

Haniyet Yüceses

ve arkadaşları

Etüğürl Sadi Tek ve

tekmil kadrosile

ÇAMURDA BİR ZAMBAK

vodvil 3 P.

ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı Dram

akşam 8. 20.30

Bir Misafir Geldi

İstiklal caddesi Komedî

Gündüz 5, 14 Çocuk tiyatrosu

Gece 8, 20,30

Yanışıklık Komedyası

Eski bir denizcinin cenaze töreni yapıldı

Cenaze törenind en bir intiba

Vefatını teessürle haber aldığımız, Ankara vapurunun süvarisi Cemal kaptanın cenazesi dün, kendisini candan seven arkadaşlarının göz yaşları arasında ebedî medfenine defnedilmiştir.

70 küsur yaşında vefat eden Cemal kaptan, deniz sübaylığından müteakid olup uzun senelerdir Denizyolları idaresinde çalışmakta idi. Kendisi, son demine kadar sıhhat ve zindeliğini muhafaza etmiş, yorulmak bilmiyen çok kıymetli bir deniz adamımızdı. Bütün tanıdıkları, dostları ve vazife arkadaşları arasında daima takdir ve ştayişle bahsedilen ve pek sevilen Cemal kaptanın bu anı üfulü, yalnız çalıştığı müessesese için değil, ailesi, dostları ve tanıdıkları için de büyük bir ziyadır.

Bilhassa kırk yıldan fazla bir zaman,

bir çok kıymetli uzuvlar yetiştirmiş ve vazifesinde gösterdiği gayret, ciddiyet ve maharet, müteveffayı üstün bir denizci olarak tanıtmıştı.

Kasımpaşada Bahriye mezarlığında tahsis edilen medfenine getirilmek üzere Denizbank idaresinin Halep vapuru dün sabah sureti mahsusada köprüden hareketle Maltepeye gitmiş ise de, ailesinin gösterdiği arzu üzerine cenaze Maltepeye defnedilmiştir. Müteveffanın cenaze töreni için, Denizbank ve Deniz Ticareti Müdürlüklerle, kaptan ve makamlı cemiyetinden muhtelif celenkler gönderilmiştir. Törene, birer müfreze deniz ve kara erati iştirak etmiştir.

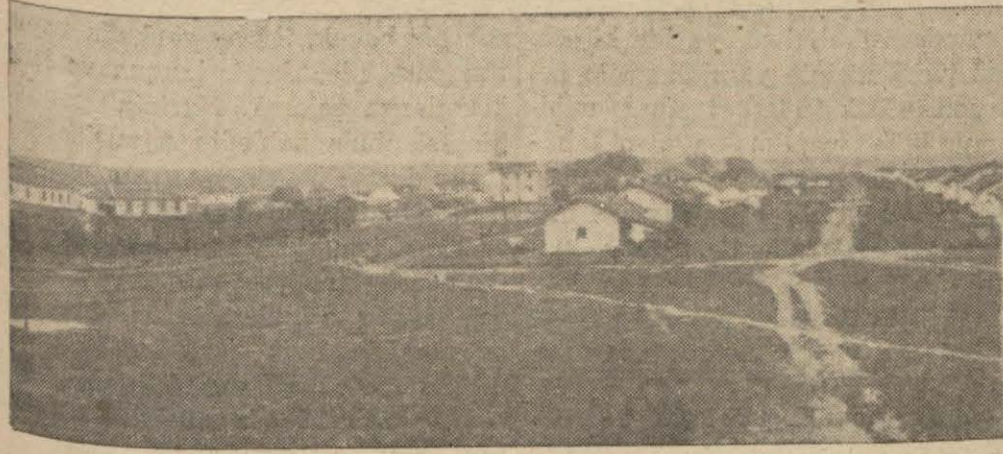
Bu hazin kayıp dolayısıyla, gerek atilesi efradına ve gerekse bütün denizcilik muhitine en candan taziyetlerimizi sunarız.

MEMLEKET HABERLERİ

Trakyanın her tarafında imar faaliyetine devam ediliyor

Kırklareli, Babaeski, Burgaz, Çorlu, Uzunköprü ve Keşanda birçok inşaat yapılıyor

Muradlı göçmen köyü ve istasyonu

Edirne (Hususî) — Kırklareli Halkevi'nin güzel bir plân dahilinde inşasına devam edilmektedir. Hükümet konağının ilk tahsisatı gelmiş, keşifleri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. Tasdikten gelmez binanın inşası eksiltmeye konacaktır. Garaj ve hususî muhasebe dairelerinin inşaatına da devam edilmektedir. Ayrık deposunun yapılması bu senenin plânı içine alınmıştır. Babaeskinin Halkevi, çatısına kadar getirilmiş ve çatı örtülmüştür. Lüleburgaz ve Çorluda da, gene asfalt üzerinde bir Halkevi kurulacaktır. Çorlu plânlarını bitirmiş ve kabul ettirmiştir. Eksiltmeye konmak üzere redir.

Kırklarelinde olduğu gibi Uzunköprü'de de mükemmel bir bütün deposu yapılan İnhisarlar Vekâleti, şimdi de Uzunköprü istasyonunda gümrük ve inhisarlar dairesi ve memurları için hazırlık yapmaktadır. Arsaları satın alınmıştır. Bu sene içinde Kapıkule ve Uzunköprü istasyonunda inşaat yapılacaktır. Bunların da emirleri gelmiştir. Uzunköprü'nün iki senedenberi devam eden hükümet konağının yapısı çatı kısmına gelmiştir. Hazirana kadar bitecektir. Bu bina 50 bin liradan fazlaya mal oluyor.

Malkara, Yenice, Gelibolu hükümet konaklarının paraları gelmiş olduğundan işe derhal başlanmıştır.

Ezine, Lâpseki, Hayrabolu hükümet konakları çok harap ve yangına maruz ahşap binalar olduğu için bu sene bunların yenilenmeleri de tasavvur edilmektedir. Haber aldığımız göre Çorluda tam asfalt yol üzerinde Vakıflar Umum Müdür

lüğü tarafından apartman tarzında güzel binaların yaptırılması kararlaştırılmıştır. Bunların plânları hazırlanmış, inşaat başlanması alâkadarlara bildirilmiştir. Ayrıca asfalt yol üzerinde modern tarzda dört tane âşayış karakolu yaptırılmıştır. Şimdi de bunların park, fidanlık ve bahçeleri hazırlanmaktadır. Bunlardan başka asfalt yol üzerinde Mar maracık ve Ulaş narında 250 şer evlik göçmen köyü kurulmuştur. Bunların eksiklikleri tamamlanmaktadır. Gene asfalt yol üzerinde Bedreli çiftliğini satın alan yerli köylüler Kırklareli Valisinin verdiği plân dahilinde ve en yeni tipte 80 evli bir köy kurmaktadır. Şimdiye kadar 20 evi bitmiş olan bu köy ilkbaharda tamamlanacaktır.

Bayındırık sahasında Keşan dahi komşu kazalardan geri kalmıyacak tarzda hararetle çalışmaktadır. Şehrin bütün mahalleleri değişmiş tarzda bir yenilik ve bir inşaat manzarası arz etmektedir. Meydan ve park yeri, çarşıları hep yeni tipte yapıyor. Güzel bir Ziraat bankası ve kumandanlık dairesi yapılmış ve elektriği müteahhide ihale edilmiştir. Büyük bir aşım durağına da başlanmak üzere.

Manisalılar Salihlileri yendiler

Manisa, (Hususî) — Bayramın üçüncü günü şehrimiz Sakaryaspor klübünün Salihli kazasına yaptığı seyahatte Salihliler 2 - 1 farkla Sakarya klübüne mağlûb olmuşlardır. Bu Pazar günü Salihli gençleri revanş maçını Manisanın yeni stadında yapmak üzere şehrimize geleceklerdir.

Nazilli ve köylerinde ufak para sıkıntısı

Nazilli (Hususî) — Memlekette şiddetli bir ufak para buhranı başgöstermiştir. Eski beş, iki buçuk ve bir kuruşluk ufak paraların tedavülde kalkması üzerine vatandaşların elinde kalan bronz paralar maliyece ve bankalar tarafından süratle değiştirilmediği ve alınmadığı için birdenbire elde ufak para kalmamış, çarşı ve pazardaki alışverişler âdeta durmuştur. Aynı para fıkadanı sebebiyle civar vilâyet ve kasabalarda elden ele kulllanılmakta olduğu iştilen eski ufak paralar kasabamızda tamamen tedavülden kaldırıldığı ve onun yerini tutacak bol miktarda ufak para ziraat bankası ve maliye tarafından piyasaya çıkarılmadığı için esnaf ve halk müşkülât çekmektedir. Meselâ 10,5 kuruşa bir ekmek alarak 11 kuruş veren bir müşteriye iki metelik bulup veremiyen fırıncı veya 16 kuruşluk bir bilet için kişiye verdiği (20) kuruşun üzerini alamayan yolcu zorluk çekmekte ve bazan bu yüzden kavga gü-rültü olmaktadır. Alışverişteki bu dar vaziyete çare bulmak üzere alâkadar dâire ve makamların süratli tedbirler alması zaruridir. Hükümetin bastırılmakta olduğu bronz meteliklerin de bir an evvel ikmalile piyasaya çıkarılması çok faydalı olacak, alışveriş bir kat daha kolaylaşacaktır.

Bir köylünün balta ile başını kopardı'lar

Susuzluktan yazılıyor: Kazamıza bağlı Gürce köyünde bir cinayet işlenmiştir. Köye akrabalarını görmeğe gelen Hasan isminde 23 yaşlarında bir delikanlı amcası oğlu Karasucu lâkabıyla anılan Mehmed ve Tilki lâkabıyla anılan Mehmed isminde iki kişi ile ahbab olmuştur. Fakat bunlar Hasanda bol para mevcut olduğunu sanmışlar ve kendisini kollamağa başlamışlardır. Nihayet her üçü de bir gün dağa odun kesmeğe gitmişlerdir. Dönüşte iki Mehmedler Hasanın parasını elinden almağı kararlaştırmışlar, kaşgöz ile anlaşmışlar ve nihayet bunlardan Karasucu Mehmed elindeki baltayı Hasanın başına havale ederek zavallının kafasını gövdesinden ayırmıştır. Bunun üzerine de Hasanın üzerinde bulunan 32 lirayı almışlar ve cesedini çalılar arasına gizliyerek kaçmışlardır. Hasanın köyde görünmediğini hissedilen köy muhtarı Mehmed araştırma den yapmış, nihayet cinayeti bütün safahatı ile meydana çıkarmıştır. Katiller yakalanmış, tahkikata başlanmıştır.

P. T. T. Umum Müdürlüğünün bir tavzih

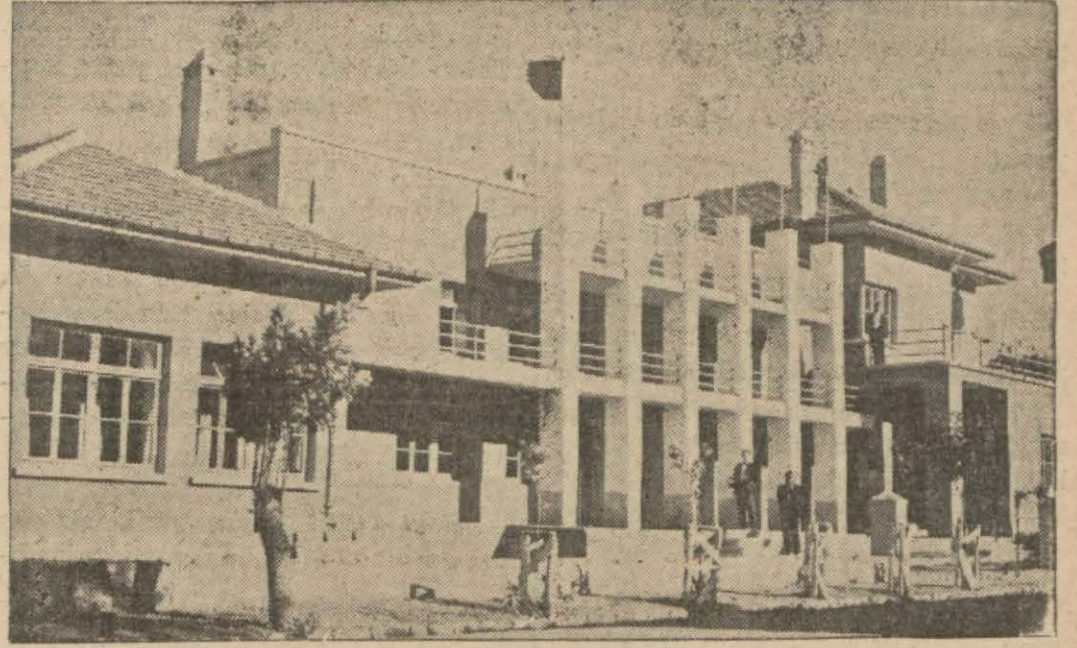
Gazetenizin 21-12-938 tarihli nüshasında (Muş ve havallisinde postaların teahhuru) başlığı altında intişar eden yazı üzerine gereken takkikat yapıldı.

Bitlis - Muş arası eski müteahhidinin kanunî mes'uliyeti 30-10-938 tarihinde hitam bulduğundan 1-11-938 tarihinden ihale muamelesi daha evvel bitirilmek mümkün olmayan yeni müteahhidimizin işe başladığı 8-12-938 tarihine kadar, bu ara posta nakliyatı idaremiçce hariçten vesait tedarik edilmek suretile memur sahabetinde temin edilmiştir. Bu suretle nakliyat yapılan bir ay bir hafta zarfında bulunabilen vasıtalarla İkinci teahhürün ilk ve ikinci haftalarında Bitlisten Muş haftada iki yerine yalnız bir posta sevk edilmek zaruretinde kalmış ise de Bitlisten Muş on altı gün posta gitmediği haberi yanlıştır.

Mezkûr ayın on beşinden itibaren de normal vaziyet iade olunmuştur. Tavzih ederim. Umumi Müdür S. Karacan

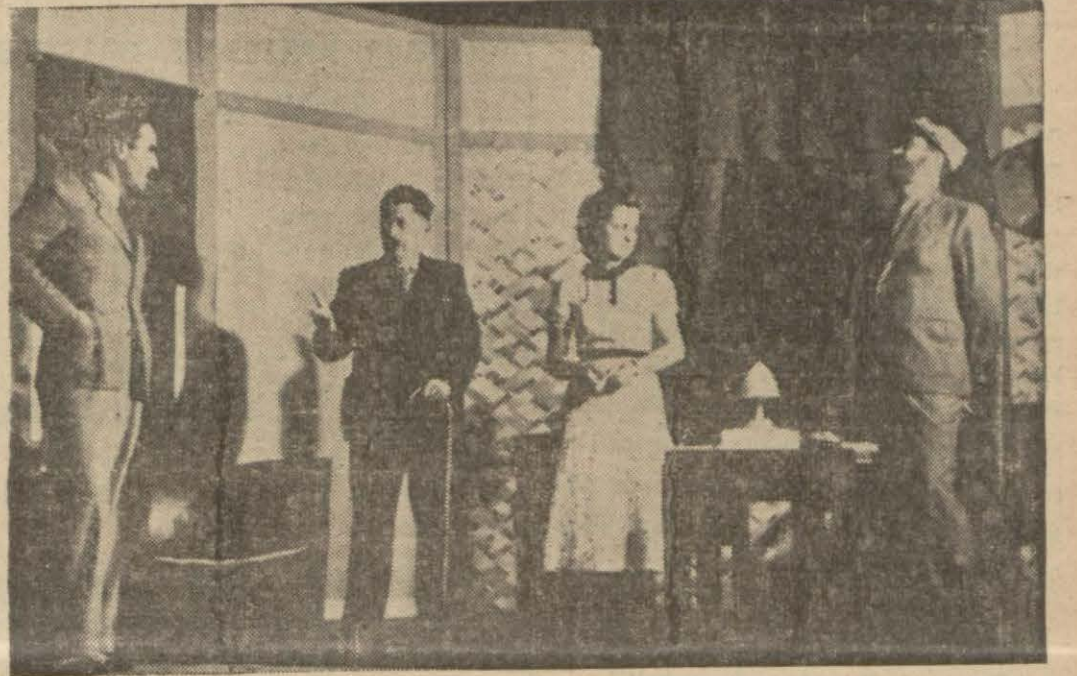
Yurddan Resimli Haberler

Sındırgıda modern bir Halkevi binası yapıldı

Sındırgı (Hususî) — Kazamızda modern bir Halkevi binası yaptırılmıştır. Evin yeni başkanı Kadri Balkan gençliği kahve köşelerinden kurtararak Halkevinin kucağına çekmiştir. Az bir zamanda iyi ve faydalı işler gören ev, kazada büyük bir canlılık uyandırmıştır. Önümüzdeki yıl içinde metodlu çalışmalarına başlayacak ve her kol ayrı ayrı ve kazada iyi ve daha büyük miqyasta bir canlılık vücutte getirmeğe çalışacaktır. Ev Başkanını Kadri Balkan kendini muhitine az bir zamanda çok sevdirmiştir. Resim yeni yapılan binayı göstermektedir.

Manisa Halkevinin çalışmaları

Manisa (Hususî) — Şehrimiz Halkevinin faaliyeti muvaffakiyetlerle devam etmektedir. Şu günlerde yaptığı işler kayda değer mahiyettedir. Evin Başkanı Azmi Önakin ve yönetim kurulu feragatle çalışmaktadır.

Her on beş günde bir tertib edilmekte olan edebiyat geceleri alâka ile karşılanmakta ve şehrimizin bütün münevverlerini sinesine çekmektedir. Edebiyat gecelerinde yapılan bu toplantılarda şairlerimizin, ediblerimizin hayatları anlatılmakta ve muhtelif hatibler tarafından bu mevzular etrafında edebî münakaşalar yapılarak iyi ve faydalı vakit geçirilmektedir. Geçen ayın 15 inci gününde yapılan toplantılar Mehmed Akif, Recai zade Ekreme tahsis edilmiş ve ediblerimizin hayatları bahis mevzuu edilmiştir. Halkevlerinin açılış gününde edebiyat gecelerinin 4 üncüsü olacak ve bu toplantı millî edebiyata tahsis edilecek

Manisa (Hususî) — Şehrimiz Halkevinin faaliyeti muvaffakiyetlerle devam etmektedir. Şu günlerde yaptığı işler kayda değer mahiyettedir. Evin Başkanı Azmi Önakin ve yönetim kurulu feragatle çalışmaktadır.

Urfada iki azılı kaçakçı yakalandı

Urfa (Hususî) — Urfa'nın Peyamlı mın takasına bir takım kaçakçıların girdiğini haber alan Urfa jandarma bölük komutanı yüzbaşı Vedat Arda tarafından yapılan tertib ile kaçakçıların izleri bulunmuş, kendileri Serüçük Karaköyüne kadar takip edilmiş ve beş yük kaçağ eşya elde edilmiştir.

Bu vak'ayı müteakib Akcanın oğlu Salih namındaki meşhur kaçakçı ile Sistem dahi silâh ve eşyalarile beraber jandarmamız tarafından yakalanmıştır. Elde edilen muhtelif cins kaçak eşya arasında tam 1,238,000 adet kaçak sigara kâğıdı zühur etmiştir.

Şimdiye kadar hiç bir suretle kaçakçılara aman vermiyen jandarmamız bu şerirleri, ellerindeki silâhı kullanmağa vakit bırakmadan yakalamıştır. Akcanın oğlu Salih ise altı senedenberi Cenubda Arabpınarında ailesi ve kardeşleriyle birlikte ikamet etmekte ve bir de kaçakçılık suçundan mahkûm bulunmakta idi. Resimde kaçakçı Salih ile er-kadaşı görülmektedir.

Kırkağaçta giydirilen çocuklar

Kırkağaç, (Hususî) — Kazamızda hayırsever halkın yardım ve alâkaları ile Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından 30 çocuk baştan aşağı giydirilmiş sevindirilmiştir. Yukarıdaki resim, sevindirilen çocukları göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, sen her gün Babâli caddesinde...

... Ben kitablardan başımı kaldıramıyorum.

... Bugünlerde edebî bir hareket var mı?

Hasan Bey — Hayır azizim, muharrir veya ediblerin birbirlerine küfür edip tokatlaştıkları görülüyor.

Hâdiseler Karşısında

MÜNKAŞA

Hâdiseler vardı. Muharrirler, hâdisenin etrafını almışlardı. Biri tepeden baktı; bir yazı yazdı:

«Hâdiseler şöyle şöyledir..»

Bir başkası sağdan baktı, o da bir yazı yazdı:

«Hâdiseler şöyle şöyledir..»

Bir başkası da soldan baktı. O da bir yazı yazdı:

«Hâdiseler şöyle şöyledir..»

Velhasıl bütün muharrirler kendi rüyeyet zaviyelerinden gördüklerini yazdılar.

Devlet hâdiseye el atmıştı. İnce eliyor, sık dokuyordu. Bu arada muharrirlere iş kalmamıştı. Birbirlerine baktılar:

— Sen yazdın!

— Sen de yazdın!

— Sen de yazdın!

Birbirlerinin yazdıklarına göz gezdirdiler:

— Sen tepeden baktın, yazdın!

— Sen sağdan baktın yazdın!

— Sen soldan baktın yazdın!

Kaşlarını çattılar:

— Senin görüşün yanlış!

— Hele senin görüşün yanlışın yanlış!

— Sen bu işte hallediyorsun!

— Ağzımı topla halmeden sensin!

Tayyare kaçaklığı, Satie, İmpeks meseleleri üzerinde bugün yazı yazan muharrirlerin yazıları işte bu şekilde yazıdır.

Bugünün bir de yarını var.. onu da göreceğiz:

Gitgide açılan muharrirler biraz daha açılmış olacaklar.. birbirlerine demediklerini bırakmayacaklar, kirli çamaşırlar meydana çıkacak, yumruk kavgası başlama bile hakaret davaları mahkemelere intikal edecek.

Soracaklar:

— Peki o size böyle, dedi, siz ona böyle, dediniz.. fakat bu iş nasıl başlamıştı?

Suale maruz kalanlar bakışacaklar: — Bilmiyoruz.. her halde bir sebebi olacak!

Düşünecekler, düşünecekler:

— Bulamadık!

Diyecekler.. çünkü münakaşayı şahsiyata dökerlerken hep birden münakaşaya esas hâdiseyi külliye unutmamak için.

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Yünlü rop ve üstünün mantosu

Rop ta, manto da siyahtır. Tabii rop daha ince bir yünlüden yapılmıştır. Uçları serbest bırakılan birkaç pli eteğinin önüne genişletiyor. Jilesi, kollarının kenarı beyaz pikeden.

Mantonun arkası tıpkı robun öne gibi plilerle bollaştırılmış. Yakasına tilki derisi konulmuş. Düğme yeri siyah tadan bir bağla bağlanıyor.

Genç ve şık bir takımdır. Giymek için boyda hususi bir güzellik bulunmasına da lüzum göstermez. Şöyle böyle her vücutte uyabilir.

Bluz modeli

Çizgili yünlü veya fanileden bluz yapmak isterseniz bu modelin işinize yaraması ihtimali çoktur. Sade, pratik, oldukça da değişik bir biçimi var. Robası kendisine mahsus bir şekilde sivri kesik. Dik yakasının uçları geri büküldü. Belini geniş bir sentür gibi saran parça, tıpkı robası gibi sivri dilimli ve aynı şekilde iki düğme ile ilikleniyor. Kolları düz. Korsajın bu kadar kupundan, diliminden sonra kolların düz oluşu, süslü olmalarından daha iyi. Bu biçimin en hoş tarafı, kumaşın çizgilerinin birbirine zid

Mahkemelerde

Limanda infilâk neticesi batan gemi faciası adliyeye intikal etti

Bir makinistin ölümü ve 7 kişinin yaralanması neticesi lenen hâdiseler tedbirsizlikten ileri geldiği anlaşıldı

Limanda vukubulan ve bir kişinin ölümü ve 7 kişinin yaralanması neticesi lenen infilâk faciası etrafında müddeiummiliğe yapılmakta olan tahkikat, sona ermiştir.

Adliyeye vâki bir ihbar üzerine, infilâki müteakib tamamile batmış bulunan «Deli Yorgi» balıkçı gemisinin bütün enkazı denizden çıkarılmış ve üzerinde bir ehlibire tarafından tetkikata başlanmıştır.

Bu tetkikat sonunda, filhakika yapılan ihbarın doğru olduğu, gemideki infilâkin hava yerine, oksijen tüpü kullanılmak suretile, gazın istial etmesi neticesinde vukubulduğu anlaşılmıştır.

Böylece, faciyanın sebebi tesbit edildikten sonra, adliye tahkikatı daha ziyade derinleştirerek, faciyanın mesullerini aramağa başlamıştır. Neticede kazaya sebebiyet verenlerin gemi müstahdemlerinden Mardiros oğlu Ohan nes ile Receb oğlu Fuad oldukları anlaşılmıştır.

Her ikisi hakkında tedbirsizlik ve dikkatsizlikle makinist Emanuelin ölümüne, ikinci makinist Yorgos Karmanğas ile Nikola, Eleyimon Kondris, Teofilis, Nişan ve Hâmid isimlerinde 6 amelinin mecruiyetlerine sebebiyet vermek suçundan takibata başlanmıştır.

Suçlular, sulh ceza hâkimi tarafından sorguya çekilmişler ve ifadelerinde:

— Kabahat bizde değil, ölen makinisttedir. Biz, ona hava tüpü vermiştik, oksijen sonradan karıştırılmış olacak, demişlerdir.

Suçlular hakkındaki evrak, 4 üncü sorgu hâkimliğine verilmiştir. Tahkikata, oraca devam edilecektir.

Paşabahçede vapuru soyanların sorgu'arı yapıldı

Bundan bir müddet evvel Boğaziçinde mühim bir korsanlık hâdisesi olmuş, Paşabahçede demirli duran ve icra haciz altında bulunduran Asya vapurunu Hasan Sabuncu, Ali Akvildiz, hurdacı Sevket ve kayıkcı Nuri isimlerinde 4 kişi, vapurun kıymetli kısımlarını söküp çaldıktan sonra, batırılmışlardı. Haklarında Beykoz müddeiummiliği tarafından yapılan tahkikat neticelenecek, suçları sabit görülen korsanlar Ağırceza sevk edilmişler ve dün muhakemelerine başlanmıştır.

Muhakemede okunan iddianamede hâdiseler, hülâsaten şöyle anlatılmıştır:

Suçlular, daha gemi İstinyede demirli bulunduğu sırada mahçuz olduğunu öğrenerek, bu işi, aralarında kararlaştırmışlardır.

Vapur Paşabahçe açıklarına gidince suçlulardan Hasan kendini icra dairesinin Asyayı bekleme bekçi tavini ettiğini söyleyerek, vapura gitmiş, bilâhare arkadaşlarını da yanına alarak istikametlerde kullanılmış olmasındır. Bunun için de bel ve roba verev parçadan yapılmıştır.

rak bir buçuk, iki ay zarfında vapurun para eder demir kurşun ve bakır kısımlarını çalarak, Nurinin sandağ ile İstanbul'a nakledip satmışlardır.

Bir akşamı Hasan, vapurun pusulasını da alarak, Nurinin sandağı ile firar ederken, kendilerini motörle takib eden muhafaza memurları tarafından yakalanmış, diğerleri de, az sonra vapur içerisinde ele geçmiştir.

Korsanlar, cürümlerini örttebilmek için, vapurun deniz musluklarını açarak, gemiyi batırılmışlardır.

Suçlular, gerek korsanlık, gerekse gemiyi batırma suçlarından, ceza kanununun 64 üncü maddesi delâletinde 493 ve 377 nci maddelerine göre te'ziyeleri istenerek, Ağırceza'ya verilmişlerdir.

İddianame okunduktan sonra mazunların sorguları yapılmıştır.

Duruşma, şahidlerin celbi için, tamamlanmıştır.

Kaçakçı gaz gemisinin iki tayfasının evinde arama yapıldı

İngiliz bandıralı gaz gemisindeki kaçakçılık hâdisesi etrafında tahkikata devam edilmektedir. Kaçakçılığa adanmış evrak, dün 10 buçukta Üsküdar adliyesinden, Beykoz Müddeiummiliğine sevk edilmiş ve bu husustaki faaliyet devam etmektedir.

Gaz şirketi depo müdürü Maklamari de dün tekrar sorguya çekilmiştir. Maklamari polise verdiği 150 lirayı rüşvet olarak değil, masraf ve ceza kefaletinden ve usulüne binaen verdiği söylemiştir. Mevkuf bulunan geminin ikinci kaptanı Ozvald da, dün 500 lira kefaletle tahliye edilmiştir.

Kaçak eşya bulunan gemi tayfalarından Leon ve İsmailin görülen lüzum üzerine evlerinde yapılan araştırmada kaçak çakmak ve iskambil kartları bulunmuştur.

Beykoz adliyesi tarafından kaçakçılar hakkındaki tahkikata ehemmiyetle devam edilmektedir.

Arkadaşını yaralayan İsmail tevkif edildi

Lâlelide Taşhanda arkadaşı Hamdiyi bir kavgada bıçakla ağır yaralayan İsmail, Adliyeye ve tahkikata sevk edilmiştir. Dün, birinci sorgu hâkiminin kararile İsmail tevkif edilmiştir.

Ercin satan ve çeken dört kişi yakalandı

Dün gece Balatta eroin çeken Osman ve Havim, yanlarında eroin paketleri olduğu halde yakalanmışlardır. Her ikisi de bunları sabikalı kaçakçı Ahmedden aldıklarını söylemişler. Ahmed de yakalanarak her üçü hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Bundan başka Beyazıdda Çadırca larda 72 numarada oturan sabikalı eroincilerden Topal Hasan da eroin satarken yakalanmıştır. Suçlunun üzerinde yapılan aramada iki paket eroinin bulunmuş ve hakkında takibata başlanmıştır.

Bunları biliyor mu idiniz?

Arzın ortasındaki ateş

Lâplâs, dünyanın güneşten ayrıldığı, dünyanın ortasındaki ateşin mevcudiyetle isbat eder. Lâplâsın bu nazariyesine mukabil bazıları da dünyanın ortasındaki ateşin cisimlerin tazyik altında kendilerinde mevcut harareti neşrettiklerini iddia ederek dünyanın güneşten ayrılmış olması iddiasının doğru olmadığını söylerler.

Robenson Kruzoenin adasında doğan çocuk

Pasifik adalarından birinde, meşhur Robenson Kruzoenin bulunduğu iddia edilen yerde bir çocuk doğmuş, ve yavruya meşhur roman kahramanının Arab arkadaşının adı konmuştur. Bilindiği gibi romandaki Arabın ismi «Cuma» dir.

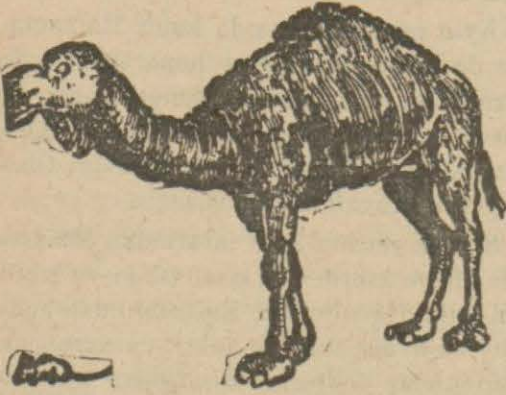

Robenson Kruzoen romanı, Daniel de Foe tarafından, mevzuu bu Juan Fernandez adasına düşmüş olan denizci Aleksander Selkirkin maceralarından alınarak yazılmıştır. Kahramanların ekserisi hayalidir.

Karıncaların dikkate şayan hayatı

Karıncaların hayatını yıllarca tetkik eden bir Amerikalı, bu hayvanlara dair 800 sayfalık bir tetkik kitabı neşretmiştir. Bu kitabında, karıncaların, insanlar gibi sosyal bir hayat sürdüklerini, muhtelif kabilelere ayrıldıklarını, türlü türlü âdabı muâşeret usullerine riayet ettiklerini, aralarında müthiş harbler yaptıklarını, inşaat işlerinde binlerce amele çalıştırdıklarını, yukarıdan aşağıya doğru tabii olarak bir disiplin sistemi takip ettiklerini kaydeder.

Susuzluğa develer değil, fareler daha mütehammildir!

Devenin susuzluğa tahammülü diğer hayvanlardan daha ziyade sanılırdı. Fakat son zamanda bir hayvanat âlimi farelerin daha uzun zaman susuzluğa katlandıklarını isbat etmiştir.

GÖNÜLİSLERİ

İki mesele üzerinde İki düşünce

Bay «E. S.» 25 yaşında, kimsesiz bir gençtir. Ankaraya civar küçük şehirlerden birinde çalışıyor. Evlenmek arzusunda ve benden gazeteye bir ilân koymak suretile kendisine yardım etmeliğimi istiyor.

Bay «E. S.» nin istikbalini, bana verdiği malûmata bakılırsa, açık, bilhassa şerefli, fakat bugün için kazancı azdır, bir aileyi kolaylıkla geçindiremez. Binaenaleyh yaşının da müsâid olmasına bakarak kendisine biraz daha sabretmeyi tavsiye edeceğim.

Ankaradan S. O. S. imzalı bir mektub aldım. Yazan evvelce anlattığı bir hikâyeye münasebetile ileri sürmüş olduğum fikirleri beğenmemiş, aynen diyor ki:

— 22 İkincikanun tarihli «Gönül

işleri» köşenizde «Küçük insanlar» başlıklı cevabınızı okudum. Yazılarında karakterimin tahlilini istemediğim halde, siz bunu yapmışsınız. Sonra meseleye bir masal süsü vermişsiniz. Söz verip de dönmüş bir kız ve dönmemiş bir erkeğin yürekler acısı hali bir masal mıdır?

Dereden, tepeden bahsedeceğinizi meseleye temas etseydiniz daha iyi olurdu.

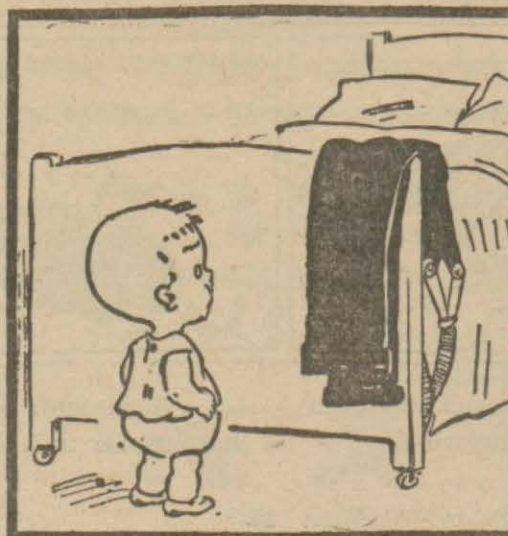
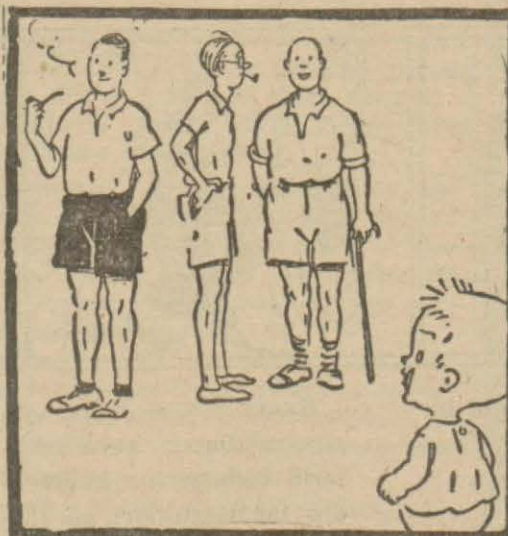
Kızın mektublarını tarih sırasile kopye edip neşre edeceğim. Bunun kanunî mahzurları var mıdır ve ne gibi neticeler verir? Siz bana bunu söyleyiniz.»

Yukarıda gördüğünüz satırlar, okuyucumun ortaya koyduğu mesele hakkında size bir fikir verebilir sanırım. Şu halde hâdisenin üzerinde durmayayım, yalnız sorduğu suale cevap vereceğim:

— Cezası 3 ile 5 sene arasında hapistir.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları:

Kısa pantolonlar

Hayatım

ANLATAN
Naşit

Bir seyahatin hikâyesi

Bu yaz Bursaya gittiğim zaman gençlikte yaptığım ilk seyahati hatırladım. Fakat "Hey gidi günler hey demedim!,, zira o zamanlar; bugün, benim için bir gaye idi

— 14 —

Meşrutiyeti Osmanî tiyatrosu

Hasan Efendiyi burada bırakarak tekrar bize dönelim.

Muallim Zati Beyin idaresinde temsilere devam ederken tensikat yapıldı. Tiyatro kısmı lâğvedildi. Biz de serbest kaldık. Artık mızika ve sarayla hiçbir alakamız mevcut değildi. Tam bir halk artisti olarak ortaya çıkabilirdik. Ben gene tek başıma firma yapmaktan çekiniyordum. Pek genç olmam dolayısıyla bunun müretkârane bir hareket olarak telâkki edilmesinden korkuyordum. Arkadaşlarımın ayrılmamak kararını verdim.

Yağcı İbrahim Bey namında bir sermayedar var, mızıkadan ayrılanlarla, dışarda çalışan birkaç san'atkârı bir araya topladı ve böylece (Meşrutiyeti Osmanî tiyatrosu) teşekkül etti. Tensikatta kadro harici kâhanelardan Halim Bey, Hilmi Bey, Vasıf Bey, Alık İhsan Bey, Habib Bey, dışardan da Aleksanyan, Nureddin Şefkati, Kemal Daveri, Kadıköylü şişman Refik, Dümbüllü Muhtar, süflör Üsküdarlı Mehmed, Hekimyan, Elize Bine-mecyan, Araksı ve Mâri (Meşrutiyeti Osmanî tiyatrosu) nun kadrosuna dahil idiler.

Toplanmak, provalarımızı yapmak için bize bir merkez lâzımdı. Bu iş için de Beyoğlu Balıkpazarında Habib Bey apartmanında bir daire kiraladık. İlk temsilimizi Şehzadebaşında yanan tiyatrodada verdik. İki oyun oynamıştık. Biri dram idi, diğeri de komedi.

Piyenin adı (Maktuel), komedininki de (Kırmızı pantolon). Piyeste küçük bir rolüm vardı. Komede ise bütün yük Halim Beyle bendeydi.

Bu teşkilâtın içinde bir de orta oyunu heyeti vardı. Hususî ve umumî orta oyunlarına gidiliyordu. Pişekâr Habib Bey, kavuklu da Hilmi Beydi. Taklidlere de ben çıkıyordum. İlk orta oyununu, meşrutiyetle halkın ziyaretine açılan Yıldız sarayında, bahçenin ortasındaki havuzun üzerinde Adana muhtacine oynadık.

Bu serbest faaliyet te bir sene kadar sürdü, dağıldık. O zamanlarda bir tiyatro heyetinin doğmasıyla ölmesi bir olurdu. Devamlı bir teşekkül hiç görülmezdi. Bütün heyetler vakitsiz doğmuş çocuk gibi biraz sonra san'at hayatına gözlerini yumarlardı, elemanları öteye beriye dağılırlardı.

İlk taşra seyahatim

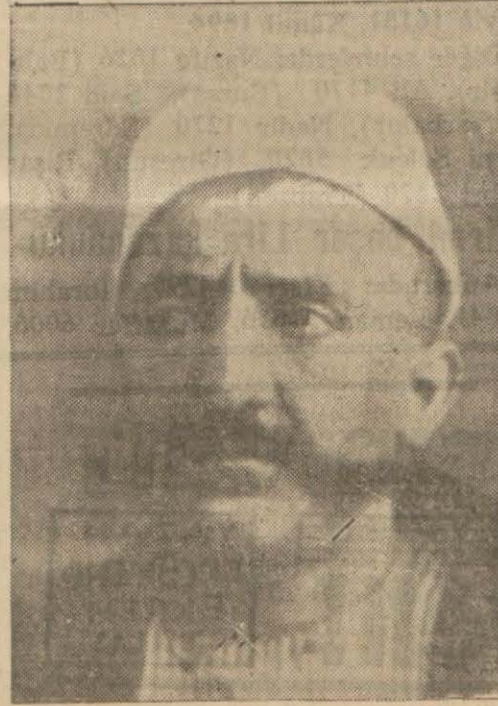
Şimdi burada biraz durarak, ilk taşra seyahatimi ve birinci defa olarak halk huzurunda bütün taklidleri yaptığım geceyi anlatayım.

Meşrutiyeti müteakib İstanbulu bir tenezzüh merakı istilâ etmişti. Her tarafa tenezzüh tertib ediliyor, halk bu uzak gezintilere fazlaca rağbet ediyordu. İstibdadın çemberi arasında sıkışıp kalmış olan halk, biraz nefes almak, serbest serbest gezmek, dolaşmak istiyordu. İşte bu cümleden olmak üzere harbiye nezaretinden Şevki Bey isminde bir zat tarafından bir Bursa tenezzühü hazırlanmıştı.

İdareci mahsusanın o zaman henüz genç bulunan «Haleb» vapuru kiralanmış, Darülfünun heyetinin müessisi san'atkâr Udinin idaresinde, içinde kemani Haşim, kamburi Ömer gibi tanınmış musikçiler bulunan bir saz, mükemmel bir bando ve orta oyunu temin edilmişti. Oranmış, Kadıköylü Refik, Celâl, zenne Fuad, baha birçok arkadaşları kendisine geleceğün evvel, nedense caymışlar, mazeretler bahane ederek gelemeceklerini söylediler. Bunun üzerine ressam Muazze-

Naşit «İbnirrefik Ahmed Nuri» nin «Zıfı balcı» isimli eserinde

Naşit Arnavud rolünde

Naşit «Sekizinci» de Habib Neccar rolünde

zin etekleri tutuşmuş. Biz de o akşam Küçükpazarda Yağcı İbrahim Beyin sünnet düğünündeyiz. Hususî bir orta oyunu faslı yapıyoruz. Kavuklu Hilmi Bey, pişekârı Kinab İsmail, zenneti Çakır Rifat Bey oynuyor. Nazif Beyle biz de muhtelif taklidlere çıkıyoruz. Ressam Muazzez burada bulunduğumuzu haber almış, etekleri ziî çalarak koşmuş. Oyunu müteakib bize rica etti. Beraber Bursaya gelmemizi teklif eyledi. Fakat arkadaşlarımızın döneçlik ettiklerinden hiç

söz açmadı. Biz onlar da gelecek biliyorduk.

Kabul ettik bu teklifi.. sabahleyin alaturka üçte Köprüde buluşacaktık. Düğünden sonra Şehzadebaşındaki evde iki saat uyku kestirip, Süleymaniye'den kestirme Köprüye indik. O zaman yenilik var serde, gözümüze uyku girer mi?.. Hevesle koşuyoruz. Vapur hareket etti. Dehşetli kalabalık.

Fırtına

Haydarpaşa, Kadıköy, Moda iskelelerine uğradı, derken burnumuzu Mudanya'ya çevirdik. Hafif bir lodos var amma korkulacak gibi değil.. Fakat Adaları geçtikten sonra deniz bir şiddetlensin, bir azsın; vay efendim vay.. vapur ha battı, ha batacak.

Bir paniktir başladı vapurun içinde.. akşamdan kalmayız malûm ya!.. Daha mahmurluğu bozmadığımız, bunun için işin alayındayım. Bir aralık kamaraya girdim. Biri yüzükoyun uzanmış yatıyor. Tanımiyorum. Lâkin kamaranın içinde bir köpek sesi var. Mütemediyen havlıyor. Aratıyorum, meydana köpeğe benzer bir şey yok.. neden sonra anladık, yüzükoyun yatan zat Erenköylü eczacı Atif Beymiş. Havlayan da o.. o kadar tabii havlıyordu ki, bir köpek te ancak böyle havlayabilir. Benim mükemmel köpek taklidi yapışım bu seyahatin yadigarıdır. Havlamamın hocası da eczacı Atif Beydir.

İkinci üstü perişan bir vaziyette Mudanya iskelesine çıktık. Lâkin bütün seyahat boyunca ressam Muazzez bize orta oyunu arkadaşlarımızı göstermemişti. Biz kalabalıkta farkedemedik sanıyoruz. Mudanyadan trenlere binildi. Amma ne tren.. yani sıra yürümek daha iyi. Kağı arabaları bu trenin yanında eski Romanın yarış arabaları kadar süratli kalır. Hepimizin kollarında hürrivret kordelaları geç vakit Bursaya geldik.

Bursada

İspilândid otelinde yemekler yendi. Bursa gezildi. Akşamleyin de Ahmed Vefik Paşanın yaptırdığı tiyatrodada orta oyunu oynanılmasına karar verildi.

Saz heyeti Belediyenin daveti üzerine Belediye dairesinde konser veriyor. Belediye dairesindeki konser bitirdikten tiyatro kapılara kadar dolup taşıyor. Vali, Bursanın ileri gelenleri herkes burada... Sahneye geldim. Bir de ne bakayım bir İsmail, bir Muazzez bir eczacı Atif, bir de ben... Çifte nara ile zurna da hazır.. şaşırdım. İsmail de benden evvel şaşırmış.

Sorduk: — Hani arkadaşlar yahu! Bu kadar kişi mi oynuyacağız bu oyunu?..

Ressam Muazzez baklayı ağzından çıkararak, arkadaşlarımızın gelmediğini itiraf etti. Ne yapacağız şimdi?.. Yapılacak bir şey yok. Halk bekliyor. Bu kadro ile oynanacak.

Ben evvelâ zenne ile koca kariya, sonra sıra ile bütün taklidlere çıkmağa başlıyorum. Giyininceye kadar muhavere yapıyorlar. Koca karıda kimse beni tanımamıştı. Zaten o zaman ben, kaç kişi tanırdı ki.. fakat ikinci, üçüncü taklidden sonra halk arasında fıslıtlar başladı: Takdir ediliyor, alkışlanıyordum.

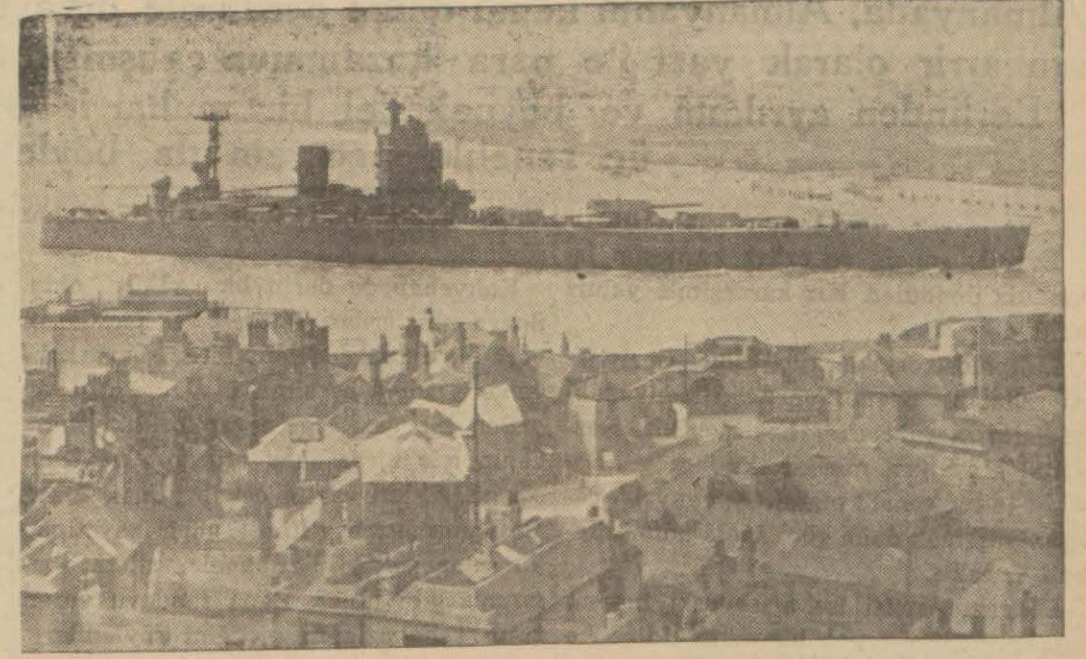
Bursadan dönüş

Ressam Muazzezin vâdini yerine getirmemesiyle müşkül vaziyette kalacağını zanneden tenezzüh reisi Şevki Bey memnun, tabii işi kurtardığından dolayı Muazzez de memnun. Oyun muvaffakiyetle sona eriyor. Gelirken bize üçüncü mevkide yer bulunmazken bu sefer arabalar tahsis edilerek, birinci mevkilerde yer gösterilerek dönüyoruz. Gece yarısı Bursadan hareket edildi. Bu sefer vapur halin başlıca sebebi top ve top cesametinin

(Devamı 12 nci sayfada)

Her denizciyi işgal eden bir sual: Büyük top mu, küçük top mu?

Büyük topun mahzurlarını bütün denizci milletler anladılar, buna rağmen toplar gene büyüyor ("Son Posta,"nın deniz işleri mütehassısı yazıyor)

Toplarının büyüklüğü yüzünden 22 milden fazla sürat temin edemiyen Nelson zırhlısı

Bazı denizcilere göre top, büyük gemi ile beraber yürümez. Gemisi küçük, fakat topları büyük bahriyeler çok olduğu gibi, bilâkis gemisi büyük, topu küçükler de pek çoktur.

İşte bu iki vasıta arasındaki nisbet nedir? Gerçi Vaşington ve Londra silâhları azaltma konferanslarında bu hususta da bir anlaşmaya varılmış ve demişti ki:

1 — Büyük zırhlılardaki toplar 38 santimetreyi.

2 — Büyük kruvazörlerdeki toplar 20,3 santimetreyi.

3 — Küçük kruvazörlerdeki toplar 15 santimetreyi geçmeyecek.

Ve bundan başka müsellâh ticaret gemilerinin bile taşıyacakları ve kullanacakları toplar tahdid edilmişti. Fakat bugün bütün deniz kuvvetlerinin yekdiğerele yarış eder gibi, bu hududun dışına çıktıklarını ve topları 45,6 santimetreye kadar büyüttüklerini görüyoruz. Japonların yeni gemilerinde 45,6 santimetrelilik cesim toplar bulunacaktır.

Büyük gemi, büyük top nazariyesi büyük Amiral Barbaros zamanından kalma bir esastır. Bu esası Nelsonun Trafalgarı, Togonun Çuşması (Rus - Japon 1905 harbi) ve nihayet Büyük Harb takviye etmiştir. Bununla beraber, bugün, deniz kuvvetleri topların aded ve cesametini, gemilerin diğer vasıfları ile kombine etmek mecburiyetindedir. Söylediklerimizi, daha iyi anlatabilmek kasdıle, misale kalbedersek top cesametinin büyümesindeki zararları görürüz.

İngilizlerin en büyük zırhlısı olan (Lord Nelson) dritnotunun beher tarafı 1500 ton kadardır. Böylelikle gemi sıklentinin 4500 tonu yalnız topa verilmiştir. Şu halde 42000 tondan ibaret olan geminin onda birini ağır cesametteki toplar teşkil ediyor. Bu yüzden gemi saatte yirmi iki mil sürat yapıyor. Bu sürat, bugünkü denizaltı tehlikesi ve deniz hareketi ihtiyacı için kâfi bir hız değildir. İtalyan, Fransız vesair diğer milletlerin gemileri saatte (30) mil yapar. Bu sürat ancak gemilerin top ve zırh müdafaasından iktisad etmekle temin edilmiştir.

Bugün, Büyük Harbden ders almış olan, bütün devletler zırh kalınlığından fedakârlık yapmak istemiyorlar. Bilâkis gemilere, 1914 den evvelki gemilerde olmayan zırh güverteler ilâve ediyorlar. Zırh güvertesi olmayan gemilerin tayyarelere karşı pasif müdafaası yok demektir.

O halde süratî çoğaltmak için yegâne iktisad membar toplardır. İşte bundan dolayıdır ki Büyük Harbi takib eden senelerde top cesametini tahdid etmekle gemilerin büyümesine ve dolayısıyla lüzumsuz masrafların önüne geçilmiştir.

Her ne sebebdense bugün top cesametinin 30,5 santimetreden 40 santimetreye çıkarılmak arzusu mevcuttur. Bu arzuda ki gemi cesametini 28.000 tondan evvelâ 35.000 ve sonra da 42.000 tona çıkarılmıştır. Hattâ bugün İngiliz, Amerika ve Japonların 48.000 tonluk gemi inşa etmekte oldukları söylenmektedir. Bu halin başlıca sebebi top ve top cesametinin

büyümesidir. Yani gemiler topu değil, toplar gemileri büyüttüştür.

Bununla beraber Almanya gibi Amerika gibi devletler zırhlıların büyümesine mâni olmak mecburiyetinde olan devletler de vardır. Bu iki devletten birinci Kiel kanalı, diğeri de Panama kanalı dolayısıyla gemilerini ancak bir hadde kadar büyütülebilirler. Bu münasebetle Büyük Harbe aid bir hatıra nakledelim.

— Büyük Harb başlarında Alman büyük gemileri şimal denizi limanlarında bulunmakta idiler. Bir aralık İngiliz gemilerinin Baltik denizine geçmekte olduğu raporu gelmiş ve Alman filolarının Kiel kanalından bu denize geçmeleri emredilmiştir. Ne yazık ki Kiel kanalının derinliği, gemilerin diblerinden azdır. Nihayet Alman filoları aldıkları cep-hane ve kömürü, Baltik üssünde itmam etmek üzere, boşaltmağa ve ancak bu suretle kanaldan geçmeğe karar vermişlerdir...

Sonraları bu haberin yanlış olduğu meydana çıkmış. Fakat haber doğru olsaydı, herhalde, filolar hazırlanacağı kadar Almanlar müşkül duruma girerlerdi...

Görülüyor ki gerek gemi ve gerekse top cesametlerinin büyümesine coğrafi durumlar da mâni oluyor. Nitekim bugün Almanya olsun, Amerika olsun gemileri cesametlerinin büyüdüğü nisbette kanalların genişletmek ve derinleştirmek mecburiyetini duyuyorlar.

Bu masrafın, her iki kanalın uzunluğu gözönünde tutulursa, yapılan donanmalar kadar büyük olduğu anlaşılır.

Bu işden kaçmak için başka bir çare yok mudur? Gerçi Büyük Harbde Almanlar mükemmel bir cep-hane kullanıyorlardı. İngiliz ve Fransızlar tarafından bilinmeyen bu malzeme dolayısıyla, onlar, birçok ta muvaffakiyet istihsal etmişlerdi.

Kronel, Folkland ve Yotlant gibi büyük deniz muharebelerinde Alman donanmasının 28 santimetrelilik topları İngilizlerin 30,5 santimetrelilik ve 35 santimetrelilik mermilerine karşı kullanıyordu. Buna rağmen, İngiliz mermiler: leblebi tesiri yaptığı halde Almanyanın küçük mermileri ölüm tesiri bırakıyorlardı. Queen Mary, inflexible dritnotları birer Alman grup ateşile batmışlardı.

Fakat bugün için Almanlardan aynı tesiri beklemek hata olur. Çünkü bütün devletler için kühüne vâkıf olmuşlar, bütün milletler harb tecrübesi elde etmişlerdir. Herhalde modern bir İngiliz mermisi, modern bir Alman mermisi, modern bir Fransız vesaire arasındaki farklar pek çok değildir.

Binaenaleyh her deviet komşuları ile aynı cesamette gemi, aynı cesamette top ve aynı cesamette mermi kullanmalıdır.

Maamafih iktisadın her şeye hâkim olduğu bugünkü dünyada bu büyüme milletler aleyhine netice verir. Bu fenahığın iki cephesi vardır:

(Devamı 10 uncu sayfada)

Berlinde üç sene kalemi
ile geçinen bir Türk kadını

SUAT DERVİŞİN HATIRLARI

İstanbul'a dönüş

Almanya'da, Almanyanın kendi dahilî derdlerle uğraştığı bu sıralarda bir ecnebi muharrir olarak yazı ile para kazanmaya çalışmak adeta saygısızlık olacaktı. Berlin'den ayrıldım ve beynelmül bir muharrir olmak isteğinden doğan üç senelik maceram da böyle bitti

— 11 —

Evvelâ, annem ve erkek kardeşim İstanbul'a döndüler. Kız kardeşimle yalnız kaldık.

Luitpoldstrosse'de küçük bir pansiyonda rahat bir odamız vardı. Almanyadaki hâdiselerin inkişafını bekliyorduk. Nasıyon sosyalizm mevkiî iktidara gelince e'bet te bir ecnebi olarak Almanyada çalışıp, yaşamak daha güç, adeta adimülüm-kân olacaktı.

Hitlerin partisi ise artık eski inadını bırakmıştı. Sol cenah bir müttehid cephe yapmamıştı. Fakat epey bir zaman tek başına, yalnız fırkasile mücadele eder görünen Hitler, nihayet mevkiî iktidara gelebilmek için, bütün sağ partilerle yani muhafazakârlarla açıkça uyuşmuştu.

Hitlerin başvekil olduğu ve meclisten itimad reyî aldığı gün ben kız kardeşimle birlikte Ullstein müessesesi karşısında ve gazete idarehaneleri semtinde bulunan şimdi ismini hatırlamadığım bir gazeteciler kahvesinde bulunuyordum. Radyo açılmış, kahvede büyük gazetelerin muharrirlerinden birçokları oturmuşlar, hem ufak bir kahvaltı ediyorlar, hem de havadisi dinliyorlardı.

Ullstein müessesesinde daha fazla Museviler, cümhuriyetperver ve demokrat Almanlar çalıştıkları için bu kahvehanedeki insanların hepsi dalgın ve asık çehreli idiler, hepsi asabiyet içinde idi, çünkü müşterilerin ekseriyetini onlar teşkil ediyorlardı. Kimse konuşmuyordu, ortada matemî bir hava vardı. Herkes vaziyeti biliyordu ve Hitler'in Rayhştadgan itimad reyî alacağından emindi.

Bir ara radyo konuşmağa başladı ve

Hitler kabinesinin iftihad reyî aldığı söyledi.

Kahvehanede derin bir sükût oldu. Sonra müşteriler, birer, birer paralarını vererek dışarı çıktılar. biraz sonra kahvehane, adeta boşalmıştı.

Ben bir yazı için cevap bekliyordum. Onun için biraz daha oturdum ve bana söz verdikleri saatte cevap almak üzere Voss gazetesine gittim. Tahrir heyetinde kimseler yoktu. Yazıhaneler adeta boşanmış gibi idiler. Bana randevu veren zatın rahatsızlanıp gittiğini söylediler.

Müessesede bir panik hali vardı. Sokaklar da tenha idi. Belki halk sol tarafın silahlı bir kıyam yapacağından korkuyordu.

Dükkanlar erken, erken kapanıyordu. Yahudi dükkanları kepenklerini örtüyorlardı.

Şehirde bir harikulâdelik olacağı zannediliyordu.

Akşam yemeğinden sonra vaziyeti görmek için Romonesches kafeye çıktık. Kahve bomboştu. Macarlar, Almanlar ve bizden mürekkebe geniş bir masamız vardı. Birbirini görmek isteyen arkadaşlar hep oraya toplanırdık. O akşam bizden ve bir Macar ressamdan başka bu masada kimse yoktu.

★

Birkaç gün sonra bütün tanıdık çehrelerin ortadan yok olduğunu gördük. Lesser isminde bir gazeteci tanyorduk, galiba annesi mi, babası mı Musevi imiş. Korkusundan İspanyaya kaçmış dediler. İşte orada rahatı buldu. Krüger isminde bir şair tanyorduk. Bu şair de ortadan kayboldu. Kimisi sokakta öldürülmüş di-

yordu, kimisi tevkif edilmiş olduğundan bahsediyordu. Fakat biz bir daha ne olduğunu işitmedik...

Resamlar, desinatör ve muharrirler tanyorduk. Onların hepsi birden gözden nihan oldular. Bana mütercimlik eden genç kız adres bırakmadan bir yere gitmişti.

Mevzuu bahsolan bu insanların şair Krügerden başka hiçbir politikacı değildiler.

★

Bu vaziyet karşısında gazeteciler bütün Musevi muharrirlerini çıkarmağa başladılar. Artık bir ecnebi için iş bulacağına zannetmek biraz hayalperestlik olurdu.

Almanya'da, Almanyanın kendi dahilî derdlerle uğraştığı bu sıralarda bir ecnebi muharrir olarak yazı ile para kazanmağa çalışmak adeta saygısızlık ve kendini beğenirlik gibi bir şeydi.

Benim yazdığım yazıların ancak bir memleketin normal zamanında ehemmiyeti vardı. O zaman okunurdu.

Henüz tasfiye edilmemiş olan işleri tasfiye etmek üzere ben bir ay daha fazla kaldım. Kız kardeşim benden evvel İstanbul'a döndü.

Ben bir müddet İsviçreye gitmekle İstanbul'a dönmek arasında tereddüd gösterdim. Çünkü İsviçre gazeteleri de muntazam surette yazılarımı neşrediyorlardı. İstanbul'da yazı ile fazla para kazanılmıyacağına biliyordum.

Fakat İsviçreye gitmekte tereddüd ettim. Çünkü İstanbul'a dönen anneme, babamdan ancak on iki lira kadar bir maaş bağlamışlardı.

(Devamı 12 nci sayfa)

İş Bankası küçük carî hesaplar ikramiye keşidesi yapıldı

Türkiye İş Bankası'nın kumbaralı ve kumbarasız küçük carî hesaplar için tertib eylediği 1939 ikramiye plânının Şubat keşidesi banka umumî merkezinde ve Noter huzurunda yapılmıştır. Bu keşidede kazanan talihlilerin isimlerini, hesap numaralarını ve buldukları şehirleri sıra ile yazıyoruz:

1000 Lira kazanan

Hüsnü 1912 (Üsküdar).

500 Lira kazananlar

Saliha 29332 (Ankara), Zehra 16349 (İzmir).

250 şer Lira kazananlar

Reşid 69869 (İstanbul), Seyfullah 7537 (Adana), Ayhan Sami 2611 (Sam sun).

Yüz Lira kazananlar

Ankara'da: Osman 31655, Mehmed 32541, Sabahaddin 21483.

İstanbul'da: Turhan 69692, Mukbil 65143, Mehmed 1395 (Üsküdar), Marta 2024 (Beyoğlu).

İzmirde: Süruri 15599, Fatma 14358, Hakkı 21509.

Diğer şehirlerde: Nazif 2487 (Eskişehir), Mustafa Yüksel 3408 (Kayseri), Şemseddin Dişbudak 3227 (Konya), Mari Vusbikyan 2131 (Mersin).

Ellişer Lira kazananlar

Ankara'da: Hayri 32524, Mihrican 25652, Hayriye 28681, Refik 11385.

İstanbul'da: Mustafa 72632, Süheyî, 31551, Ziya 830 (Galata), Yegâne 31965 (Beyoğlu), Mehmed 3220 (Beyazid), Hamdi 2321 (Galata).

İzmirde: Çelik 5302, Luna 14982, Leylâ 16181, Kâmil 1894.

Diğer şehirlerde: Nazife 1826 (Balıkesir), Ali 4170 (Bursa), Said 2046 (Diyarbakır), Nadir 1270 (Edremit), Avni Selçuk 5820 (Giresun), Rişar Fabri 2470 (Trabzon).

Yirmi beşer Lira kazananlar

Ankara'da: Efser 14790, İbrahim 25841, Leman 31836, Muzaffer 6006,

Gürel 33631, Emin 16144, Şahna 28412, Seniha 22048.

İstanbul'da: Hüseyin 9702, Mazlûm 57143, Yorgi 79598, Esad 57136, Lütfi 82835, Hatice 71736, İbrahim 57017, Emine 67756, Ayşe 19090, Osman 24526, Ziya 11301, Doktor Simon 47233, Naim 38066, Ergün 40641, Halil 20312, Bahir 1964 (Galata), Semih 2077 (Beyoğlu), Kalyopi 1620 (Galata), Fani 18798 (Beyoğlu).

İzmirde: Şakir 5944, Faik 20485, Metin Oğuz 11116, Sabite 19445, Vasfiye 2842, Yusuf 18277, Dürdane 14452.

Diğer şehirlerde: Ayşe 1502 (Afyon), Mazhar İnanlı 1017 (Akhisar), İkbâl 1143 (Ayvalık), Mürsel 2276 (Antalya), Kerami Mecid 176 (Bafra), Sudi 1081 (Bergama), Halil İbrahim 65 (Ceyhan), Sabriye 524 (Edirne), Mustafa 1647 (Erzurum), Abdülhalil 1553 (Gaziantep), Cemal Ahmed 168 (İnebolu), Nazlı 1533 (Kars), Remziye 1743 (Manisa), Musa 1742 (Sivas), İsmail 1296 (Tarsus).

Meşhur bir Karikatüristin Yarattığı tip

Deyli Ekspres gazetesinin beynelmül şöhretli haiz bir karikatüristi vardır. İsmi Strube'dür. Bu zat, İngiliz eskâri umumiyesini (Küçük adam) ismin verdiği ve hakikî hayatta da var olan bir İngiliz karikatürü ile tesbit etmiştir. İşte son zamanlarda, İngilterede piyasaya çıkarılan şemsiyelerin başları bu (eskâri umumiyeli) karikatürü ile süslenmiş bulunmaktadır.

Son Posta'nın Romanı : 41

"Ah ne baygın bakışın var,
a beyaz şemsiyeli!,"

50 YIL
EWELKI
İSTANBUL

YAZAN
ERCÜMEND
EKREM
TALU

Hacı sarıklı, elifi şalvarlı bir adam, lâfa karıştı.

Amma, Babımeşihatte kâtib de-ğilmişim de, Benli Seniye'nin umumhanesinde usaklık ediyormuşum. Ne yapalım? Bu da benim nasibim. Namık Kemal ne demiş? «Felek, baht utansın, binasib erbabi himmetten!» adamaçığızı, bunu söyledi diye Mağusa zindanına sürdüler. Sürerler! Hakikat, insanların tahammül edemedikleri yegâne şeydir. Doğruyu söyleyeni dokuz köyden kovarlar temsilini dedelerimiz işkembeden uydurmadılar. Daha araştıracağız olursak, Âdem babamızla Havva anamızın da, hakikat aşkı yüzünden cennetâladan kovuldukları neticesine varırız.

Farkında olmadan Saraçhanebaşına kadar gelmişti. Etrafına baktı. Aksaray nereden sapacağını tayin ettikten sonra, gene monoloğuna devam etti:

— Eyyy, Molla! Baban mezarından, koskoca kavuğile kalksın da, görsün: Tafra sahibi, rüüs sahibi evlâdının ekmeğini nerelerden, kimlerden aramağa mecbur kaldığını görsün de utansın! Öyle ya, utanmak bana değil, ona düşer. Kimbilir, ben, bu heyetimle, onun hangi günahını, hangi isyanını ödüyorum? Farz edelim, bu mülahazamda aldamıyorum. Adamcağızın ne suçu olmuş, ne de isyanı. Ya, beni peyda etmeğe ne lüzüm gördü? İşte, sonu böyle olur. Hortumî zade hafidi İzzet Molla bey!.. Vay düdüğüm, vay!.. Sırma taylesanlı sarık sarmak için doğmuş kellen, üç ay sonra dalı budaklı İstranca ormanına dönecek.. döner a? hiç olmazsa, bir takım çiğeri beş para etmez heriflerin ayak tozlarına sürtüne sürtüne aşağılanmıyacak. Hem ben buna da ken diligimden talib çıkmadım. Hayatta yegâne yenemediğim o mel'un midem beni buraya sevketti. Ah, o midel. Yezidle az mı uğraştım? Gene de alt edemedim. Öyle saatlerim, günlerim oldu ki, beni kedi pençesine düşmüş fındık sıçanı gibi kıvrandırdı. Açlık namus, falan, filan dinlemiyor, vesselâm! Ka-

dları üçer gün aç bırakmış olsalar, hırsızların yüzde ellisi beraet ederdi. Cart curt ötenlerin hepsi de karnı tok olanlardır.

Horhor caddesinin altbaşına varmıştı. Söylenmeyi bıraktı. Çukurhamam istikametini tutarak hızlı hızlı yürüdü.

Hamamın kapısında, külhancı, üzerindeki hilâli gömleğin dışına kadar sıyan terini kurutmağa çıkmıştı. Berberuhi yanına sokuldu:

— İki gözüm... dedi, birşey danışacağım. Müsaade buyrulur mu?

— Herif bu müsaadeyi, sükût ile zımnen ifade eyledi. Beberuhi sordu:

— Bu hamamın müsteciri hâlâ Osman efendi midir?

— Yok. Selim ağa tutuyor.

— Güzel, mirim. Ya, Osman efendi ne oldu?

— Ne bileyim, ben? Osman efendiyi tanıyamıyorum.

— Acaâ kimden öğrenebilirim? Pek lâzımdı.

Bir türlü doğru yürümek istemiyen eşeğini, sağrısına indirdiği değnek darbelerle yola getirmeğe uğraşırken, tâ yanbaşlarına kadar sokularak muhaverenin son kısmını duyan hacı sarıklı,

— elifi şalvarlı bir adam, lâfa karıştı. Beberuhiye hitab ederek:

— Osman efendiyi mi soruyorsunuz? dedi. O, sizlere ömür!

— Ya?! Rahmetullahü aleyh! O halde.. acaba, evlâdi ne oldu? Malûm mu?

— Ben, komşuları idim. Son defa aldığı karı kötü çıktı; onu boşadı. Evvelki karısından bir kız çocuğu vardı. Onu da galiba bir yere evlâdlık verdiler.

— Nasıl bulabilirim?

— Koskada mı? Hasanpaşada mı? Sırmakeş hanının o yanlarda bir akrabaları olacak. Onlardan sormalı.

— Adı ne o akrabanın?

— Onu da, bizim mahalledeki bakkal bilir.

— Sizin mahalle?

— Ben gidiyorum. Sizi de beraber götürüyüm.

— Allah razı olsun!

Eşeğe ayak uydurarak, Beberuhi, Hamamın peşisıra gitti.

Hamamcının eskiden oturduğu semte, onun öldüğünü herkes biliyor da, hiç kimse, çocuklarının nerede bulduklarını doğru dürüz haber veremiyordu. Hacı baba'nın tahmini çıkmıştı. Beberuhi ki-me baş vuracağını, nereden bir ipucu

elde edeceğini düşünüp dururken, kömürücü imdada yetişti. Kurşuncu Arab İnci hanımın evini göstererek:

— Bilirse o bilir. İpini çekmediği kağı yoktur.. dedi.

Filhakika, kurşuncu, Osman efendinin Koskadaki akrabasının yerini biliyordu. Sağlık verdi. Ve Beberuhi yeniden yolu tuttu. İkinci vakti evinde, Hümmüze de bulmuştu.

Arkasındaki cübbe, ve başındaki sarık sayesinde emniyet telkin ederek içeriye girdi. Hamamcının, sağlığında abla dediği, ölürken de evlâdını emanet eylediği Hümmüze hanım genç yaşında dul kalmış olmakla maneviyatı ve sınırları bozulmuş, aksi, titiz ve ah-

lâksız bir kadındı. Osman efendinin malını satıp savarak çocuğa bırakmış nakid paranın yüzü suyu hürmetine Hümmüze tahammül gösteriyordu. Vay para kendisine kalmak şartile onu benden defedebileceğim memnun olacaktım. Onun için, Beberuhinin Hümmüze olduğunu, onunla alâkadar olduğunu görünce, yüzü güldü, gözleri parladı.

Kurnaz kambur, karının bu hâlede ruhiyesini hissederek etmez, ona göre bir şey kurdu. Daha, Hümmüze hanım sovmadan:

— Efendim, dedi. Dainiz burada değildim Malûm a: Vazife niyabetle diyar gezer insanız. Cennetmekân Osman efendi, akraba arasında en sevdiğimiz, hürmet ettiğimiz bir kişiydi. Kendisile sık sık mektublaşırdık. Bizi, bilcümle ahvalinden haberdar eder, şayed bir müşkül karşısında kalırsa, ise reyî kabiranemize müracaatla istişareta eylerdi. Hattâ son defa, gerek izdivacandan, ve gerek talâkımdan dolayı böyle agâh olduk. Masume kerimesinden uzun uzun bahisi şükallarını aldık. Derken, mektubların arkası kesildi. O ara fakir de infisal eyletim. Tevlâş içerisinde yazıp sormağa da vakit bulamadım. Buraya gelir gelmez semte vardım; evinin kapısını çaldım. Alâlah razı olsun, komşular, haberi verilmemişler, beraber, burasını da talârif ettiler, geldim.

Elini, cübbesinin iç cebine atar yaptırıldı.

— Bilmem yanımda mı? Değil. Bırak arasında kalmış olacak. Son mektubunda, merhum, âdeta kendisine bülüm malûm olmuş gibi, kerimesini bülüm abdi hakire vasiyet ediyordu. Refikâ muhlasanızın çocuklara düşkün olduğunu bildiği cihetle onu telmihetle «Yengem Zehra hanım, bizim kerimeye kol, kanad gerip, kendisine öksüzünüzü bildirmeye ruhum şâd olur..» diyordu. İşte, bundan ötürü, zatı ismet nelerini tasdie cüreytap oldum.

(Arkası var)

Bir İngiliz casusunun ifşa ettiği sırlar

Casus postahaneleri

Herhangi bir barda içtiğiniz şarabı size bir casus getirebilir. Bir pastahane gülerak çayınızı dolduran genç kız bir mukabil casus olabilir. Sigaranızı aldığımız tütüncü dükkânı bir casus merkezidir de farkına bile varamazsınız

Yazan: K. M. 17

Bu günlerde gene vakit vakit casuslardan bahsediliyor. Büyük Harbde gün geçmezdi ki onların sözü olmasın. Sulhten sonra unutulur gibi olmuşlardı, kimsenin pek aldirış ettiği yoktu. Bugün hâlâ sulh içindeyiz. Fakat casuslar tıpkı muharebe vakitinin hızile, el altından işlerini beceriyorlar.

Geçenlerde Jessie Jordan adında masum görünümlü bir Alman kadının casusluk cürmünden dört sene küreğe mahkûm oluşu bunu herkese hatırlattı. Bütün millet kulak kesildi. Gözünü kendi gibi saf yüzlü berberinin dükkânına dikti. Hele o yakınlarda yaşayanlar için bu «köşe başındaki küçük dükkân» son derece enteresan bir hal aldı. Bilmiyorlardı ki «köşe başındaki esrarlı dükkân» bir o, değildir hem de köşe başında olmak şart değil, büyük binaların arasına sıkışmış daha nice dükkânların içinde aynı şekilde sırlar dönüp durur.

Büyük Britanya casusluk teşkilâtının elinde, en büyük şirketlerden daha çok daha çeşid çeşid dükkânlar, mağazalar, iş evleri vardır. Lokantalar, makine acentaları, pastaneler, pamuklu mensucat ihracat şirketleri, tütüncüler, sarraflar, iş büroları vesaire, vesaire... Herhangi bir barda içtiğiniz şarabı size keskin bakışlı bir casus getirebilir. Bir pastahane gülerak çayınızı dolduran genç kız bir «mukabil casus» olabilir. Sigaranızı aldığımız tütüncü, günde kim bilir kaç gizli kağıdın gelip gittiği bir merkezdir de farkına bile varamazsınız.

Masal değil hakikaten, Büyük Britanya gizli teşkilâtının Londradan, Midland'dan, şimal san'at merkezlerinden başka dünyanın büyük şehirlerinde böyle yüzlerle ticarethanesi vardır.

Casuslar buralara «postane» adını takmışlardır. Çünkü bütün gizli mektup ve muhaberelemler onlara gelir ve giderler yerlere oradan yolların. Tam emniyetle hareket edebilmek için bu merkezler hakiki birer ticarethane gibi idare edilirler. Buralara «menejer» veya «sahib» diye tayin edilen adamlar tam birer iş adamıdır. Bunlar, gizli tarafları olmayan alelade ticarethanelerle ciddi alış veriş rekabetlerine girerler. Müşteri kazanmak yolunu ararlar. Siparişleri, isteyenlerin ayağına yollarlar. Müessesileri vasitasile müşterilerle temasa gelir, arzularını öğrenirler. Tıpkı sahici ticarethanelerde olduğu gibi muntazam bilançolar tutarlar, senelik kazanç vergisi verirler. Yani müessesede tam bir ticaret havası eser.

Hattâ küçük merkezlerde işin içyüzünü «Menejer» den veya «sahibi» nenden başka kimse bilmez. Büyükleme, gizli teşkilât ajanlarından en az iki üçü ecnebi seyyah sıfatıyla daima temas halindedir.

Büyük küçük hepsi de hakiki siparişler kabul eder, alış verişlere girerler. Ve bu suretle asıl maksadı iyiden iyiye gizlerler.

Bundan başka bir çok hususî şirketleri de kendilerine gezgin tüccar veya

menejer süsü veren ajanlar idare ederler. Bu ajanlar meselâ: Büyük bir fabrika veya ihracat şirketi mümessili sıfatıyla, dünyanın her köşesine, hiç bir şüphe uyandırmadan sokulabilirler. Hele silah fabrikalarıyla muamelelere girişenler her türlü silâha dair ne kadar sual sorsanız kimsenin kendilerinden şüphesi olmaz.

Bunların haricte topladıkları mühim haberlerden bir kısmı Londradaki «merkez» leri vasitasile do'ru (Whitehall) e gelir. Bir çoğunu da (Avrupa memleketlerinde açtığımız tütüncüler gibi) «postane» denilen o küçük dükkânlar vasitasile yollarlar.

Bu usulü kullanır yalnız İngiltere değildir. Diğer bir çok devletler, bilhassa Almanya da ajanlarını aynı sistemle gizlemektedir. Ancak Alman hükümeti şimdiye kadar; casuslarının aleyhine işin daima ticaret tarafını ihmal edip, bütün dikkatini istihbarat kısmında toplamak hatasına düştü. Yabancı memleketlerde kurulan Alman «postane» lerinde (yani casus dükkânlarında) Alman casusları ticaretle hiç te meşgul olmadılar. Görünüşü kurtarmak için tabelalar astılar, bovalı, iri harflerle ilanlar yaptılar. Fakat gizli gayelerini maske edecek alış veriş faaliyetine girişmeye kulak asmadılar.

Bu gaflet, bize her zaman «Alman postane» lerini meydana çıkarmak fırsatını verdi.

Felemenkî gemicilerin ismarladığı sigaralar

Büyük Harbde sansör teşkilâtımız bir ara limanlarımızda dolaşp duran ve göya Felemenkî olduklarını söyleyen bir takım şahısların boyuna Rotterdam'da Dierks şirketine mühim miktarda sigaralar ismarladığını öğrendi. Şirket bu siparişlerden hiç birini yerine getirmiyor. «gemiciler» e sadece külliyetli para yollayıp duruyordu.

Bunun üstüne en iyi casuslarımızdan üçünü Dierks şirketinin nenin nesil olduğunu araştırmak üzere Holandaya yolladık. Sonunda, bu ismi taşıyan kumpanyanın tek odalı bir yazıhaneden başka bir şey olmadığı ve buraya her sabah yalnız bir Alman ajanının uğrayıp gelen mektupları aldığı anlaşıldı.

Mukabil casusluğumuz derhal işi ele aldı. Rotterdam Dierks şirketine yollanan bütün mektup ve telgrafları me-haretle yakaladı.

Sahiblerini birer birer tesbit etti. İşte Carl Lody, Karl Friedrich Muller, Wilhelm J. Roos, Haik Janssen gibi meşhur Alman casuslarının ele geçmeleri bu sayede oldu.

Gene bu sayede Almanlara «postane» lik eden bir firm ve bir tütüncü dükkânı da meydana çıkarıldı.

«Casusluk teşkilâtı diye ayrı bir şey yoktur»

Şunu da söyleyelim ki: Umumun zannettiği gibi «casusluk teşkilâtı» diye başlı başına bir şey yoktur. Merkezde-

ki hiç bir daire sırf bu işle uğraşmaz. Hükümetin gizli istihbaratına ihtiyaç duyan her nezareti kendi menfaatlerini gözetmek üzere kendine mahsus bir iki büro işletir, kontrol eder. Meselâ: Hariciye nezaretinin kendine mahsus bir teşkilâtı, millî müdafaanın, deniz, hava bakanlıklarının ayrı ayrı birer teşkilâtı vardır.

İngilterede mukabil casusluğu (M. J. 5 yani askerî istihbarat 5. dairesi) ile Scotland Yard'ın «hususî şube» si idare etmektedir.

İngilterenin en büyük casusu

Bilmem 1925 de yüzbaşı Sidney George Reilly'nin Bolşevikler tarafından öldürüldüğünü duymuş muydunuz? Bu adam Oxford üniversitesindedi. 1907 de bir casusluk mektebine girdi. 1910 da diplomasını aldı. Rusyada siyasi vaziyeti, ordu ve donanmanın içyüzünü öğrenmeğe gitmişti. Ele geçti, öldürüldü.

Sidney George o vakte kadar gelip geçmiş casuslarımızın en büyüğü en muvaffakiyetlisi idi. Bütün muvaffakiyetini de memleket dışında daima bir tayvare şirketi memuru sıfatıyla dolmasına borclu idi.

İngilterenin en meşhur casuslar «postahanesi»

En meşhur «postane» miz, Scotland Yard'ın 1917 de Londrada açtığı «şarap dükkânı» idi. Fransız Hariciye Nezaretine o sırada esrarengiz bir şahsın İngilterede, halkı «ne pahasına olursa olsun sulh istemeye» teşvik edecek gizli bir şebeke kurmakta olduğunu haber vermişti. Şarap dükkânı işte bu adamı yakalayacak bir ağ diye kuruldu.

Fransanın verdiği malûmat o kadar azdı ki, bir çok tanınmış isimlerin üstünde durulmasına rağmen, meçhul adamı tanımaya imkân yoktu. Kat'i olarak yalnız şunu biliyorduk: Esrarengiz teşkilâtı sık sık lüks şarapçılara uğruyordu.

Bunun üstüne bir ajanımızı Mincing Lane şirketine şarapçılık öğrenmeye yolladık. Döner dönmez de bu lüks dükkânı açtı.

Dükkân, daha ilk açıldığı günden itibaren muhitte büyük bir şöhrat ve muvaffakiyet kazandı. Fakat «Bolo. 2» adıyla anılan teşkilâtı casus bulunamadı. Onu ararken diğer iki Alman casusu yakalandı. Sonra bilmem dükkân ne oldu? Herhalde birine satılmış olmalı.

Bahriye nezaretinin şifre dairesi yerine küçük bir «çayhane»

Şarap dükkânının âkibetini bilmiyorum amma. (S.) mahallesindeki küçük çayhanenin elden nasıl çıkarıldığını biliyorum. Burası Bahriye Nezaretinin «40. O. B.» adı verilen «şifre dairesi» ni maske etmek için açılmıştı. Sonunda bir müteahhide kârla devredildi. Bu küçük müessese Büyük Harbde mühim işler gördü. Düşman casuslarının bütün dikkati «40. O. B.» üzerine toplandı. Mütemadiyen onun yerini tayine çalışıyorlardı. Dairedeki işin çoğu gizlice çayhane vasitasile ya-

(Devamı 10 uncu sayfada)

TİYATRO

Şehir Tiyatrosunda «Bir misafir geldi,,

Yazan: İsmet Hulusi

Cumartesi günü akşamı, Şehir tiyatrosunda gördüğüm kalabalık, telif eserlere gösterilen rağbetin bir ölçüsü oldu. Ön sıralar çok evvelden alınmıştı. Geri sıralarda tektük kalmış yerler adeta kapışılıyordu. Paradi son haddine kadar dolmuştu.

★

Saat sekiz buçuk.. gonk çaldı. Perde açıldı. Işıklı ve güzel bir dekor görünüyor: Geniş bir salon, bir camlı kapı, bir dağ ve dağda bir rasad kulesi.

★

Birinci perde:

«Bir misafir geldi» müellifi bu perdede bize piyesin eşhasını tanıttı:

Perde açıldığı zaman sahnede yalnız başına oturan bir ihtiyar var: Hizmetçi giriyor. Onların konuşmalarından öğrendiklerimiz: İhtiyar adam Riyaz hocadır (Galib), hizmetçi Zekâvetin (Nevin) beyefendi ve hanımefendi dediklerinin hocasıdır. Hiç evlenmemiştir.

Bu sahneyi müteakib hanımefendiyi de görürüz: Adı Belkistir (Bedia), kocası Osmandan bahsedilir. Osman rasadhane-nin tesisi için çok uğraşmıştır. Fakat nihayet iş de olup bitmiştir. Şu var ki: Belkis tamamile memnun değildir. O bu ıssız yerde bir eksiklik içindedir.

Osman da (Hüseyin Kemal) tanırız. Mesleğine bağlı bir âlim. Karısını sevmiyor mu? Seviyor.. amma kafası hep mesleğe meşgul.

Üç misafir geliyor: Tunç (Sami), Leylâ (Şaziye), Ahmed (Talât). Tunç bir spor delisi, Ahmed hakiki bir sporcu. Leylâ bir züppe Leylâ ile Tunç, Vedad Nedim'in (Köksüz) piyesindeki köksüzlere benziyorlar.

Eshasın karakterlerini gösteren bu perdede müellif her şahsın karakterini belli etmek için fazla söylemiş. Fazla misaller getirmiş. Daha az söyleseydi gene karakterler anlaşılabilirdi.

★

İkinci perde:

Birinci perde ile ikinci perde arasında iki haftalık bir zaman geçmiştir. O gün küsuf olacak, Osman telaşlı. Aklı hep küsuf.. Belkis düşünceli. Riyaz hoca züppe misafirlere karşı çok hiddetli, alaylı bir lisanla onları karikatürize ediyor. Onların orada yerleşmiş olmalarına da kızıyor. Birçokları arasında geçen mükâleme sahnelerini hafzediyorum. Perdenin esas sahnesi Ahmedle Belkis arasında geçer. Ahmed Belkisi sevmiştir. Belkis bu hisse yabancı değil, fakat Ahmede itimad edemiyor. Bu ilânı aşk sahnesinde Osman girer.

Perde bekleneni vermiyor. Başlangıç fena değil, fakat ask sahnesi sun'î, felsefeyle, mantıkla karışık bir aşk sahnesi.

★

Üçüncü perde:

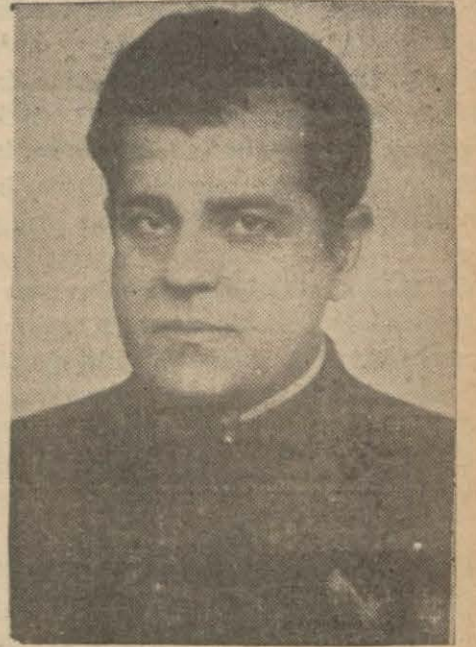
Osman her şeyi anlamıştır. Artık onun gözünde hiçbir şey yoktur. En çok bağlanıldığı rasadhanesi, rasad işleri bile.

Belkis telefonla konuşur. Telefon eden Ahmeddir. Belkisi alacaktır, götürecektir. Riyaz hoca Belkisin konuşmalarını duymuştur. Telefon kapandı. Riyaz hoca Belkisle karşı karşıya. Belkis, kendini haklı görür.. o her şeyden evvel bir dişidir. Etinin ihtiyacı var.. Hoca bu fikirde değil.. kafa ve et birlikte anlaşmış olacaklar. Hoca Galibdir. Osman gelir. Gene bir telefon muhaberesi. Fakat bu sefer telefonda cevap veren hoca olur. Belkis başını kocasının omuzuna koyar.

Piyesin son sahnesi Riyaz hoca ile hizmetçi arasında geçer.. hizmetçi bir şeyler olduğunu seziyor.. Riyaz hocadan soruyor. Hoca söylüyor:

— Hiçbir şey olmuyor, sadece bir misafir geldi.

Bu perdede müellif uzun tiradlara yer vermiş. Vak'aları ve yalnız vak'aları değil, kelimeleri bile tahlil ediyor. Bu fazla.. bir tiyatro eserinde fikir vak'a içinde olmalı, vak'adan harice çıkmak güzel söz, vak'a ile münasebeti olsa bi-

Eserin en muvaffak san'atkârı Galib

le; söz olarak artiste söyletmek seyirdi üzerinde sıkıcı bir tesir yapar.

★

Gök kubbenin altında söylenmemiş söz, işlenmemiş mevzu yoktur. Nitekin «Bir misafir geldi» nin mevzuu da işlenmiş, hem çok işlenmiştir. İştâ onu andıran bir tanesi; şimdi masamı üzerinde: Evli bir erkeğin hayatından bir kadın geçiyor. - Eserin adı da bir kadın geçti - ve eser şöyle bitiyor:

«Hayatımızda bir kasırga oldu. Şiddetli bir kasırga... Bir kadın geçti... Fakat malûm ya, kasırgalar kısa sürer.....»

★

Bir misafir geldi muharriri Celâleddin Ezine belli ki çok okumuş. Ve gene belli ki tiyatro tekniğini bilen bir yazıcı.. yalnız ufak kusurları var.. fazla te ferrüata kaçıyor. Fikri vak'a ile birlikte işlerse yani fikri sözle değil, vak'a ile gösterse daha muvaffak olur.

Riyaz hoca rolünde Galib, rolüne çok uyan makyajı ve konuşma tarzile bir yeni tip yaratmıştır. Yaşlı, mütevekkil, iyi-yi kötünden ayırd eden fakat hiçbir zaman coşmayan fazla heyecana kapılmıyan Riyaz hocanın bütün varlığını benimsedi.

Belkis rolünde Bedia çok sahnelerde iyi olmakla beraber, bazan da biraz sun'î görünüyor ve nitekim aşk sahnesini yadırgadı. Bunda Bediannın büyük kusuru yoktur. Bedia bu sahnede dakika dakika değişen bir kadın oluyor ki bu güç bir iştir ve sahnenin esasen pek te tabii olmasın Bedia'yı mazur gösterebilir.

Osman rolünde, Hüseyin Kemal, birinci perdede pek iyi ikinci ve üçüncü perdedeki fazla mübalâğalı tiradları güzel söylüyor.

Ahmed rolünde Talâtın tipi, arkadaş Tunçun tipinden daha başka. Tunç ne kadar bir sportmen taslağı hissini veriyorsa, Ahmed de ona mukabil hakiki bir sportmen hissini veriyor. Yalnız aşk sahnesi olmadı.

Tunç rolünde, Sami fazla mübalâğaya kaçtı. Böylesi de vardır amma, biraz daha ağır hareket etse fena olmaz. Kısa rollerinde Şaziye ve Refik Kemal iyidirler. Hizmetçi Zekâvetin rolünü yapan Nevin geçen sene Solveig rolünü yapmıştı. Bu genç artist çok güzel konuşuyor ve çok iyi yetişiyor.

İsmet Hulusi

Dün sütçüler cemiyeti umumî heyeti toplandı

Esnaf cemiyetleri umumî heyet toplantılarına dün de devam edilmiştir.

Dün öğleden evvel Kasabir cemiyeti umumî heyeti toplanmış, ekseriyet olmadıktan 14 Şubata tehir olunmuştur. Öğleden sonra Sütçüler cemiyeti umumî heyeti toplantısı yapılmış, hesaplar tetkik edilmiş, idare heyeti seçilmiş ve esnaf hastane binası inşaatı için cemiyetin masrafa iştirak etmesine karar verilmiştir. Esnaf cemiyetleri umumî heyet toplantılarında her cemiyet, azasının hastane inşaatı için bir defaya mahsus olmak üzere 100 kuruş fazla aidaat vermesini kabul etmektedir. Bu suretle esnaf has-tanesi için 40,000 liraya yakın bir paranın toplanacağı tahmin olunmaktadır.

Her denizciyi işgal eden bir sual: Büyük top mu, küçük top mu?

(Baş tarafı 7 inci sayfa)

1 — Cephane.
2 — Malzeme.

Bunlardan birincisini anlamak basittir. Mermi büyüdükçe, gerek yapılış, gerek maden ve gerekse barutu dolayısıyla kıymeti de büyür ve ikincisi daha mühimdir. Çünkü topların da, her şeyin olduğu gibi, bir ömrü vardır. Bu ömür, okuyucularımızın tahmin ettiklerinden daha azdır. Meselâ 30,5 santimetrelilik bir topun ömrü 250 yi geçmez. Yani böyle bir top 250 mermi attıktan sonra kullanılmaz bir hale gelir. Bu suretle kıymeti milyonu bulan top değiştirilmek lüzumunu ortaya atar.

Gerçi bazı milletler top namlusunun iç kısmını değiştirmekle masrafı azaltmışlardır. Lâkin bu tükâmil bile, henüz 30,5 santimetrelilik toplara vâsıl olmamıştır.

Bu yüzden bahriyeliler toplarını çok dikkatle ve iktisad prensibine riayet ederek kullanırlar.

★

Bu kadar mahzurlara rağmen gene topların büyüdüğünü görüyoruz. Bu büyüme memleketlerin arasında devam et-

mekte olan silâhlanma yarışının bir neticesidir. Bu yarışın da iki sonucu olabilir:

1 — Sevkuleçs.
2 — Sanayi.

Sevkuleçs sonucu bize, belki, istikbal muharebeleşti hazırlıyacaktır. Deniz silâh ve kuvvetleri kara silâhları gibi değildir. Bazan deniz kuvvetleri, muharebe etmeden de memleketine faydalı olabilirler. Büyük Harbe İngiltere kuvvetleri gibi... Bundan dolayıdır ki ben istikbal muharebelerine belki kaydını koğdum.

Burada dahî mühim olanı sanayi durumudur. Bu durum deniz ile irtibatı olmayan veya kesilecek olan milletleri çok müşkül vaziyete sokacaktır. Silâh ve cephanenin büyümesi nisbetinde sanayide sıkışma görülecektir. Binaenaleyh milletler için topu büyütmeye değil, bilâkis silâhları küçültme hayırlıdır.

İşin bu cephesine bakmadan silâhı çoğaltan devletler, denizlere hâkim olan devletler müvacehesinde, ergeç yenileceklerdir.

A. T.

Poliste :

Bir ekspres yolcusunda kaçak ipekli kumaş bulundu

Dün sabah Avrupadan şehrimize gelen Sempion ekspresinin yataklı vağon yolcularından birinin eşyası arasında kaçak ipekli kumaş bulunmuştur.

Ekspres hududumuzdan içeri girdikten sonra yataklı vağondaki yolculardan bir ecnebinin bavulunda kaçak eşya bulunduğu haber alınmış ve bavullarda arama yapılmıştır. Bu arama sonunda mühim miktarda kaçak ipekli kumaş bulunmuş ve bunlar müsadere olunarak polise teslim olunmuştur. Bavul sahibi hakkında da kanunî ta'kibata başlanmıştır.

Tramvaydan düşen biri karnından yaralandı

Sislide Hidayet sokağında oturan Nikola, garaı durak yerinde tramvaydan düşerek karnından yaralanmıştır.

Mangaldan sıçrayan kıvılcımlardan yangın çıktı

Beşiktaşa Senlikdede mahallesinde Mekteb sokağında Rusenin sahib olduğu ve Mehmed Salihin oturduğu 28 numaralı evin üst katındaki kaplama tahtaları kıvılcım sıçramasından tutuşmuştur. Komsuların yardımı ile ateş söndürülmüştür. Yapılan tahkikatta kıvılcımların mangaldan sıçradığı anlaşılmıştır.

15 yaşında bir çocuk 45 yaşında birini yaraladı

Kemerburgaz nahiyesine bağlı Ciftalan köyünde feci bir yaralama vak'ası olmuştur.

45 yaşlarında bulunan Mazlûm, 15 yaşındaki Hamdi ile kavgaya tutuşmuş, Hamdi, bir aralık eline geçirdiği balta ile Mazlûmu başından ve vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır. Yaralı Gureba hastanesine kaldırılmıştır. Sıhhi vaziyeti tehlikelidir. Suçlu yakalanmıştır.

Yangın var feryadına itfaiye çağırılmış

Lâlelide Ordu caddesinde 275 numaralı apartmanda oturan berber Sevkinin kızı 16 yaşında Selman sobayı benzine tutuşturmak istemiştir. Fakat benzinin parlamasından korkan Selman:

— Yangın var, diye bağırması, yoldan geçenlerden biri de itfaiyeye malûmat vermiştir.

Bu yüzden vak'a mahalline itfaiye gelmişse de yangın olmadığından geri dönmüştür.

Denizde bir cesed bulundu

Yenikapıda sahil gazinolarının altında, denizde bir cesed bulunmuştur. Belediye doktoru muayeneden sonra cesedin Morga kaldırılmasına lüzum görmüştür. Hâdise hakkında Müddei umumilikçe tahkikata başlanmıştır.

Şehir işleri :

Yenicami'deki kuşçu ve elbiseci dükkanları istimlak edilecek

Eminönünde yıkılan Eminönü hanının etrafına tahtaperde yapılmadığından hedim amelîyesi dün durdurulmuştur. Hedim işine bir ustanın nezaretinde devam edilecektir.

Yenicamiin arkasında bulunan kuşçu ve elbiseci dükkanlarının da istimlak edilerek yıkılmasına zaruret hâsıl olmuştur.

Bugün ucuz ekmek tecrübesi yapılacak

Ucuzluk etrafında tetkikler yapan Ekonomi istişare heyeti, bugün yeni ekmek çeşnisini fırınlardan birinde pişirtilecek, tahlil için kimyahaneye gönderilecektir. Kimyahanenin vereceği rapora göre hareket olunacaktır.

Taş binalar sahipleri tarafından yıkanacak

Şehirdeki binaların aynı renkte boyanacağını yazmıştık. Taş binalar boyanmayacak, yalnız yıkanacaktır. Yakında Harbiye ile Taksim arasındaki taş binaların sahipleri tarafından yıkanmasına başlanacak, bilâhare boyanacak binaların boyama melîyesine geçilecektir.

Stadyomun projesi ikmal edildi

Dolmabahçede yapılacak stadyomun projesi ikmal edilmiştir. Futbol sahasının arzi 120 metre, tulû 200 metre olacaktır. İstanbul belediyesi stadın inşası için beynelmîlel bir müsabaka açacaktır.

Deniz işleri :

Liman komisyonu Deniz Ticareti Müdürlüğünde toplandı

Karadenizde inşası mukarrer modern limanın Ereğli veya Çatalağzı limanlarından hangilerinde yapılmasının daha münasib olacağı hakkında tetkikler icra etmek üzere Deniz Ticareti Müdürlüğünde Limanlar Umum Müdürü Müfid Necdet Deniz inşaatında toplanan Nafia Vekâleti limanlar başmühendisi Dönoyi, Demiryollar İdaresi inşaat dairesi reis muavini Rıza, Yüksek Deniz Ticaret mektebi nakliyat muallimi Şevket ve İstanbul liman reisi Hayreddin Karaaslandan müteşekkil komisyon, dün öğleden evvel ve öğleden sonra iki toplantı yaparak çalışmalarına devam etmiştir. Komisyon, liman inşaatı hususunda bazı denizcilerimizin malûmatına müracaat etmiştir.

Komisyon, bugün de etüdlerine devam edecek ve bir iki güne kadar çalışmasını bitirerek neticeyi bir raporla İktisad Vekâletine bildirecektir.

Bir amele elini makineye kaptırdı

Dün, Bahariye caddesinde Kemalın kontrplâk fabrikası amelesinden Şaban oğlu Salih, elinin parmaklarını testere makinesine kaptırmıştır. Yaralı Balat Musevi hastanesine kaldırılmıştır.

Bir İngiliz casusunun ifşa ettiği sırlar

(Baş tarafı 9 uncu sayfa)

pılmağa başlandı. Ecnebi casuslar bu hile karşısında tam bir hezimete uğradılar.

Muhtelif casusluk şubeleri daha akla, hayale gelmez, ticarethaneler işlettir, bunu, bu işle uğraşmayanlar bilemez.

Scotland Yard'ın en sür'atli otomobili

Maksad ve idare şekilleri ne olursa olsun gizli teşkilâtın emrindeki bütün bu iş yerlerinin müşterek bir güçlüğü vardır. Bu güçlük tam müesseseye lüzum kalmadığı vakit kendini gösterir: Ticarethane satılır, teşkilâtın eline, hesabda olmayan ve nereye harcanacağı bilinmeyen, bir yığın para geçer. Bunu çok defa yeniden eşyaya yatırmağa mecbur kalır.

İşte Scotland Yard'ın en sür'atli otomobili böyle bir tesadüfle alınmıştır. Meşhur Alman casusu Karl Friedrich Muller yakalandıktan sonra bir takım açık göz İngiliz ajanları Alman hükümetine Muller hesabına yalan yanlış haberler yollamaya başladı. Alman hükümeti de bir müddet bunlara karşı şükranını para ile ödedi. Sonra tabii hileyi sezdi ve parayı kesti.

Fakat o vakte kadar Scotland Yard ajanlarının eline hiç yoktan 400 lira geçmişti. Onlar da tutup bu para ile mensub oldukları teşkilât hesabına en sür'atli bir otomobil aldılar. Adını Muller koydular. Ve bir Alman casusunun adını taşıyan, Alman parası ile alınmış bu otomobile yeni yeni Alman casuslarının peşine düştüler.

Çeviren: K. Neyyir

Müteferrik :

Varidat Umum Müdürü tetkikat yapıyor

Evvelki gün Ankaradan şehrimize gelen Maliye Vekâleti varidat umum müdürü İsmail Hakkı, dün öğleden evvel, av vergileri ve damga matbaası müdürlüklerine giderek bazı idari işlerle meşgul olmuştur.

Uzun müddet, daha birkaç gün şehrimizde kalarak maliyenin varidatını tetkik edecektir.

Bisikletli bir Fransız kadın gazetecisi geldi

Bisikletle seyahate çıkan bir Fransız kadın gazetecisi, dün belediye turizm şubesine müracaat ederek şehir hakkında izahat almıştır.

Havagazi tarifesi değiştirilmeyecek

Havagazi Şirketi satın alınmakta bulunduğundan, dün toplanan tarife komisyonu, fiatlar üzerinde tetkikat yapmağa lüzum görmemişlerdir. (Nafia Vekâletine devredilince tesisatta lüzum gelen ıslahat yapılacak ve tarife yeniden tetkik ve tesbit edilecektir.)

İntihab defterleri hazırlanıyor

İntihab defterleri hazırlanmakta, intihab hakkı olanların listeleri tanzim edilmektedir. Defterler ayın onuncu günü akşamına kadar asılı duracaktır. Bu tarihten itibaren on beş günlük intihab müddeti konmuştur. Ayın 25 inden sonra diğer hazırlıklara geçilecektir.

Radıo muzun neşriyatı beğeniliyor

Paris'te oturan zengin bir Emmerfi, Radıo İdaresine bir mektub göndererek, radyomuzu takdir ettiğini bildirmiş ve musikişinaslarımızı para göndermek istediğini ilâve etmiştir. Radıo İdaresi, musikişinaslarımızın devlet memuru olduklarını ve bu itibarla para kabul etmediklerini, yalnız arzu ederse tesis edilmek üzere bulunan radyo kütüphanesine kitab gönderebileceğini cevaben bildirmiştir.

Meslekî kurslar bugün açılıyor

Muallimlere aid meslekî kurslara bugün Galatasaray, Üniversite ve Kadıköy ikinci mekteb konferans salonunda başlanacaktır.

At yarışı yaparken düşen iki kişi yaralandı

Yakacak'a ikamet eden 4 arkadaş, Kartal - Yakacak yolu arasında at yarışı yaparlarken Beşselvilerde İbrahim ile Şerefeddinin bindikleri beygirlerin ayakları kaymış ve her iki binici de düşerek müteaddid yerlerinden yaralanmışlardır. İbrahimin yarası ağırdır. Yaralılar tedavi altına alınmışlardır.

Fotoğraf tahlilleri

Benliğine ehemmiyet verilmesini isteyen bir tip

Ahmed Nebi Gör karakterinin tahlilini istiyor:

Ağır başlı hareketlerle ve kendine çekidüzen vermeye arkadaşlarının lâübaliliklerine yer vermez, Sayılmaktan ve kendisine ehemmiyet verilmesinden hazzeder. Kendisini alâkadar eden mesailde kiskanç davranır.

Daha uysal olması lâzım gelen bir tip

Balkesirden R. karakterini soruyor:

Göründüğü gibi sert değildir. Asabi el işaretleriyle acele konuşur. Müdafaa ettiği fikirten kolaylıkla caymaz.

Her arzusunun yerine gelmesini isteyen bir tip

Ankaradan Nazif karakterinin tahlilini istiyor:

Üzüntülere katlanmaktan, kayıplara bağlanmaktan sıkılır. Bol para ve her arzusunun yerine gelmesi serbest bir yaşayış, hoşlandığı şeylerdendir. Önce üzerine düştüğü bir şeyden çabuk bıkalabilir ve cayabilir.

Dileğinde samimi olmak kaydıla

Heybeliabadan bir okuyucumuz hayatta muvaffak olup olamayacağına soruyor:

Muvaffakiyet bizzat yaratılır. Okuma çağında olanların ise, istikballerine aid muvaffakiyetlerinden şüphelenmelerine yer yoktur. Dileğinde samimi olduğu anlaşılan bu gencin muvaffakiyetini biz de dileriz.

Zeki ve söz anlar bir tip

Eskişehirden Sadi karakterini soruyor:

Zeki ve temiz çehresile kolaylıkla kendisini sever. Çevik hareketleri sıkıcı değildir. Cesarete bağlı işlere pek yanaşmaz. İyi sözlere karşı yumuşak davranır.

Çekingen tavırlı bir tip

Ankaradan B. S. karakterini soruyor:

Sokulmaz, varlığını gösterecek hareketlerde bulunmaz. Çekingen davranır. Muhitini bulduğu zaman konuşkan ve şakaçı olmak ister.

Sakin bir tip

Söğüdden Mustafa Yücel karakterini soruyor:

Sakin ve samimi halleri vardır. Çabuk kırılır, gücenir, tehlikeli ve zararlı işlere yanaşmaz.

Ufaktefek muvaffakiyetsizliklerden yılmamak kaydıla

Ankaradan Faik Onuk hayatını kazanıp kazanamıyacağını soruyor:

Kanaatkâr olanlar genç ve dindar oldukları takdirde, kazanç kendi üzerlerine gelir. Yalnız ufaktefek muvaffakiyetsizlikler karşısında ümid ve cesaretin kaybolmaması lâzımdır.

Kayıplara bağlanmak istemiyen bir tip

Vandan Ahmed Örneğin karakterini soruyor:

Akına geldiği gibi serbest yaşamak ister ve kayıplara bağlanmaktan sıkılır, kafasını fazla işletmez. İşlerinin olmasına tâbi kalır.

San'atkar olmağa mütemayil bir tip

Afyardan Kemal fotoğrafının tahlilini istiyor:

Zeki ve hareketlerle etrafına bağlanmaktan sıkılır. Bol para ve her arzusunun yerine gelmesi serbest bir yaşayış, hoşlandığı şeylerdendir. Önce üzerine düştüğü bir şeyden çabuk bıkalabilir ve cayabilir.

Anlaşmağa mütemayil bir tip

Çubuktan Sabit iktidarının tahlilini istiyor:

Muamelesinde, gürlü ve patırtı yerine anlaşmağa tercih eder. Başkaları hakkında cömert davranmak isterken kendisini de ihmal etmez. Her şeyi bilirim davasında değildir, bilâhususunda ihtiyatlı davranır.

Becerikli bir tip

Vandan Enver karakterini soruyor:

Zorluklar karşısında apışıp kalmaz, hareketlerde bulunur, becerikli davranır. Üstüne başına dikkat eder, başkaları için zararlı katlanmağa pek yanaşmaz.

İşine bağlı bir tip

Adanadan bir okuyucumuz karakterini soruyor:

Hayatının ilk devrelerini mahrumiyet içerisinde geçiren insanlar daha sonra tutundukları işlere bağlılık gösterirler ve ekseriya da tutumlu olurlar.

Son Posta
Fotoğraf tahlili kuponu
İsim . . . . .
Adres . . . . .

DİKKAT
Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

"Son Posta"nın Hikâyesi

Meşhur avcı

Çeviren: E. E.

Onejim namuslu bir aile reisidir. Yalnız bir kusuru var: Afrikada yaptığını söylediği maceralı seyahatlerini, av hikâyelerini mübalâğalı surette anlatırdı. Fakat o doğduğu Ruen şehrinde başka bir yer görmüş değildi, bir kere «Paris» e gitmiş ve orada az bir müddet kaldıktan sonra yirmi senedenberi cenaze defin müteahhidliğini yaptığı Trinto kasabasından çıkmamıştı.

Onejimin avcılık palavraları ise dedesinin dedelerinden birinin malum olmayan bir tarihte, Afrikaya yaptığı bir seyahat esnasında her nasılsa bir iki vahşi hayvan öldürmüş olmasından ileri geliyordu. Binaenaleyh kahraman dedesinin, halefi olmasını pek tabii görürdü.

Bir gün «Trinto» ya bir sirk çıkage'di. Sirk, kasabanın haricinde konakladı. Onejim, tek bir numara bile kaçırmış değildi. - Tabii karşısındaki kâhlerine de, «mevsuk», malûmatına binaen bu dört ayaklı muhtelif hayvanlar hakkındaki bilgilerini anlatmak fırsatını da kaçırmadı. Ojenim, bir Cumartesi akşamı dostlarının toplanmakta oldukları kahveye gitmişti. Oradakilerini pek müteessir, pek düşünceli gördü:

— Ne var? diye sordu.

Müteakid sulh hâkimi Kornison ona feci bir havadis verdi.

Yabani bir ayı sirkten kaçmış, bütün araştırmalara rağmen bulunamamıştı. Ayıyı Trintonun haricinde mağaraya benzer bir civarda gördüklerini birkaç kişi iddia etmiş iseler de zabitanın yardımı da olduğu halde esaslı bir iz elde edilememişti. Sanki yer açıldı da ayı «sır» oldu.

Acaba nereye gidebilirdi? Şimdi şu dakikada nerede bulunabilirdi Allah bilir kaç zavallı, bu vahşi hayvanın korkunç trnakları arasına düşmek talihsizliğine uğramışlardı.

Onejim sulh hâkimi Kornisonun vermiş olduğu bu izahatı dinlerken korkusundan tüyleri diken diken oluyordu. Nihayet Kornison gerek kendi ve gerek orada bulunanlar namına yardımını esirgememesini Onejimden rica etti. Çünkü bu iş ancak bir «mütehassis» in yardımı ile halledilebilirdi.

Zavallı Onejim, kendisinden medet umar bakışlar karşısında bir gurura kapıldı. İyice düşünmeden, ayıyı bulmak ve tutmak üzere ertesi gün harekete geçeceğini kemali iftiharla bildirdi ve göğsünü kabartarak şunları ilâve etti:

— Bu vesile ile eski günlerimi hatırlayacağım. Hey gidi günler hey! Ben ne vahşi hayvanları inlerinden çıkartmışım. Elimden kaçır mı hiç!

Arkadaşları alkışladılar. Hemen kahvenin çırağıle sirk kumpanyası direktörüne haber göndererek müsterih olmasını, zira hayvanın bulunmasını bizzat Onejimin deruhte ettiğini ve ertesi sabah faaliyete geçeceği cihetle öğeye kadar ayıyı kafesinde bulacağını bildirdiler.

★

Onejim, arkadaşlarından ayrıldığı zaman düşünceye daldı ve çok pişman oldu.

— Derdizi başımı derde soktum, diye söylendi, neme lâzım Lana âlemin ayları, aman yarabim nasıl oldu da ağzımdan böyle bir şey çıktı! Yarın gitmeli miyim, gitmemeli miyim?

Onejim, böyle derin bir düşüncede iken ansızın arkasından birinin dürttüğünü hissetti. Arkasına döndü ve az evvel ayrıldığı kahvenin sahibi Teri olduğunu gördü.

— Size söyleyeceğim var: Onejim, diye mırıldandı. Bilirsiniz ki ben «dobra» bir insanım. Bir takım münasebetsizlerin sizin gibi ciddi bir zatı eğlence mevzuu yapmalarına gönlüm razı olmaz. Şunu söyleyeyim ki arkadaşlarınız size bir müziblik hazırlıyorlar. Vergi tahsilatı Pol arkadaşlarıyla anlaştı. Karnavallar için evinde sakladığı bir ayı postunu giyinecek vahşi hayvanı aramaya gideceğiniz yolu kesecek ve sizi korkutacak.

Onejim, az kalsın Teri amcağı kucaklayacak ve öpecekti. Teri amca hızır gibi imdadına yetişmiş ve onu büyük bir sıkıntıdan kurtarmıştı. Payansız sevincini belli etmemek için dedi ki:

— Adam sen de. Hakikî ayı da olsa beni hiçbir zaman korkutamaz. Maamafih hakkımda gösterdiğin nezaket ve ciddiyetinden dolayı sana teşekkür ederim Teri amca. Yalnız sen hakikî bir dostsun.

★

Ertesi gün Onejim yalnız bastonunu almakla iktifa etmiş, gezmeğe gidermiş gibi pürneşe yola çıktı.

Epeyce yol almış bulunuyordu, birdenbire, büyük bir ağacın arkasında bir ayının homurdanmakta olduğunu gördü.

— Bravo muvaffakiyet! tam! Görüyorum ki Pol rolünü pek güzel ifa ediyor. Hakikî ayıdan farketmek güç!

Hayvan yavaş yavaş kendisine doğru yaklaştı. İki ayağı üzerinde dik durdu ve homurdanarak keskin dişlerini gösterdi. — Zararı yok. Rol icabı. Fakat Polcü-

ğüm ben sana vahşi hayvanlardan korkmadığımı isbat edeceğim.

Ve ayıya doğru hamle ederek elindeki bastoncağını salladı ve bağırdı:

— Demek bana meydan okuyorsun... Benim kim olduğumu bilmiyorsun.. ben ki senden daha vahşi bir memlekette doğmuş ve senden on misli daha vahşi hayvanlar arasında büyüdüm. Şimdi beni uslu uslu takip et. Aksi takdirde mahvolduğun gündür.

Ayıyı kulağından tuttuğu gibi çekti. İlk hayvan biraz mukavemet gösterdi ise de bilâhare ona itaat etmekte gecikmedi. Efendisinin arkasından giden bir köpek gibi Onejimi takip etti.

Kahraman hatırlından şunları geçiriyordu.

— Dostumuz rolünü ifa etmekte devam ediyor.. ne mutlu bana. Benim için fevkalâde bir reklâm. Çünkü şehrin belli başlı caddelerinden geçireceğimi bilmiyor. Bundan daha iyi reklâm mı olur ve fakat sevgili Polcüğüm seni hakikî hayvanlar arasına götürürce ne yapacaksın hele!

Trinto caddelerinden geçtikleri zaman Onejime yapılan tezahüratı tahmin edebilirsiniz. Bu harikulâde mürebbiyi temaşa etmek, takdir etmek arzusunu yemeyen halk, çocuk çocuk, kadın sokağa dökülüyordu. Peşinde koşan çocuklar ayının daha fazla homurdanmasına sebep oluyor ve Onejim de hayvana çıkışmaya fırsat buluyordu. Nihayet sirkte vardılar. Yerli cambazlar ellerinde uzun demir çubuklarla ayıyı kafese sokmaya koşuştular. Bir taraftan sirk sahibi: Onejimi hararetle tebrik ediyordu.

Etrafını saran kalabalık hayret ve takdirle:

— Bravo! Bravo diye bağıryorlardı.

Onejim karşından Polun koşarak geldiğini gördü. Birdenbire sapsarı kesildi:

— Sen misin Pol.

— Tabii benim işte...

— Peki amma ne çabuk kafesten çıktın.

— Kafeste ne işim vardı.

— Ayı sen değil mi idin?

— Dün gece ben hasta landım. Şimdi bile ayakta duracak halim yok... Ayıyı tuttuğunu haber alınca dayanamadım. Muvaffakiyetini tebrik etmeğe koştum.

Onejim hakikî bir ayı tuttuğunun farkına varınca soğuk bir ter döktü. Atlattığı büyük tehlikeden sağ salım kurtul-

muştu. Hafızın duası bitince, gözlerini güneşten parlayan İsa tepesi çamlıklarına çevirdim ve bir lâhze uzaktan bu çamlıklara baktım. Sonra Dile karşı olan yolun başındaki bir sıraselveye gözlerim ilişti. O serviler ne kadar bu mezarlıktaki servilerden başka türlü görünüyorlardı! Kim bilir, şimdiye kadar, onların dibinde, Âşıklar yolundan, yukarıya çıkan kaç sevdalı dinlenmişti? Buradaki servilerin dibinde ise, son âşklar ve bazan da son nefret çarpmıştı duran kalbler dinleniyordu. Fakat bu dinleniş, sadece bir çürüyüştü.

Dönüste Süheylâyı, daha cenaze gömülmeden aşağıya, İskeleye koşturduğumuz bir hayırsever gencin acele getirdiği arabalardan birisile yokuşlardan indirdik ve yokuşlardan çıkardık. Yoksa muhakkak ki yolda onu da öldürürdük. Onun arabasında, benden başka, aklam ve Naciye vardı. Naciye hâlâ yaş akımayan gözlerini yalandan men dilile kuruyor, Süheylâ ise ikisinin arasında baygın gibi yatıyordu.

Hayat hep tezaat dolu idi. İşte arabalarımız İskele civarından Kadyorana doğru çıkarken, kızgın güneşli asfalt yolda, başları fularlı ve şık pijamalı başka kızlar güllüşüyorlardı. Bunlar, Yörükâlide öğleden sonraya kadar plâjdan kalan kızlardı ve daha şimdi kendiarabalarından inmişler, yakındaki evlerine gidiyorlardı. Süheylâ da daha henüz iki üç gün evveline kadar o plâjdan bu saatlerde böyle dönerdi. Fakat o, çamlıkların içinden, Âşıklar Yolunu geçerek geliyordu. Halbuki bugün bu saatte onun da bindiği bir araba hiç o neşeli kızların bindikleri arabalardan

Berlinde 3 sene kalemi ile geçinen bir Türk kadını

(Baştarafı 3 inci sayfada)

Babam otuz üç sene profesörlük etmişti ama bu hak sayılmıyormuş. Baremin tatbikinden galiba iki sene sonra profesörlük tekaüdiyesine hak kazanmış!... Otuz üç senelik emek berhava olmuştu. Babam evelden askerî doktordu. Balkan harbinden sonra gözleri rahatsız olduğu için binbaşılıktan tekaüde sevk edilmişti. İşte babamın ailesinin istihkakı ancak bu eski tekaüdiyeden bağlanacak paraları imiş. Annemin ufak iradı, yetiştiriyordu. Henüz lise tahsilini bitirmemiş olan erkek kardeşimin başına bir aile yükünü bırakarak, yeniden beynelmilel şöhret avına çıkmak için bende ne heves, ne de cesaret vardı.

İsviçreye değil, ailemin bulunduğu kendi memleketime döndüm.

Ve işte o tarihtenberi erkek kardeşimle beraber tatilsiz çalışıyoruz.

O zamandanberi de henüz bir kere bi-

le Berline gidip, babamın mezarını ziyaret edemedim ve henüz onun cenazesini, ondan geri kalan ne varsa bütün bu şeyleri İstanbulla naklettiremedim.

★

Almanca çıkan romanımın Peştede macarca intişar ettiğini İstanbulla geldikten sonra öğrendim ve o romana aid son parayı İstanbulla geldikten biraz sonra aldım.

Bir daha Avrupa ile hiçbir alâkam kalmadı. Yazılarımın negredilip edilmediğini takip edemedim. Bir Alman ajansında da bütün yazılarım kaldı. Oradan her ay muayyen bir para alırdım. Ben İstanbulla geldikten sonra bir daha bana ne para yolladılar, ne de haber!

İşte benim Avrupada yazı yazmak ve beynelmilel bir muharrir olmak isteğinden doğan üç senelik Berlin maceram da böyle bitti.

Suad Deroiş

Hayatım: Bir seyahatin hikâyesi

(Baştarafı 7 inci sayfada)

ki amcam, Geç kaldığından dolayı fazla ücret isteniyordu. Ne ise ihtilâf haloldu. Biz vapura girdik. Artık ensedeyiz. Arka kamarada bir sofraya kuruldu. Mükemmel içkiler, envari türlü meze.. biz o neşe ile bir giriştik. Yalnız memurun:

— Köprü!

Diye bağırdığını biliyorum.

Köprüye çıktık. Baktık para filân yok. Zâhir bu iş teberriken yapılmış dedik. Yürüdük. Fakat ressam Muazzez on aded altın lirayı kıvrırmakta kusur etmemiş.

Bu benim İstanbuldan uzakta oynadığım ilk oyun ve bilâistisna bütün taklidlere çıktığım ilk fasıldır. Bu yaz temsil vermek üzere Bursaya Çelikpalasa gittiğimiz zaman yollarca evvel, genç yaşta yaptığım bu seyahat hatırladım. Aynı tazelikle hafızamda yaşıyordu. Aradaki farka şaşmaktan kendimi alamadım. Fakat «hey gidi günler hey!» demedim. Zira o zamanlar bugün benim için bir gaye idi.

(Arkası var)

Yazan: Nusret Safa Coşkun

RADYOLİN

ile **SABAHA, ÖĞLE ve AKŞAM**
Her yemekten sonra munt zaman dışlerinizi fırçalayınız

duğuna şükretti. Bıyığını kıvrarak orada bulunanlara baktı:

— Ayının bu âkibeti bana karşı hiç mukavemet göstermemesi ve onu yola getirmek için başka vasıtalara müracaatime lüzum bırakmamış olmasındandır. Yoksa leşini getirmek icab edecekti. Bu hal bana başka bir ayı avı vak'asını hatırlattı. İlerde size bunu hikâyeye edeceğim vâdedirim. İsterseniz şimdi de anlatabilirim.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

San'atkar Alfred

Çeviren: İbrahim Hoyi

Son Postanın edebî romanı: 48

Âşıklar yolunun yolcuları

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Ve bunu derdemez, gözlerini deşetle açıp, ayak ucunda sessiz duran karısına baktı. Bu bakış, o kadına karşı bütün nefretini haykırıyordu. Bu onun, ölmekten, bir tek intikamı idi.

O zaman anladım ki, Namık beyin karısına aşkı zakkum kesilmiş, sadece derin bir kir olmuştu. Halbuki bu talihsiz koca, daha pek yakın zamanda, içini zehirini göz yaşlarıyla bana döktüğü geceye kadar hâlâ o kadını seviyorum sanıyordu. Fakat sonunda bu sevgisini «Karımın korkuyorum» sözile bağlarken asıl hakikati haykırmasıydı? Nasıl olmuş da o gece bunu anlamamıştım?

★

Nihayet bugün akşama doğru kendini kaybetti ve bir mum gibi eriyerek söndü. Naciye hanıma teselli verenlere acıdım. Çünkü ölümün dehşeti karşısında asıl kendileri teselliye muhtacdılar. Hele ahlamlı annemin, Süheylâ kadar sürekli göz yaşları döktüleri... Süheylânın o ızdırabda bile ayrı bir güzellik alan çehresi...

Bu levhanın azab siirini ömrüm oldukça unutamıyacağım.

★

Şimdi bu satırları ertesi günün ak-

şamında yazıyorum. Namık beyi öğleden sonra gömdük. Cenazesine İstanbul'dan bir kaç eski dostu, Adadan da bir kaç kişi geldi. Sonra başta babam olmak üzere, çocuklardan, Dadıdan ve hizmetçilerden maada, kadın erkek bütün bizimkiler... Daver ağabeyim İstanbulla inmemiş, Nüzhet bile, topalhyan bacağı Cami mahallesindeki dik yokuşun başına kadar sürüklemiş ve ancak oradan, annemin ısrarile geri dönmüştü.

Camide cenaze namazı kılınırken, bir, dışarda, Daver ağabeyimle beraber, Süheylânın yanından hiç ayrılmadık. Ağlamaktan tıkanır gibi oluyor, ara sıra ürperiyor, buhranlar geçiriyordu. Annem de hiç durmadan ona kolonyaya koklatıyor, şakaklarını oğuyordu.

Nihayet namaz bitti ve cenaze tekrar yola koyuldu. Şimdi hep yokuş yukarı çıkıyorduk. Bilhassa Tepeköyüne çıkan ikinci yokuşta Süheylâ bütünü fenalaştı ve bir iki kere yıkılacak gibi oldu. Artık yürümeğe takati kalmamıştı. Onu, Daver ağabeyimle kollarına girerek yukarıdaki mezarlığa güçlükle çıkarabildik.

Cenaze gömülüp te imanın ve birkaç

malı ki içinden ayrıca üzüldüğünü hissettim. Yalnız hiç bir şey demeden yüzüme hazin hazin bakmakla iktifa etti. Zavallı kız ızdırabından o kadar bitkin ve solgundu ki ona daha fazla azab vermek istemezdim. Bunun için Süheylâyı en ufak telmihle bile anasının bu hareketindeki manasızlığı tenkidinden ve en ufak bir dudak büküşile, «Buna sebeb ne?» diyen bir bakışla bu muameleyi sormaktan çekindim. Hele bir müddet daha geçsin dedim.

★

Heyhat!.. İşte bu akşam, çok beklemeden, her şeyi anlamış bulunuyorum.

Ben, onların köşkü karşısında, bir çamın dibinde oturmuşum ve köşkün ne açık bir penceresinde, ne öndeki balkonunda bir saatir ne Süheylâyı, ne anasını görmüştüm. Beslemeleri de meydana danda yoktu ve köşk âdeti boşalmışa benziyordu. Bu sebepten, derin bir endişe ile içime sığmıyordum.

Nihayet toprak yokuştan bir araba gürlütüsü işittim ve önce bir kere daha bu yokuştan onların araba ile çıkışlarını gördüğüm günü hatırlayarak, hiçbir mantığa sığmayan, yalnız hisle kavranan bir kat'iyetle «muhakkak onlardır!» dedim. Hakikaten onları da.. Süheylâ, anası ve yanlarında beslemele...

Tuhaf şey! Daha bir hafta evvel için

den bir ölü çıkan köşkün önünde, arabadan, sanki bir düğüne hazırlanıyorlarmış gibi üçü de ellerinde paketlerle indiler.

(Arkası var)

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Yeşil gözlü genç kız

Artık, son derecede ihtiyatlı bulunmaya karar vermiştim. Onun için, tekrar Beyoğluna avdet etmeyi, aklımdan bile geçirmedim. Ağır ağır yürüyerek Bebek sirtlarından sahile indim. Tenha bir köşede oturarak sabah olmasını bekledim. Ortalık ağır ağır ağarmaz, bir sandala binerek, doğruca Kumkapıya indim... Artık İstanbul yakasında oturacak, mümkün olduğu kadar kendimi itilâf devletleri zabıtasından gizliye oektim.

İstanbul tarafını çok iyi bilmiyorum. Fakat, iyi Rumca bildiğim için, Kumkapı ve Samatya taraflarında kendimi çok iyi saklayabileceğimi ümid ediyordum. Bu düşünce ile Kumkapıdan başlayarak kendime bir ikametgâh aramaya koyuldum.

Tasarladığım plân mucibince, kendimi elektrik fabrikasında gece işçisi gösterecektim. Böylece, ikametgâh sahibinin nazarı dikkatini celbetmeden, geceleri istediğim saatte çıkıp gezilecek, ve, rahat rahat iş görecektim.

Epeyce dolaştıktan sonra, Kumkapı Nişancasında, ihtiyar bir marangozun evinin üstünde istediğim gibi bir oda bulabildim. Ve bu marangozun da vakıfta Giridden İstanbul gelen bir rum olduğunu öğrendim.

Bir hemşeri ile karşılaşmak, ne de olsa hoşuma gitti. Marangozun karısı da, -yaşının epeyce olmasına rağmen- dilbaz ve fıkrıdak bir şeydi. Meselenin asıl hoş giden ciheti şurasıdır ki, hem ihtiyar marangoz, hem de karısı, daha ilk günden itibaren benden son derece hazzetmişlerdi.

— Buraya yerleştiğin iyi oldu. Bir çok hemşeriler bize misafir gelirler. Onlarla da tanışır, görüşürsün.

Diye, beni memnun etmek istemişlerdi.

Halbuki ben, mümkün olduğu kadar az kimse ile tanışmak ve görüşmek istiyordum. Hatta, ismimi bile değiştirmeye mecbur olmuşum.

Sarhoş bahriyelileri bol bol soyduğum zaman, çürük dişlerimi iyice tahrir ettirmiş, bazılarında da koron geçirtmişim.

Bundan dolayı da kendime, (Altın diş Mehmed) adını vermiştim. Beni burarlarda hiç kimse tanımadığı için, bu maske altında, hüviyetimin uzun zaman gizli kalacağını ümid etmişim.

MEŞ'UM İKİ TESADÜF

İstanbul yakası, büyük bir mahrumiyet içinde kasıp kavruyluyordu. Ceble rinde pek çok para bulunmak ümidile gözüme kestirdiklerimin cüzdanlarını, keselerini aşırıldığı zaman, bunların içinden beni tatmin edecek kadar bir şey çıkmıyordu.

Buraya yerleştiğime, bin kere nedamet etmişim. Fakat ne çare ki, itilâf devletleri zabıtasının korkusundan, kar ayakaya ayak basacak halde değildim.

Beyoğlu âlemleri, gözümde tutuyordu. Hele, son sevgilim (Cakır Katina) biran bile hayalimden silinmiyordu.

Bereket versin ki, ev sahiblerim de, bana büyük bir alâka gösteriyorlardı. Kendilerini sık sık ziyarete gelen Girid lilerle beni tanıştırmak istiyorlar; eğlence kabûlinden yaptıkları ufak tefek toplantılara beni de davet ediyorlardı.

Ben, bu davetleri kabule mecbur oluyordum. Çünkü, kadın ihtiyacı ile kıvrım kıvrım kıvrıyordum. Birkaç ke-re; geceleri el ayak çekildikten sonra, Unkapı köprüsü yolundan Beyoğlu'na geçmek istemişim.

Hattâ bir defasında, her şeyi gözüme alarak, Azabkapisına kadar gitmişim. Fakat, Kroker otelinde, muhtelif pozisimleri her tarafa neşir ve tamim ettiklerini düşünerek:

— Bari bu safer olsun, şeytana uymayayım.

Diye, bu teşebbüsten vazgeçmişim.

Bir sabah henüz uykudan uyanmış

Karşımda teyzem Madam Evranya vardı.

tım ki, alt kattan şen şakrak bir takım sesler, parlak ve neş'eli kahkahalar işittim.

Sıcacık yatakta, sabah keyfile işittiğim bu sesler ve kahkahalar bana o kadar cazib geldi ki, derhal giyindim. Ve, alt kata indim.

Küçük taşıkta ev sahibi kadın beni karşıladı:

— Simdi, ben de seni uyandıracaktım. Gel, bak. İçeride, ne hosa gidecek hemşeriler var.

Diye, bağırdı.

Boş bulundum. Birdenbire içeri daldım. Ve kapıdan ilk adımımı atar atmaz, hayretimden donakaldım.

Karşımda, teyzem Madam Evranya vardı. O da beni görür görmez, fena halde şaşalamış:

—A. A... Pedakimu...
Diye bağırarak kalktı, boynuma sarıldı.

Senelerdenberi yüzünü görmediğim bu kadın, hiç değişmemişti. Yalnız, yüzünde derin çizgiler belirmişti.

Ev sahibleri, bu tanışmamızı alelade bir ahbablık sanmışlardı. Fakat, çenesi bir dikiş makinesi gibi işleyen teyzemin:

— Bu, benim yeğenimdir.
Diye verdiği izahatı dinleyince, hayretler içinde kalmışlardı.

Çünkü ev sahiblerim, o dakikaya kadar beni Giridli bir müslüman ve Türk olarak tanıyorlardı. Bimdi, adının Sarafim olduğunu öğrenince âdeta şaşırılmışlardı.

Teyzem, kendisinden ayrıldığı gününden itibaren, hayatıma dair hiç bir şey bilmiyordu.

— Ben seni, Giride gittin, zannediyordum... Mademki burada idin. Niçin beni tekrar öleip bulmadın..

Diye, üstüste bir çok sualler soruyordu. Ve sonra:

İLÂN

OSMANLI BANKASI: Memlekette tasarruf hareketinin inkişafına hizmet arzusunda olan OSMANLI BANKASI, Aile Sandığı (Tasarruf Cüzdanı) hesabına tevdiat yapanlara kur'a keşidesi suretile aşağıdaki ikramiyeleri tevzie karar vermiştir.

Keşideler 25 Mart ve 25 Eylül tarihlerinde icra olunacak ve her keşidede aşağıdaki ikramiyeler dağıtılacaktır:

1 adet	T. L.	1000.—	Türk lirası
4 »	»	250.—	»
5 »	»	100.—	»
15 »	»	50.—	»
50 »	»	25.—	»

Yani cem'an 85 adet T. L. 5000.— Türk liralık ikramiye.

Aile Sandığı hesabındaki mevduatı kur'anın keşide edildiği tarihe takaddüm eden altı ay zarfında:

T. L. 50.— Türk lirasından aşağı düşmemiş olan her mudi bu keşidelere iştirak edecektir.

GRIP . NEZLE . ROMATİZMA

DERMAN

BAŞ . DIŞ . SINIR . KIRIKLIK

Bütün ağrı ve sızılara karşı en müessir ve mükemmel ilaç.

Baron de Tott'un hâtıraları

Tercüme eden: HÜSEYİN CAHİD YAĞIN

Osamanlılarda musiki

Oda musikisi çok tatlıdır. Hoşa gitmeyen yarım tonlardan mütevellid yeknasaklığı bir kusur addedilirse de bir nevi hüznaver ifadesi olduğu inkâr edilemez

Bu teferrüata girişmemin memnuniyetle karşılanacağını ümid ederim. Çünkü bir milletin ahlak ve âdatı hakkında hakiki bir tablo teşkil etmektedirler.

Birbirinden kırk kadem mesafede iki direğin üst uçlarından bir ip gerilmişti. Bu ipe sicimler bağlanmıştı. Sicimlerin üzerinde, ziya ile temsil ve irae edilecek şeylere uygun fasullarla kandiller bulunuyordu. Padişahın arması, gemisinin resmini Kur'andan alınmış ve mevzua uygun kelimeler burasını eğlencenin devam ettiği üç gün zarfında tezyin ettiler.

Bir tarafta da ip cambazları, Yahudi komedyacılar ve rakkaselerden mürekkebe bir grup seyircileri gece yarısına kadar eğlendirmekten hâli kalmadılar. Bu tablonun bence en meraklı tarafı, kazıklar üzerinde yükseltilmiş yirmi kadar demir mangal içinde, katranlı paçavralar ve çam ağacı ile kızıl bir alev temin edilmesidir.

Bu hüznülü meşaleler daire şeklinde dikilerek ortadaki çardakları ve Murad Molla için dikilmiş çadırları tenvir ediyorlardı. Davetliler hazır bulunan seyirci kalabalığı ile birlikte büyük bir kavis vücutu getirmişlerdi. Halk kadınları bu kavsin bir parçasını teşkil ediyorlardı. Bu son dairenin haricinde tertib edilmiş olan tenvirat şenliğin bir tabelası demektir. En kıymetli parça komedyası idi.

Üç kadem murabaında ve altı kadem irtifaında bir nevi kafese bir perde sarılmışlardı. Bu bir evi temsil ediyordu. Kadın kıyafetinde giyinmiş Yahudi aktörlerden biri bu evin içinde idi. Genç bir Türk kıyafetinde başka bir Yahudi evdeki kadına âşıkı. Pek hoş bir surette kaba bir hizmetçi; kadın kıyafetinde ve mütevassıt rolünü oynayan başka bir Yahudi, aldatılan bir koca; nihayet her tarafta görülen bir takım eşhas dışarı tarafı işgal ediyor ve piyesi vücutu getiriyordu.

Fakat anlaşılmalı şey hatimedir. Her şey sahnenin üzerindedir. Hiçbir şey seyircilerin muhayyalesine terk edilmemiştir. Bu arada mekzinin sesi (1) işitilirse müslümanlar Mekke tarafına dönüyorlar. Aktörler ise rollerine devam ediyorlar. Tarihi müşkül olan bu tablonun tersimi daha zor olduğu düşünülürse anı sofuluk ile daimi münasebetsizlikten mürekkebe bir garib heyeti mecmua hakkında kâfi derecede izahat vermiş olduğum teslim edilir.

Maharetsiz ip cambazları, beceriksiz pehlivanlar, kaba birkaç soytarı ve rakkaseler komedyalar arasındaki fasulları dolduruyorlardı. Bu rakkaselerin meziyetleri ne adımlarının zarafetinde, ne jestlerinin letafetindedir. Bunlar kendileri için mümeyyiz vasıf teşkil eden hünerlerle Türklerin hoşuna gidiyorlardı. Aralarında on iki yaşında bir genç kız göze çarpıyordu ki çevikliği ilerde büyük bir kabiliyet vadedyordu. Her dans-tan sonra, âdet veçhile, elinde daire (2), herkese gösterdiği hoş hünerlerin kıymetini nakden toplamak için dolayıyordu.

Murad Mollanın davetlileri arasındaki Türk kibarları onu ortaya çıkarıyorlar, bir taraftan da, lütüfkârlıklarını isbat için, almına altın [jéquin] yapıyorlardı (3). Çehresinde hiçbir mümtaziyet eseri görülmeyen bu cariye fiatı on iki keseye (4) kadar çıktı. İhtiyar Molla mesele çıkarmaktan ümidini kestiği fikirlerini idame edebilmek gibi azim bir zevk temin etmek için bu parayı tacire verdi.

Umumî eğlenceler istisna edilirse - ki

(1) Minarenin, yukarısından namaza davet eden adam.

(2) Ölçütlü işarete yarayan Tambour de basque.

(3) Sequin o kadar hafif bir altın sikkedir ki alına yapıtırılınca bir müddet orada durur. Türkler rakkaselerin çevikliğine bu suretle mükâfat verirler.

(4) Türk ekeseşi beş yüz kuruş kıymetli haldir. 1500 «livre» e tekkabül etmek lazımdır. Fakat padişahın yaptığı tağış böyle bir mukayeseye inkân bırakmaz. Ticaret sanjı kıymetli çoktanberi yüzde yirmi beşe, otuz indirmişdir. Bu da kullanılan maddelerin haddi zatında hays oldukları kıymetân seviyesinden daha üstündü.

onlarda sırbazlık daima son dereceye varır ve daima caiz telâkki olunur - bu aktörler maharetlerini yalnız evlerde, bugün yahud başka hususî eğlence için çağırıldıkları zaman, ibraz ederler. Bu âdi truplar daima yalnız erkeklerden, yahud yalnız kadınlardan tereküb etmektedirler. Kadın trupları haremelerde bu şimdi bahsettiğimiz komedyacıları aynı pervasızlık ve aynı âdilik ile temsil ederler. Fakat mutad eğlence musikidir. Türklerin en alışık oldukları eğlence budur.

Türklerin harb musikisi en barbar nevidendir. Bir nevi birer çomak ile vurulan kocaman davullara zurnalar refakat eder, küçük darbukaların keskin ve ince sesleri de munzam olur. Tasavvur edilemeyecek en ahenksiz bir partiyi son dereceye çıkarmak için tonları ifrata vardırırlar.

Oda musikisi ise bilâkis gayet tatlıdır. Bunun iptida hoşa gitmeyen yarım tonlardan mütevellid yeknasaklığı bir kusur addedilebilirse de bir nevi hüznâver ifadesi olduğu inkâr olunamaz. Türkler bundan derin surette mütehasis olurlar. Üç kırışlı bir keman, kendilerine intubak ettirmiş oldukları «violet d'amour», deriş flavytası [ney?], uzun saplı ve madden telli bir nevi mandolin olan tanbur, kaval yahud flüte de Pan, ölçüyü daha mahsûs hale sokmağa hizmet eden tef bu orkestraya teşkil eder.

Orkestra bir dairenin tâ nihayetinde mevki alır. Musikişinaslar orada ökeçlerinin üzerine çömelerek yazılı bir şey olmadan ahenkli yahud canlı havalara çalarlar. Fakat daima hep birden çalarlar. Hazır bulunan, büyük bir sükûn içinde, rehavetli bir şevk ve heyecan ile, çubukların dumanından ve birkaç afyon hapından sarhoş olurlar.

Türklerin içinde kendilerini afyon istimaline ölçüsüz terkedenleri bu zehirin uzun bir müddet sonra husule getirdiği bir nevi raşitizmden farketmek kabildir. Bu adamlar ancak bir nevi sarhoşluk içinde zevkli bir hayat sürmeğe alıştıkları için, İstanbulun tiryaki çarşısı denilen bir mevkiinde toplandıkları zaman, bilhassa görülmeye şayanırlar.

Orada, akşama doğru Süleymaniyye çıkan bütün sokaklardan bu meraklıların sökün ettikleri görülür. Soluk ve hüznülü çehreleri insana ancak merhamet telkin edebilir. Fakat bu uzamış boyunlar, sağa sola çevrilmiş başlar, çarpılmış belkemiği, kulağa kadar yükselmiş bir muz ve hastahklarından tevelli eden daha birçok vaziyetler gayet gülünç ve eğlendirici bir levha arzettiği için merhamete yer kalmıyor.

Camiin inşa edilmiş olduğu meydanın etrafını çeviren duvarların birine küçük küçük bir sıra dükkân dayanmıştır. Birbirlerine geçen bir çardak bu dükkânlara gölge verir. Çardağın altına her dükkancı müşterilerini oturtmak üzere bir minder yerleştirir.

(Arkası var)

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazla mikdarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

«Son Posta» nın deniz romanı: 88

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dülmen

Karıncaalara karşı harb

Kampa avdet ettiği zaman kendisinde dayak yemiş bir hal vardı, çok müteessir görünüyordu. Bu hâdiseden sonra Piperlerin bir daha Martiler mahallesine uğradığı veya o istikamete gittiği görülmemişti. O, cesaret ve cür'etini geceleri domuz takibine hasretmişti. Bu işi garib havla ve ulularla yapıyordu. Bizim Amerikalı esirlerin, gemi kazaya uğradığı zaman, kemali itina ile kurtardıkları Opossum (1); adadaki yaşayışından pek memnun olmuş görünüyordu. O, her gece yemek salonumza gelerek lisanı hal ile bizden su istiyordu.

Yeni yurdumuzda yalnız, etlerinden ve yumurtalarından istifade edilen hayvanlar değil, pek çok da faydasız ve çok muzır mahlûklar da mevcuddu. Çeşidleri binlere balığ olan hasarat her yerde görülebilirdi. Eğer gece yarısı susayıp da kalkar ve elinizi su bardağına uzatırsanız bardağın içinde sudan ziyade hamam böcekleri bulurdunuz. Sabahleyin yatağınızdan kalktığınız zaman karıncaların dış fırçanızı diriltmiş olduklarını müşahede edebilirsiniz.

Bilhassa bu karıncalar, her şeyi istilâ eden mahlûklardı. Biz bunlara karşı kendimizi ancak masalarımızın, sandalyalarımızın ve sairemizin ayaklarını su dolu bir takım kablar içine koymakla müdafaa etmiş oluyorduk. Geceleri keme sıçanlarının bir teviye yaptıkları patırdılardan dolayı güç uyuyabiliyorduk. Bu, çok terbiyesiz ve ârsız mahlûklar çadırlarımızın tepelerinde koşuşup dururlar, ermeleşke oynarlardı.

Bir aralık Piperle bunlar aleyhine harb açmıştı. Fakat galebe ihtimali yoktu. Bu musibetin önüne geçmek ve bu belâya bir son vermek için Piperle cinsinden bir alay köpeğe ihtiyaç vardı.

Güneşin iltimalarile parıldayan cennet kuşları palmiyeden palmiye yeve uçuşurlar, yeşil ve sarı göğüslü bir nevi lâtif kuşların da dallar arasında cıvıldaştıkları görülür ve işitilir, her çiçeğin üzerinde büyük bir kelebek bulunur. Zaten bütün ada bu gibi lâtif kelebeklerle dolu idi. Yeşil, mor ve kırmızı kanadlarını çırparak uçuşları görülmeğe değer lâtif bir manzara teşkil ederdi.

Bir defa, bir gece yarısı, küçük, keskin ve devamlı —nik, nik, nak— sadalarile uyanmışım. Bu sesler tropikal çiçeklerin açılması sadaları idi. Dışarı çıktığımda, hattüstüvâ semasında parıldayan yıldızların ışığıle açılmakta bulunan lâtif bir «Gece kraliçesi» çiçeği görmüştüm. Bunlar, her biri sekiz-on pus genişliğinde muazzam ve muhteşem çiçeklerdi. Bunlardan civarımızda binler ve binlerce mevcuddu.

«Gece kraliçesi» denilen bu muhteşem çiçeğin açıldığı esnada neşrettiği çok lâtif kokuyu massetmek ister gibi bildiklerimizden daha parlak bir surette ziyadar ateş böcekleri sürüler halinde bu çiçekler üzerinde uçuşuyorlardı. Ateş böceklerinin neşrettikleri bu ışıklarla çiçekleri görmek benim için mümkün olmuyordu. Her tarafta ve her bir çiçeğin üzerinde kümeler halinde uçuşan ve inkişaf etmekte bulunan muhteşem çiçekleri aydınlatan bu ziyadar böceklerin görülmeğe değer olan lâtif manzarası, insanda yüzlerce lâmbanın dans ettiği hissini husule getiriyordu.

Yalnız bu mehib ışıklar içinde en çok garib olan, bir nevi ay aydınlığı gibi, beyaz, güvez, safir mavimsi ve menekşe moru gibi tabii olarak ulvî renklerinin ruhanî nevanşarile parıldayan rayihadar çiçek yaprakları idi. Cenub denizlerinde çiçekler gündüzleri, günün parlak şuaları altında o kadar rayiha neşretmiyorlar. Fakat geceleri ve bilhassa çiğ düştükten sonra çok lâtif

ve bayılıcı kokular havayı nesimiye işbâ haline getirmektedir.

O vakit gece, hakikaten «rayihadar bir gece» olmakta ve insanın koklama duygusu, zengin ve ağır kokuların tesiri ile, faaliyetini arttırmaktadır.

Gece kraliçesi çiçeğinin neşrettiği başlıca rayiha vanilya kokusu olmakla beraber onunla müteziç olarak sünbül, sahleb otu, Mayıs çiçeği, helyot-rob gibi çiçeklerin kokuları da intişar etmektedir.

Yerde tatlı kokulu rüzgârlar eserken, yukarıda, hattüstüvâ semasında da küme küme yıldızların ve muhteşem keheşanın parıldadığı görünür, ufkun üzerinde asılı gibi duran da çok meşhur «Cenub salibi» dir.

XXV

HAYDİ TEKRAR BASKINA GİDELİM

«Tebaaalarım», birbirlerine karşı olan hareketlerinde umumî dostluk kaidelerine riayet etmekten asla ayrılmıyorlardı. Amerikalı esirlerimiz, başvekilim Leudemann elile kendilerine verilen evamir ve talimatıma istisnasız riayet ediyorlar ve Seeadler gemisinde iken bu kadar hüsnü muameleye mazhar olduklarına binaen bu kolonide de bizden başkasının hükümlerine istemediklerini beyan ediyorlar.

di. İki kaptan ve onların bayanı, aralarında müteakilen memnuniyeti muhib bir anlaşma yapmışlardı ve bizim bildiğimize göre de aralarında hiç bir suretle nâhoş bir hâdise cereyan etmiş değildi.

Maamafih eğer onlar kılıçla, Hindistan ceviziyle veyahud da sivri mercan parçalarıyla bizim tropik gölcüğümüzün sahilinde şöyle bir düello yapmış olsalardı, size anlatmakta bulunduğum hikâyenin biraz daha uzamasını temin etmiş bulunacaklarına şüphe yoktu.

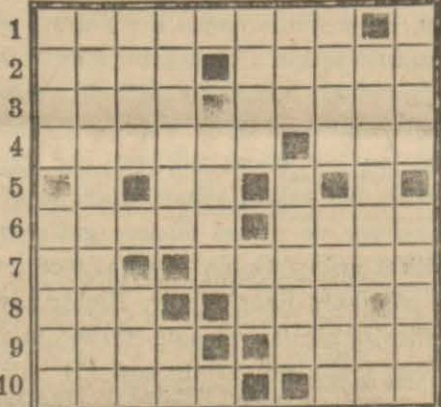
Üç Kanakas, kendilerinin iyi adamlar olduklarını, dürüst hareketlerle, isbat etmişlerdi. Onların bu adadaki mevcudiyetlerinden, bazı hususlarda, bir havli de istifade evlemistik. Biz onlarla yarım yamalak konuşulan İngilizce ile anlaşıyorduk. Bilâhare bunlardan biri Almanca'yı öğrenir gibi olmuştu.

Kampımızın tam ortasında bir nevi plaza vücade getirmistik. Seeadler'in bataryaları onun tenvirini temin ediyordu. Her gece burada toplanırdık. Zaptolunan şampanya yüklü gemiden kalma daha bir çok şampanya ve konyağımız vardı.

(Arkası var)

Gün'n Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Bir nevi tüfek.
- 2 — Saati düzeltme — Fakat.
- 3 — Rıza gösteren — Üyesi.
- 4 — Tefrika — Hatırlamak.
- 5 — Kırmızıya benzer renk.
- 6 — Tütünü meşhur bir yer — İnek masdarından ismi fail.
- 7 — Su — Kurtuluş.
- 8 — Çocuk lisanında kesmek — İyi.
- 9 — Dünya — Eski saatlerin üzerlerinde bulunan ışık süsler.
- 10 — Yalvarmak — Yorgun insanın alınından dökülen.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Okuyan — Vekil.
- 2 — Ayakkabı satan.
- 3 — Rıza gösteren — Canın altındaki.
- 4 — Bal yapan böcekler — Ananın «A» sı eksik.
- 5 — Afiş.
- 6 — Güçleştirmek — Genişlik.
- 7 — Nazlılık yaptığı — İnce ip.
- 8 — Denizbank teşekkül etmeden evvelki Kadıköy arası vapurları idaresi — Pa-ra.
- 9 — Birine vurmak — İstifham nidası.
- 10 — Abide — Baş.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Bir eskici, kunduracı bıçağıle birini yaraladı

Lâlelide Fethibey caddesinde oturan bekçi İsmail, aynı mahalde kahvede yatan İhsanla kavga etmiş ve İhsanı kunduracı bıçağı ile arkasından yaralamıştır. Suçlu tutulmuştur.

Bir doktorun günlük notlarından

Boğmaca öksürüğü

Şişli ve Niçantaş taraflarında az çok boğmaca vak'aları görülmektedir. Boğmacanın nasıl geldiği yani sâri olmakla beraber mikrobunun ne olduğu henüz malûm değildir. Boğmacada uzvi bir teğayyür de görülmemektedir. Krizlerin haric zamanlarda çocuk aşağı yukarı normal bir halindedir. Birden nefes borularında ve hançerede başlayan bir ispazmodik hal boğmaca tablosunu meydana getirmektedir. Boğmacanın müddeti muayyen değildir. Herhalde iki üç ay kadar vasatî devam eder. Fakat sirayet devresi nihayet bir buçuk ay kadardır. Ondan sonra öksürük mevcut olmakla beraber sirayet tehlikesi zail olmuştur. Boğmacanın kat'î bir ilacı yoktur. İlk zamanları teşhis konur konmaz Neo - Dmetis ampullerinden çocuklara zerk etmek lâzımdır. Yüzde yüz kat'î olmamakla beraber hastalığın şiddeti üzerinde ve devamı üzerinde muhakkak hüsnü tesiri olan bir ilâçtır. Dahlien aethon yani (Eton) da damla halinde verilir ve iyi gelir. Fakat dediğimiz gibi bütün tedavilere rağmen bir çok boğmacalar vardır ki gene şiddet ve ağırlık devresini gösterir. Boğmacaya, saf hava iyi gelir. Çocukları üşütmemek şartile gezdirmek muvafıktır. Boğmacada çocuğun kayla-rına rağmen tagaddiyi asla ihmal etmemelidir. Çocuk zayıf düşmemelidir. Sonra göğüsle zafiyet bezleri peyda olur. Bu da ciddi bir taayyidi istilzam eder. Mühimdir.

Cevab istiyen okuyucularının postapulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabele kalabilir. ...

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda (Ziya Nuri), Alemdarda (Esad), Beyazıda (Asador), Samatya'da (Teoflos), Eminönünde (Aminasya), Eyüde (Arif Beşir), Fenerde (Hüsamedin), Şehremininde (Nazım), Şehzadebaşında (İ. Hakkı), Karagümrükte (Sudad), Küçükpazarda (Hikmet Cemil), Bakırköyünde (İstapan),

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde (Galatasaray, Garib), Galatada (Hidayet), Kurtuluşta (Kurtuluş), Mağada (Fezai), Beşiktaş'ta (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:
Üsküdar'da (Selmiye), Sarıyerde (Osman), Kadıköyünde (Sihat, Rifat), Büyükdada (Halk), Heybelide (Halk).

SPOR

Uludağ'daki kayak teşvik müsabakaları

Müsabakalar baştan sona kadar güzel oldu. Mukavemet yarışını 23 kayakçı arasında bir köylü çocuk kazandı

Bursa, (Husufi) — Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Dağcılık Federasyonu tarafından tertib edilen ilk kayak teşvik müsabakaları kurban bayramında Uludağ'da yapıldı. Müsabakalara memleketin muhtelif köşelerinden kayakçılar gelmişti. Dağda yarışlar esnasında vukuu muhtemel kazalar karşı her türlü sıhhi tedbirler alınmış ve iki doktor ile kâfi miktarda sıhhiye memurları vazifelen-dirilmiştirlerdir.

Bayramın ikinci günü havanın tipili olmasına rağmen programla ilân edilen mukavemet yarışını muvaffakiyetle yapmıştır. 14 kilometrelik mesafe dahilinde inişli çıkışlı olarak yapılan bu yarışa 23 kayakçı iştirak etmiş, birinciliği Bursa Dağcılık klübünden Mustafa Güçlü adında bir köylü çocuğu kazanmıştır. (Bu çocuk geçen sene Uludağ'da donan Süleyman adındaki Kilisköylü bir kayakçının kardeşidir). İkinciliği Ankara Gençlerbirliğinden Nazım, üçüncülüğü Bursa Dağcılık klübünden Salâhattin kazanmışlardır.

Bayramın üçüncü günü tipi şiddetini arttırdığından yarışlar yapılamamıştır. Dördüncü günü öğleden evvel erkekler arasında 1800 metrelik iniş müsabakası yapılmıştır. Bu müsabakaya 35 kayakçı iştirak etmiş, arızalı ve ormanlar arasından geçen bir araziden yapılan bu inişte birinciliği İstanbul Dağcılık klübünden Mahmud, ikinciliği Bursa Dağcılık klübünden Cihad, üçüncülüğü de Bursa Dağcılık klübünden Adnan Ergeneli kazanmışlardır.

Akşama doğru bayanlar arasında iniş müsabakası yapılmış, bu müsabaka karın sertleşmiş olması dolayısıyla kısa bir mesafeye inhisar ettirilmiştir. Birinciliği İstanbul Dağcılık klübünden Hikmet, ikinciliği Ankaradan Meliha Sevgin, üçüncülüğü de Bursa Dağcılık klübünden Mahnur Ataca kazanmışlardır.

Bayramın beşinci günü Bursa Belediye-sinin tertib ettiği ilk Bursa şehri yarışı yapılmıştır. Bu yarış diğer bütün yarışlardan heyecanlı ve zevkli olmuştur. Kuşaklıkaya denilen 2300 metre irtifaındaki tepeden dimdik bir inişle 1800 metreye kadar inen bir meyil üzerinde yapılan bu yarış İstanbul ve Bursa Dağcılık klüb-lerinden müsabıklar girmişlerdir. Ankaralılar o sabah hareket ettiklerinden bu müsabakaya yetişememişlerdir.

Bursa şehri adına yapılan bu yarış esnasında her kayakçı kendi tekniğini istediği gibi kullanmakta serbest bırakılmıştır. Yarışı hiç düşmeden muvaffakiyetle

Boğaziçi lisesinin Ankara'daki maçları

Ankara (Husufi) — Tatillerini Ankarada geçirmeye karar veren Boğaziçi lisesi sporcuları burada, muhtelif spor temaları yapmışlardır. İlk karşılaşma futbol olmuş ve Gazi lisesi futbol takımile yapılan maçta Boğaziçi takımı dört bir mağlûb olmuştur. İkinci karşılaşmalarını Mülkiye mektebi voleybol takımile yapan Boğaziçliler, pek az farkla rakiblerini yenmişler, fakat iki mektep pingponkcularının karşılaşmasında Mülkiye takımı beş sıfır gibi çok iyi bir netice ile galib gelmiştir. Boğaziçi futbolcuları ikinci karşılaşmalarını gene 19 Mayıs stadyo-munda Ankara lisesi futbol takımile yapmışlardır.

Neticede Boğaziçi takımı rakibini üç iki mağlûb etmiştir. Aynı gün Maltepe askeri lisesi futbol takımı, Harbiye mektebi takımile bir karşılaşma yapmış, neticede Harbiye 6-2 galib gelmiştir. Diğer taraftan Mülkiye mektebi kayakçıları kayak sporu yapmak üzere bu sabah Ayaş-beline gitmişler, neş'eli bir gün geçirdikten sonra akşam mekteplerine dönmüşlerdir.

Selim Tezcan

Müsabakalarda bir çok yarışlar kazanarak bitirerek birinciliği kazanan Bursa Dağcılık klübünden Cihaddır. Mesafeyi 4 dakika 9 saniyede almıştır. İkinciliği Bursa Dağcılık klübünden Muhlis, üçüncülüğü de Uludağ oteli müstahdeminden Cemal adında küçük bir köylü çocuğu kazanmışlardır.

Müsabakalar bittikten sonra kayakçılar kafileler halinde Bursaya inmishlerdir. Bu müsabakaları tertib ve idare için Dağcılık Federasyonu reis vekili İlyas Şehrimize gelmiş ve Uludağ'da bulunmuş-tur.

Müsabakalarda hakemlik yapanlar şunlardır: Ankaradan Dağcılık ajanı Namık, Mülkiye mektebi müd-mlerinden Fuad Pora, Gazi Terbiye Enstitüsü Müdür Muavini Hakkı Uludağ, Gazi Beden Terbiyesi Enstitüsü mütehasısı Her Daynas, İstanbuldan Hikmet Üstündağ, Bursadan Musa Ataş, Lütfi Osman, Saim Altıok, İhsan Celâl, Bolulardan Turan, Kastamonudan İlhami, Şişli'den Salihtir. Hakemler bazan sıfırın altında 14 dereceye kadar düşen soğuga rağmen buldukları yerde kalı-rak vazifelerini büyük bir itina ile yapmışlardır.

Önümüzdeki sömestr tatilinde Üniversite talebesi arasında da kayak müsabakaları yapılacaktır.

Şehrimize Ankaradan Gazi Beden Terbiyesi Enstitüsü talebeleri de gelmişler ve Uludağ'a çıkmışlardır. Ayrıca Yükseköğretim talebeleri de Bursaya geleceklerdir.

5 saatlik maçtan sonra temin edilen galibiyet

İngiltere kral kupası maçlarının dördüncü turu için karşılaştan ikinci ligde sekizinci olan Tottenham ile aynı ligde dokuzuncu olan West Ham takımları maçta 1-1 berabere kalmışlardır.

Bu maç West Hamın sahası olan Upton Parkta yapılmış, 42,716 kişi bulunmuş ve 19 bin lira hasılat olmuştur.

İkinci maç Tottenham sahasında yapılmış, 50,798 kişi bulunmuş, 21 bin lira hasılat olmuştur.

Maç 2-2 berabere bitmiş, yarım saat uzatıldığı halde netice değişmemiştir.

Üçüncü karşılaşma Arsenal klübünden meşhur stadi Highburyda oynanmış, 1-1 berabere bitmiş, yarım saat uzatılmış, bu müddetin 21 inci dakikasında West Ham bir gol daha atmış, bu suretle iki takım altı gün içinde üç defa karşılaşmıştır. West Hamı zafere götüren sayı beş saat 21 dakika sonra yapılmıştır. Bu maçta 50,468 kişi bulunmuş, yarım beş bin lira hasılat olmuştur.

Üç muhtelif sahada yapılan bu maçta 143,982 kişi seyretmiş, 65 bin lira hasılat olmuştur.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

ANKARA

- 1 - Kurumumuz talebe ve müstahdeminin 10 Şubat 939 dan 31 Mayıs nihayetine kadar aşağıda gösterildiği üzere 6 grupta ayrı, ayrı ve hizalarında gösterilen şekilde bir kısmı kapalı zarfla, bir kısmı da açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - İhaleler her grup hizasında yazılı gün ve saatlerde Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlük binasında müteşkil komisyon tarafından yapılacaktır.
- 3 - Muvakkat teminat % 7,5 tur.
- 4 - Teminatları ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona teslim edilecektir.
- 5 - Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Talebe Yürd Amirliğine müracaatları.

Cinsi	Mikdarı	Muhammen fiatı	Teminatı	İhale günü ve saati
Ekmeç	45000 kilo	9,75 Kr.	330	9/2/939 Perşembe günü saat 10 da açık eksiltme
Sadeyağ	4000 »	110 »		
Zeytinyağ	2000 »	60 »		9/2/939 Perşembe günü
Zeytin tanesi	750 »	40 »	442,50	saat 11 de kapalı zarf
Dana eti	2000 »	40 »		
Koyun eti	8000 »	37,5 »		
Kuzu eti	1000 »	100 »		
Karaciğer	2500 takım	27,5 »	412,50	9/2/939 Perşembe günü
Paça	1200 adet	2 »		saat 12 de kapalı zarf
Uskumru	2000 kilo	50 »		
Torik	1000 adet	70 »	358,65	
Tavuk	2500 »	55 »		9/2/939 Perşembe günü
Hind	1000 »	130 »		saat 14 de açık eksiltme.
Yumurta	20000 »	2 »		
Kesce şeker	2500 kilo	32 »		
Toz şeker	7000 »	28 »		
Kuru fasulye	2000 »	12 »		
Un	2000 »	15 »		
Makarna	2000 »	26 »		
Şehriye	100 »	26 »		
Ararot	100 »	50 »		
Çay	80 »	380 »		
Kekik	25 »	60 »		
Mercimek	500 »	15 »		
Bulgur	1000 »	11 »		
Ceviziçi	400 »	50 »		
Fındık	300 »	110 »		
Fıstık	100 »	220 »		
Sirke	1000 »	12 »	727,40	9/2/939 Perşembe günü
Limon tozu	50 »	110 »		saat 15 de kapalı zarf
Tarçın	25 »	150 »		
Karabiber	100 »	110 »		
Kırmızı biber	100 »	30 »		
Selçe	1000 »	30 »		
Sabun	1000 »	42 »		
Tuz	1500 »	6,5 »		
Buğday	500 »	15 »		
Nohut	1000 »	15 »		
Kuru üzüm	1000 »	30 »		
Tahin	1000 »	35 »		
Tahin helvası	1000 »	35 »		
Pekmez	1000 »	15 »		
Reçel	2600 »	40 »		
Böğülice	1000 »	20 »		
Turşu	1000 »	30 »		
Barbunye	2000 »	12 »		
İncir	1000 »	20 »		
Patates	4000 »	8 »		
Ebegümeçi	500 »	15 »		
Yeşil salata ve marul	7000 adet	5 »		
Balkabağı	1000 kilo	10 »		
İspanak	2000 »	15 »		
Fırsa	2000 »	10 »		
Lâhana	3000 »	8 »		
Kereviz	2000 »	17 »		
Havuç	2000 »	8 »		
Limon	10000 adet	5 »	130 lira	9/2/939 Perşembe günü
Dereotu	1000 demet	2 »		saat 16 da kapalı zarf
Maydanoz	3000 »	2 »		
Ayva	1000 kilo	15 »		
Elma	2000 »	25 »		
Portakal (80) lik	10000 adet	6 »		
Soğan	4000 kilo	7 »		
Hiyar	1000 adet	5 »		
Taze bakla	1000 kilo	15 »		
Bezelye	1000 »	20 »		
Enginar	2000 »	25 »		
Sarımsak	100 »	25 »		
Salamura yaprak	500 »	25 »		
Taze yaprak	1000 »	20 »		
Karnabahar	1500 »	20 »		

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Dördüncü Keşide 11 / Şubat / 939 dadır.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoğunun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sen. Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	160
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.Posta kutusu : 741 İstanbul
Telegraf : Son Posta
Telefon : 20203

İhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I - İdaremizin İzmir tütün fabrikası için (6) adet elektrik motörü şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.
- II - Muhammen bedeli beheri (100) lira hesabına (600) lira muvakkat teminatı (45) liradır.
- III - Eksiltme 20/2/939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de Kabatasta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV - Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V - Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız teklif ve kataloglarını tetkik edilmek üzere ihale gününden 10 gün evveline kadar İhisarlar umum müdürlüğü tütün fabrikaları şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazamın vesika almaları lâzımdır.
- VI - İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «86»

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli Lira Kr.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltme şekli
Dekovil malzemesi	3 kalem Sif. H. Paşa	4600 —	345 —	Açık 14
Muh. mürekkebe ve vernik	2200 kilo	2190 —	164 25	» 14,30
Baskül «100 Ki.»	1 adet sif	800 —	60 —	» 15
Eczayi tıbbiye	75 kalem	643 —	48 23	» 15,30

I - Cinsleriyle mikdarları yukarıda yazılı malzeme açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

II - Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III - Eksiltme 16/2/939 tarihine rastlayan Perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Kabatasta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartnamelerle listeler: parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V - Dekovil malzemesi eksiltmeye girmek isteyen firmaların fiatsız tekliflerini, verecekleri malzemenin profillerini, detay resimlerini, eksiltme gününden bir hafta evveline kadar İhisarlar Umum Müdürlüğü Tuz fen şubesine vermeleri ve eksiltmeye girebilmek için tekliflerinin kabulünü mutazamın bir vesika almaları lâzımdır. «625»

İstanbul Belediyesi İlanları

Kısıklıda Bulgurlu caddesinde 16 sayılı evin beden duvarları şakulünden inhiraf etmiş ve çatısı çökmüş olduğu ve hissedarlarının da meçhul bulunduğu verilen rapordan anlaşılacağından tebliğ tarihinden itibaren 15 gün zarfında mahzurun izalesi, aksi takdirde Yapı ve Yollar kanununun 44 üncü maddesine tevfiқан muamele ifa edileceği tebligat makamına kaim olmak üzere ilân olunur. «759»

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

HAYAT YOLCULUĞUNUN = EN-LÜZÜMLÜ-BAVULU KUMBARADIR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

GRİPİN

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUKALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ - BAŞ - DIŞ
ve bütün ağrıları derhal keser. İsim ve markaya dikkat. GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

Kansızlık, komik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Her annenin bilmesi icab eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neç'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayatı kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Cinsi ve miktarı	Tahmin bedeli Lira Ku	İlk teminatı Lira Ku	İhale günü ve saati
(Altyüz bin) adet kapsül, (yüz bin) çift sustalı kapsül, (yüz yirmi) kilo çiriş, (yedi yüz doksan iki) kilo monta çivisi, (dört yüz seksen kantal) ağaç çivi, (yüz yirmi) kilo çelik çember, (iki bin yedi yüz altmış) kilo kabara çivisi, (iki bin) metre zımpara kağıdı, (dört yüz otuz iki) kilo ökçe perçin çivisi, (yüz seksen) kilo ökçe takviye çivisi, 144 kilo 9. katlı keten iplik 216 " 3. " " "	2988 00	224 10	23-Şubat-939 Perşembe saat 11
Nalça. 24500 (yirmi dört bin beş yüz) çift	73500	55 18	23-Şubat-939 Perşembe saat 15

- 1 - Cinsi, miktarı tahmin bedelleri ve ilk teminatları yukarıda yazılı 13 (on üç) kalem kundura malzemesi yazılı gün ve saatlerde açık eksiltmelerle Gedikpaşadaki İstanbul Jandarma satınalma komisyonunca alınacaktır.
- 2 - Şartnameleri bedelsiz olarak adı geçen komisyondan alınabilir veya her gün görülebilir.
- 3 - 2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin ilk teminatları ile yazılı gün ve saatlerde komisyona 'gelmeleri. (773)

EMİR
Yerli Traş Bıçağı

10 Tane Yalnız 15 Kuruş

Cild unsuru olan
BİOCEL'in
tesiri şayanı hayret
Olduğunu bayan

Marcilla
diyor:

Bir kaç gün zarfında yüzümdeki küçük buruşukluklarım ve çizgilerim kaybolmağa başladığını gördüm ve birkaç hafta sonra 10 yaş daha genç göründüm.

Biocel, büyük bir Viyana Profesörünün keşfidir. Pembe renkteki Tokalon kreminin terkinde Biocel vardır. Her akşam yatmadan evvel bu kremi ve sabahları da beyaz renkteki Tokalon kremi kullanınız. Bu suretle en esmer ve en sert bir cilde çabucak bir gençlik parlaklığı ve canlı bir tazelik vererek yumuşatacak ve beyazlatacaktır.

İŞ ADAMLARININ
% 80 i
SİNİRLİDİRLER

Bu sinirlerden kurtulunuz.

bir kaşık

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, Baş dönmesi, Baygınlık, Çarpıntı, ve SİNİRDEN ileri gelen bütün rahatsızlıkları İYİ EDER

Dr. **A. KUTİEL**
Galata Topçular Caddesi No. 43

Hayatın esasını teşkil eden

KAN

in Miktarı

Sağlam bir insanda (milyarlarca kırmızı ve beyaz yuvarlacıklar dan mürekkep olmak üzere) takriben vücut sıklentinin 11 de biridir. Vazifesi, vücudu teşkil eden her hüceyreye lazım olan gıdayı derhal götürmek ve ölmüş hüceyrelere enkazlarını da sürükleyip harice atmaktır. Ayrıca da vücudün lüzum gösterdiği mıntakalarda yeni uzvi inşalar yapmak kudretini haiz kimyevi maddelerle yeni hüceyrelere ihtiva eder. Demek bir insan saltanatının bütün azamet ve şevketiyle yaşaması için bu milyarlarca muhafız ve imarçı ordusunu iyice koruyup bakması ve daima tazeleyip çoğaltması lâzımdır. Bunun için:

FOSFARSOL

Kan, Kuvvet ve İştihâ şurubunu
tavsiye ederiz.

FOSFARSOL, Umum Dünya Doktorlarının müttetikân takdir ve milyonlarca vatandaşa itimadla tavsiye ettikleri en mükemmel bir hayat eksiridir. Daima kanı tazeleyip çoğaltır, kırmızı yuvarlacıkları artırır, tatlı bir iştihâ temin eder, vücuda gençlik ve dinçlik verir, zekâ ve hafızayı yükseltir ve parlatır. Sinir ve adaleleri kuvvetlendirerek uykusuzluğu ve fena düşünceleri giderir, Grip; Nezle ve Enflüenza gibi hastalıklardan korur. Vücut makinesine lazım olan bütün enerji ve kuvveti vererek insanı daima azim ve irade sahibi eder, Mide ve Barsak tenbelliğinden ileri gelen muannid kabızları geçirir. Bel gevşekliği ve ademi iktidarda pek ehemmiyetli faydalar temin eder.

FOSFARSOL'u diğer bütün kuvvet ilaçlarından ayıran başlıca hassa, devamlı bir surette kan, kuvvet ve iştihâ temin etmesi ve azami üç gün içinde bir mucize gibi tesirini göstermesidir. Tifo; grip; zatürree; sıtma ve umum kansızlık ve halsizlikle neticelenen tehlikeli hastalıkların nekahat devirlerinde şayanı hayret faydalar temin eder.

Sihhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her Eczanede bulunur.

ROMATİZMA,
LUMBAGO,
ARKA-BEL-DİZ,
KALÇA AĞRILARI
ve SİYATİK'e
karşı

yalnız 2 ÇARE VARDIR

1- BURSA ve YALOVA
KAPLICALARI
2- BİR TÜP

SILKO

MERHEMİ

Emsali arasında en güzel ve şık
Mobilyalar satan

(ESKİ HAYDEN) Yeni
BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON, YEMEK ve YATAK ODASI takımlarının zengin çeşitleri her yerden iyi şartlar ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

Dr. İhsan Sami
İSTAFİLOKOK AŞISI
İstafillokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.
Divanyolu No. 113

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL